

อภินันทนาการ

สำนักหอสมุด

การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

สกวเดือน เชื้อสีดา

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
วันลงทะเบียน... ๖ มี.ค. ๒๕๕๘
เลขทะเบียน... 1.6723032 02
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปะนิพนธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

เมษายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

THE FASHION DESIGN FOR LADIES, CONCEPT BY FEMINISM

Arts Thesis Submitted to the Faculty of Architecture of Naresuan University
In Partial Fulfillment of the Requirements for the
Bachelor of Fine and Applied Arts Degree in Product and Package Design

April 2014

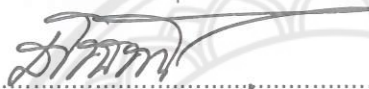
Copyright 2014 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาศิลปะนิพนธ์ เรื่องการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดย
ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม ของ นางสาวสกาเดือน เชื้อสีดา เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
และบรรจุภัณฑ์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัช สุตสังข์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ชโรจรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์)

..... **ปริชญ์ วรรณพัชร**

..... กรรมการ

(อาจารย์ ปริชญ์ วรรณพัชร)

อนุมัติ

(ดร. สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิด สตรีนิยม
ผู้วิจัย	นางสาว สกาวเดือน เชื้อสีดา
สถานที่ปรึกษา	อาจารย์ ชโรธรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัช สุตสังข์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปะนิพนธ์ ศป.บ. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พ.ศ. 2557
คำสำคัญ	การออกแบบเครื่องแต่งกาย, สตรีนิยม

บทคัดย่อ

โครงการการศึกษาวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม โดยผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะของเครื่องแต่งกายสตรีในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นชุดทำงานหรือชุดลำลอง อีกทั้งยังมีการสร้างสรรค์งานออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

วิธีดำเนินการวิจัยคือ การรวบรวมแนวคิดที่ตนเองสนใจและทำการรวบรวมข้อมูลต่างๆ และวิเคราะห์แนวคิดและข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการออกแบบผลงาน โดยผลงานที่ออกมา นั้นจะต้องมีความอ่อนโยนและแข็งแกร่งในแบบสตรีเพศซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากแนวความคิดสตรีนิยมและสามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณมาใช้ในการทำงานวิจัยเป็นหลัก

จากการวิจัยครั้งนี้ ให้ทราบถึงแนวคิดสตรีนิยมในยุคต่างๆตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันและทราบถึงบทบาทของสตรีตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันจึงเกิดมาเป็นโครงการวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมที่ ตอบสนองความต้องการของผู้หญิงที่รักการแต่งกายตามแฟชั่นที่แอบซ่อนลูกเล่นความเป็นสตรีเพศ ความอ่อนโยน และความเป็นธรรมชาติ สามารถสวมใส่ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและงานปาร์ตี้

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ อาจารย์ ชโลธรณ์ พิพย์ อุปถัมภ์ ประธานที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นທີ່ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ตลอดระยะเวลาในการทำศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัช สุดสังข์ กรรมการศิลปนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งช่วย เสนอแนะทางออกของปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างขั้นตอนดำเนินการวิจัยศิลปนิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ปริณพัทธ์ วรรณัฐนพัทธ์ อาจารย์พิเศษด้านการออกแบบแฟชั่น ดีไซน์ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า มาให้คำปรึกษาและถ่ายทอดความรู้วิธีการออกแบบแฟชั่นแก่ผู้วิจัย ให้มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าสร้างสรรค์งานออกแบบออกมาในรูปแบบของงานศิลปนิพนธ์ที่ไม่ มีถูก ไม่มีผิด สร้างความมั่นใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณ คุณศิริกร สมบัติเจริญ ช่างตัดเย็บมากประสบการณ์ ที่ถ่ายทอดแนวคิดการออกแบบเครื่องแต่งกายจากแบบสเก็ตซ์ของ ผู้วิจัยออกมาเป็นชิ้นงานจริง ซึ่งตรงตามแนวคิดการออกแบบมากที่สุด

เหนือสิ่งอื่นใดนี้ต้องขอกราบขอบพระคุณ มารดา คุณตา คุณยาย และ นางสาวของผู้วิจัย อันประกอบไปด้วย คุณบุษกร เชื้อสีดา คุณนเรศ บุปผเวส คุณวนิดา บุปผเวส และ คุณดารกา บุปผเวส ตามลำดับที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในด้านทุนทรัพย์เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัย ครั้งนี้

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแต่ผู้มี พระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบเครื่องแต่ง กายสตรีและผู้สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

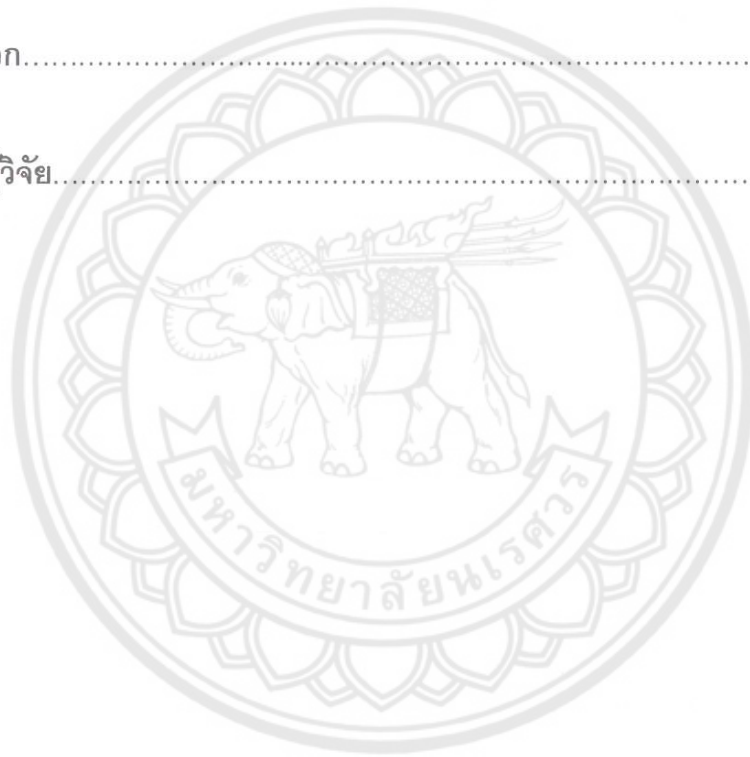
สกวาดเดือน เชื้อสีดา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายงานวิจัย.....	3
ขอบเขตงานวิจัย.....	3
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เครื่องแต่งกายสตรี.....	6
หลักการออกแบบ.....	27
งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	85
4 ผลการวิจัย.....	89
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ดำเนินการออกแบบ.....	93
5 บทสรุป.....	103
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผลการวิจัย.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	109
ประวัติผู้วิจัย.....	123

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	ลักษณะเครื่องแต่งกายสตรีในยุครีเจนซี่.....	9
2	ตัวอย่างเสื้อ “Short Spencer Jacket”.....	9
3	ตัวอย่างเครื่องแต่งกายสตรียุคโรแมนติก.....	10
4	ภาพวาดคุณภาพสตรีกับการตกแต่งทรงผมแบบ “Apollo Knot”.....	10
5	การแต่งกายของสตรีในยุควิกตอเรียตอนต้น.....	11
6	เครื่องแต่งกาย Cage Crinoline และการสวมใส่หมวกแบบ Deep Bonnets.....	12
7	คอเสื้อแบบ “Bertha Neckline”.....	12
8	ชุดแต่งกายแบบ Bloomers.....	12
9	แสดงการแต่งกายของสุภาพสตรีในยุควิกตอเรียตอนปลาย.....	13
10	แสดงโครงสร้างกระโปรงแบบ Soft bustle และ Hard bustle.....	13
11	การแต่งกายสุภาพสตรีชนชั้นสูงในยุคอาร์ตนูโว.....	14
12	ภาพวาดชุดสูทแบบกระโปรง.....	14
13	การแต่งกายสตรียุค 1910s.....	15
14	การแต่งกายสตรียุค 1910s.....	15
15	การแต่งกายสตรีในยุค 1920s (Flapper dress).....	16
16	การแต่งกายสตรีในยุค 1920s.....	16
17	Kim Kardshian นักแสดงชื่อดังในชุด flapper dress.....	17
18	คอลเลกชัน จาก Gucci's Spring 2012.....	17
19	ดีไซเนอร์แห่งยุค '20s มาดาม โทโก้ ชาเนลผู้ปฏิวัติแฟชั่น.....	17
20	หลุยส์ บรูว์ค นางแบบชื่อดัง.....	18
21	สไตล์แบบต่างๆของการแต่งกายสตรีในยุค 1930s.....	18
22	สไตล์การแต่งกายของสตรีในยุค '30s.....	19
23	แสดงเครื่องแต่งกาย ยุค 1940.....	20
24	ชุดจากห้องเสื้อ Christian Dior.....	20
25	การแต่งกายของสตรีในยุค 1950s.....	20

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
26	การแต่งกายของสตรีในยุค 1950s.....	21
27	ป้ายโฆษณาขายชุดชั้นในสตรีในยุค 50s.....	21
28	ดารานักแสดงกับแฟชั่นยุค 60's บนหน้านิตยสาร.....	22
29	การแต่งกายของสตรีในยุค 1960s	22
30	การแต่งหน้าของสตรียุค 1960s	23
31	ทวิกกี ดารานักแสดงชื่อดังในยุค 1960s	23
32	ชุดนิตติ้งที่ได้รับความนิยม.....	23
33	ชุดแบบ Princess line.....	23
34	เสื้อโค้ตแบบกระดุมสองแถว.....	23
35	ชุด maxi dress ของยุค 70s	24
36	การแต่งกายแบบฮิปปี้ในยุค 1970s.....	25
37	การแต่งกายของสตรีในยุค 1980s.....	26
38	การแต่งกายในยุค 80s ของเลดี้ไดอาน่า.....	26
39	แฟชั่นแบบ Punk original	27
40	ตัวอย่างชุดลายเส้นนอน (Christian Dior SS 2013).....	48
41	ตัวอย่างชุดลายเส้นตั้ง (Marc by Marc Jacobs SS 2013).....	48
42	ตัวอย่างชุดลายเส้นโค้ง (Marc by Marc Jacobs SS 2013).....	49
43	ตัวอย่างชุดลายเส้นซิกแซก (David Koma AW 2010).....	49
44	ตัวอย่างชุดลายเส้นทแยง (David Koma SS 2011).....	50
45	ตัวอย่างชุด สัดส่วน 1:1 (Jaspal).....	50
46	ตัวอย่างชุด สัดส่วน 3:5.....	51
47	ตัวอย่างชุด สัดส่วน 2:8.....	51
48	ตัวอย่างคำอธิบายชุดผสมกลมกลืน (Valentio).....	52
49	ตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดที่ใช้จังหวะอย่างลงตัว(Gucci ss2013).....	53
50	ตัวอย่างผ้าลินิน.....	53

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
51 ตัวอย่างผ้าฝ้าย.....	53
52 ตัวอย่างผ้าไหม	54
53 ผ้าอแกนซ่า	54
54 ตัวอย่างผ้าชีฟอง.....	54
55 ตัวอย่างผ้าขน	54
56 ตัวอย่างผ้ากำมะหยี่	54
57 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีตรงข้ามกัน.....	57
58 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีตรงข้างเคียงกัน.....	57
59 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีเอรงค์.....	58
60 ตัวอย่างการแต่งกายโดยใช้สีกลาง.....	58
61 ภาพรวมเทรนด์โลกปี 2014 (TCDC).....	61
62 สี Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ).....	63
63 Mood&tone Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ).....	63
64 Mood&tone Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ).....	64
65 สี Key trend 2: Reprograming ERA (การจัดระเบียบยุคใหม่).....	67
66 Mood&Tone Key trend 2: Reprograming ERA (การจัดระเบียบยุคใหม่).....	67
67 Mood&Tone Key trend 2: Reprograming ERA (การจัดระเบียบยุคใหม่).....	68
68 สี Key trend 3: Play (เล่น).....	70
69 Mood&Tone Key trend 3: Play (เล่น).....	70
70 Mood&Tone Key trend 3: Play (เล่น).....	71
71 สี Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด).....	74
72 Mood&Tone Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด).....	74
73 Mood&Tone Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด).....	75
74 (Fashion design inspiration by "Salvador Dali of Surrealism").....	84
75 แผนภาพแสดงขั้นตอนการออกแบบ.....	87

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
76 ชุด flapper dress ในยุค 1920s.....	91
77 ชุด flapper dress ในยุค 1920s.....	91
78 ภาพแสดงแรงบันดาลใจ.....	92
79 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 1 (ชุดที่ 1-5).....	94
80 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 2 (ชุดที่ 6-10).....	95
81 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 3 (ชุดที่ 11-15).....	96
82 รวมภาพแบบร่างสเก็ตทั้ง 3 แนวทาง (ชุดที่ 1-15).....	97
83 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 1.....	98
84 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 2.....	99
85 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 3.....	100
86 ภาพแสดงแบบสเก็ตสมบูรณ์ชุดที่ 1-3.....	101
87 ภาพแสดงแบบสเก็ตสมบูรณ์ชุดที่ 4-6.....	101
88 ชุดโครงร่างผ้าดิบ.....	102
89 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์.....	102

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงระยะเวลาการดำเนินงาน.....	4
2 แสดงข้อมูลการออกแบบทั้งสามกลุ่ม.....	93
3 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางที่ 1 (ชุดที่ 1-5).....	94
4 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางที่ 2 (ชุดที่ 6-10).....	95
5 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางที่ 3 (ชุดที่ 11-15).....	96

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

เครื่องแต่งกาย(clothes) เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ดัดแปลงทำขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องห่อหุ้มร่างกาย โดยที่มนุษย์มีความจำเป็น ต้องแต่งกายด้วยเหตุผลที่สำคัญ คือ ใช้ปกปิดร่างกายจากสภาพอากาศภายนอกตัว หรือเพื่อสร้างความอบอุ่นให้แก่ร่างกายรวมถึงปกป้องภัยอันตรายจากสัตว์และแมลง จากอดีตถึงปัจจุบันเครื่องแต่งกายของมนุษย์จึงเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่เกิดการพัฒนาวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุที่มนุษย์มีเครื่องแต่งกายที่แตกต่างกันออกไปและพัฒนาไปเรื่อยๆตามแต่ช่วงเวลา บริบทของสังคมในยุคนั้นๆ

ในช่วงประมาณสองร้อยปีที่ผ่านมานี้ สังคมของมนุษย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ การก่อเกิดและการยอมรับในเรื่องสิทธิมนุษยชน การให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการผลิตแบบเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ได้ทำให้ผู้หญิงส่วนหนึ่งได้รับโอกาสการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ชาย ผู้หญิงได้ทำงานนอกบ้านมากขึ้น สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเชื่อเดิมๆ ที่เสนอว่าผู้หญิงมีสถานะที่ด้อยกว่าชาย และความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายเป็นเรื่องตามธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ รวมทั้งการพยายามหาคำตอบว่าทำไมความเชื่อเช่นนี้เกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้มาเป็นเวลานาน การเกิดการตั้งคำถาม การหาคำอธิบาย และการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อตลอดจนสภาพแห่งความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศนี้ ได้มีการเรียกรวม ๆ ว่าสตรีนิยม (Feminism) ซึ่งลัทธิสตรีนิยมนี้ได้แบ่งแยกออกเป็นหลายแขนง โดยมีความเชื่อในแต่ละแขนงแตกต่างกันออกไปเช่น

สตรีนิยมสายนิเวศ(Eco-Feminism) มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายและดีกว่าผู้ชายตามธรรมชาติ ผู้หญิงมีความใกล้ชิดหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ เช่นการที่ผู้หญิงเป็นผู้ให้กำเนิดบุตร ทำให้ผู้หญิงเชื่อมโยงกับธรรมชาติ เชื่อมโยงกับโลก ส่วนผู้ชายนั้นใกล้ชิดกับวัฒนธรรม และในนามของวัฒนธรรมผู้ชายได้พยายามและประสบความสำเร็จในการข่ม

แห่งรั้งแก่ทั้งผู้หญิงและธรรมชาติ การเชื่อมโยงผู้หญิงเข้ากับธรรมชาตินี้ได้นำไปสู่การฟื้นฟูพิธีกรรมโบราณที่ให้ความสำคัญกับการบูชาพระแม่เจ้า รวมทั้งระบบสืบพันธุ์ของผู้หญิง โดยมองว่าธรรมชาติเปรียบเสมือนแม่และพระแม่เจ้าซึ่งเป็นที่มาของพลังอำนาจและแรงบันดาลใจ และเรียกร้องให้มีการปฏิเสธรหัสศาสตร์และเทคโนโลยีที่สตรีนิยมสายนิเวศถูกวิจารณ์ว่าเป็นพวกสารัตถะนิยม คือเชื่อว่า "มีธาตุแท้ของความเป็นหญิง"

สตรีนิยมได้เติบโตอย่างรวดเร็วในช่วง 40 ปีหลังของศตวรรษที่ 20 นำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในมิติต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และได้ใช้ความคิดรวบยอดในเรื่องความเป็นเพศ (Gender) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่สำคัญ ความเหลื่อมล้ำทางเพศได้ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเรียกร้องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ในช่วงเวลาดังกล่าวยังได้เกิดการศึกษาและคำอธิบายหรือแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นรองของผู้หญิงในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายอีกด้วย คำอธิบายหรือแนวคิดทางสตรีนิยมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดกระแสหลักๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเสรีนิยม (Liberalism) ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) หรือแนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) นักสตรีนิยมได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาขยายความ ปรับแต่งให้กลายเป็นกรอบทฤษฎีที่กว้างขึ้นและใช้อ้างอิงได้ (Arneil 1999) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหลายสำนักคิดด้วยกัน และในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยอมรับประเด็นที่นักสิทธิสตรีนำเสนอ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องเพศ เรื่องความเสมอภาค ประเด็นเหล่านี้ได้มีสื่อออกไปไม่เฉพาะแต่ประเทศในตะวันตกเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิสตรีในประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน และเป็นประเด็นปัญหาที่ควรจะหยิบยกมาพิจารณาในการแก้ไขปัญหาครอบครัว และปัญหาสังคมของผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว

ดังนั้นการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากแนวคิดสตรีนิยม คือการออกแบบเสื้อผ้าสุภาพสตรีที่อาศัยแรงบันดาลใจด้วยการดึงจุดเด่น ความอ่อนโยน และใกล้ชิดกับธรรมชาติของผู้หญิงออกมา ตามแนวคิดสตรีนิยม สายนิเวศ ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้หญิงที่มี 2 บุคลิกแต่แฝงอยู่ในคนๆ เดียวกัน ผู้หญิงที่รักการแต่งกายตามแฟชั่นที่แอบซ่อนลูกเล่นความเป็นสตรีเพศ ความอ่อนโยน และความเป็นธรรมชาติ สามารถสวมใส่ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและงานปาร์ตี้ เป็นแนวเสื้อผ้าที่สร้างขึ้นมาเพื่อคนรักในการแต่งตัวสนุกกับการ มิกซ์

แอนด์ แมทช์ (Mix & Match) จับโน้มนามาผสมนี้ มาเป็นชุดที่สื่อถึงความอ่อนหวานของสตรีแต่ยังคงความรักในแฟชั่น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบและแนวคิดของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม
2. เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี

เครื่องแต่งกายสตรี โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากแนวคิดสตรีนิยม

1 คอลเลกชัน แบ่งออกเป็นดังนี้

- ชุดเดรสสั้น (short dress) จำนวน 1 ชุด
- ชุดเดรสยาว (maxi dress) จำนวน 1 ชุด
- ชุด จั๊มสูทขาสั้น (playsuit) จำนวน 1 ชุด
- ชุด จั๊มสูทขายาว (jumpsuit) จำนวน 1 ชุด
- ชุดเสื้อ กระโปรงและเสื้อคลุม จำนวน 1 ชุด

2.ขอบเขตด้านเวลา

- ระยะเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2557-พฤษภาคม พ.ศ. 2557

กิจกรรม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม
ส่งโครงร่างวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานความถูกต้อง	↔						
สอบหัวข้อโครงร่างวิจัย		↔					
ส่งการออกแบบโครงสร้าง (สอบครั้งที่ 1)			↔				
ทำโมเดลจำลองโครงสร้าง (สอบครั้งที่ 2)				↔			
ส่งความคืบหน้าโครงสร้างจริง (สอบครั้งที่ 3)					↔		
ส่งโครงสร้างจริงพร้อมเล่มศิลปะนิพนธ์ที่สมบูรณ์ (สอบครั้งที่ 4)						↔	↔
จัดแสดงผลงานที่เขื่อนท่าลพลาซ่า จังหวัดพิษณุโลก							↔

ตาราง 1 แสดงระยะเวลาการดำเนินงาน

3. ขอบเขตด้านประชากร

3.1 กลุ่มประชากร ผู้บริโภคสตรีวัยทำงานในจังหวัดพิษณุโลกอายุระหว่าง 25-35 ปี

จำนวน 32,456 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริโภคสตรีวัยทำงานในมหาวิทยาลัยนเรศวรอายุระหว่าง 25-35

ปี จำนวน 100 คน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

การออกแบบเครื่องแต่งกาย (Costume Design) หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงานที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ลงไปในเรื่องของที่สวมใส่ส่วนตัว เพื่อการดำรงชีพในสังคมมนุษย์ เช่น เสื้อ กางเกง กระโปรง หมวก กระเป๋าถือ เป็นต้น โดยให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกันในรูปแบบการผสมผสานระหว่างสไตล์ Minimalist กับแนวความคิดสตรีนิยม (Feminism) เข้าด้วยกันอย่างลงตัวและเหมาะสมมากที่สุด

แนวความคิดสตรีนิยม (Feminism) หมายถึง อุดมการณ์ที่พยายามส่งเสริมและยกระดับสถานภาพและบทบาททางสังคมของผู้หญิงไม่ให้ต่ำต้อยกว่าผู้ชาย สตรีนิยมจึงเห็นถึงความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ของบุคคลมิได้เป็นเพียงความแตกต่างทางสรีรวิทยาตามธรรมชาติเท่านั้น หากเป็นความแตกต่าง ทาง เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นด้วย

สตรีนิยมสายนิเวศ (E-co Feminism) หมายถึง สายหนึ่งจากแนวความคิดสตรีนิยม ซึ่งเชื่อว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายและดีกว่าโดยธรรมชาติ และโดยเงื่อนไขทางชีวภาพ (เช่น การให้กำเนิดลูก) ทำให้ผู้หญิงมีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติ เชื่อมโยงกับโลก ปฏิเสธความเชื่อที่ว่าผู้หญิงและธรรมชาติเป็นปริศนาที่ด้อย และปฏิเสธความเชื่อที่ว่าปริศนาของเหตุผลและวัฒนธรรมมีความเหนือกว่าธรรมชาติ ดังนั้นจึงควรชื่นชมยินดี และควรปฏิเสธเทคโนโลยีต่างๆที่ทำลายธรรมชาติ นำไปสู่การฟื้นฟูความรู้ความเชื่อพิธีกรรมโบราณที่ให้ความสำคัญกับการบูชาพระแม่เจ้า พระจันทร์ สัตว์ต่างๆ รวมทั้งระบบการสืบพันธุ์ของผู้หญิง แต่ถูกต่อต้านว่าเป็นการถอยหลังเข้าคลองเหมือนเป็นการยอมรับระบบคิดแบบคู่ตรงข้ามของผู้ชายเป็นการสืบเนื่องของการกดขี่ของผู้ชาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากแนวคิดสตรีนิยม มรเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าซึ่งแล่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เครื่องแต่งกายสตรี

1.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย

1.2 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรี

2. หลักการการออกแบบเครื่องแต่งกาย

2.1 ความเป็นมาของการออกแบบ

2.2 ส่วนประกอบของการออกแบบ

2.3 หลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย

3. งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง

3.1 เจาะเทรนด์โลก ปี 2014

3.2 ทฤษฎีแนวคิดสตรีนิยม

3.3 โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายภายใต้แรงบันดาลใจจากผลงานศิลปะลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ของ "ซาลวาดอร์ ดาลี" (Fashion design inspiration by "Salvador Dali of Surrealism")

เรียลลิสม์ของ "ซาลวาดอร์ ดาลี" (Fashion design inspiration by "Salvador Dali of Surrealism")

1. เครื่องแต่งกายสตรี

1.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย

มนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์แต่งกายด้วยเครื่องห่อหุ้มร่างกายที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ใบหญ้า หนังสัตว์ ขนนกดิน สี ฯลฯ มนุษย์บางเผ่าพันธุ์ใช้สีจากพืชนำมาเขียนมาสี เพื่อเป็นเครื่องตกแต่งแทนการห่อหุ้มร่างกาย ระยะเวลาต่อมามนุษย์รู้จักวิธีดัดแปลงสิ่งที่มีตาม

ธรรมชาติ มาใช้ทำเป็นเครื่องห่อหุ้มร่างกายให้เหมาะสม เช่น ผูก มัด สาน ถัก ทอ ฯลฯ ตลอดจนถึงการใช้วิธีการตัดและเย็บในปัจจุบัน จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปความหมายของคำว่า "เครื่องแต่งกาย" หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์นำมาใช้เพื่อห่อหุ้มร่างกาย โดยที่มนุษย์มีความจำเป็นต้องแต่งกายด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ ใช้ปกปิดร่างกาย, ให้ความอบอุ่นและเพื่อป้องกันสัตว์ และแมลงมาทำร้าย เป็นต้น โดยสิ่งเหล่านี้เองที่เครื่องแต่งกายจึงถือเป็น 1 ในปัจจัย 4 ที่มนุษย์ต้องการในการดำรงชีวิต

ความเจริญเติบโตทางวัฒนธรรมประเพณีของมนุษย์ทำให้เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งเสื้อผ้ายังสามารถบ่งบอกถึงลักษณะภายนอก ภายในของผู้สวมใส่ได้ด้วย อาทิเช่น ศาสนา, ฐานะ, เชื้อชาติ, อาชีพ, เพศและรสนิยมที่มีต่อเครื่องแต่งกาย จึงทำให้เกิดเป็น "แฟชั่นการแต่งกาย" จนถึงปัจจุบัน "แฟชั่น" ที่มาจากภาษาอังกฤษว่า "Fashion" ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำนี้ว่า "สมัยนิยม" หรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปชั่วระยะเวลาหนึ่งเป็นการยอมรับจนเกิดเป็นค่านิยมมีกระบวนการเกิดภาษาใหม่ซึ่งเป็นช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่จะแตกต่างจากคำว่า "วิวัฒนาการ" ที่ทฤษฎีของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน ระบุไว้ว่า วิวัฒนาการคือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องใช้เวลายาวนานและสามารถถ่ายทอดสิ่งนั้นไปสู่ลูกหลานได้ โดยมากแล้วคำว่า แฟชั่น มักมีความหมายเกี่ยวกับการแต่งตัว

การพัฒนารูปแบบของแฟชั่นในแต่ละยุคสมัยแตกต่างกันมาก ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่าง เช่นการเมือง, เศรษฐกิจ, ภูมิอากาศ, ฯลฯ ในศตวรรษที่ 20 แฟชั่นโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะปี ค.ศ. 1920-1930 หรือเรียกว่ายุค แฟลปเปอร์ (Flapper) ผู้หญิงสวมใส่กระโปรงสั้นเป็นครั้งแรก และหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้หญิงต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพ ดังนั้นเสื้อผ้าที่สวมใส่ย่อมเปลี่ยนไปเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้สวมใส่มากขึ้น กางเกงจึงเป็นที่นิยม ตั้งแต่ยุคแฟลปเปอร์เป็นต้นมา แฟชั่นของโลกได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นสากล เพราะการติดต่อสื่อสารของโลกตะวันตกและตะวันออกได้เปิดกว้างมากขึ้นมีการไปมาหาสู่กัน ทั้งนี้ แฟชั่นของโลกตะวันตกจึงเข้ามามีบทบาทกับโลกตะวันออก เช่น คนไทยทรงผมให้สวมหมวก หรือผู้หญิงไทยเลิกสวมใจกระเบน เพื่อความเป็นสากล

ลักษณะหรือแบบแผนของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแต่ละยุคสมัยเรียกว่า สไตล์ (Style) แต่ละคนมีสไตล์การแต่งตัวไม่เหมือนกันส่วนคำว่า เทรนด์ (Trend) มีความหมายเป็นนัยถึง แฟชั่นการ

แต่งกายที่นิยมล่าสุดกำลังเป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วไป สไตส์การแต่งตัวสามารถจำแนกได้เป็นประเภทนับไม่ถ้วน นอกจากนี้บางสไตส์ ถือว่าล้าสมัยไปแล้วในปัจจุบัน บางสไตส์ถือว่าคุณค่าล้าสมัยไปแล้ว เพราะแต่งเมื่อไหร่ก็ไม่ถูกมองว่าเซ็กซี่หรือตลกๆ อย่างไรก็ตามยังมีบางสไตส์ที่เคยล้าสมัยไปแล้ว อาจเวียนกลับมาเทรนด์อีกครั้งเหตุผลเหล่านี้มักถูกมองว่าเป็นวัฏจักรทางด้านแฟชั่น

1.2 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรี

เครื่องแต่งกายของมนุษย์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน อาจไม่ได้เป็นแค่อาภรณ์ที่คอยห่อหุ้มร่างกายให้ความอบอุ่นเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นสัญลักษณ์แสดงความจริงใจทางวัฒนธรรมประเพณีของมนุษย์ในยุคหนึ่งๆด้วย ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตของมนุษย์ในแต่ละยุคได้ดี อีกทางหนึ่งเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายจึงจำเป็นต้องพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สวมใส่ในช่วงเวลานั้นๆ เหตุปัจจัยที่ทำให้เครื่องแต่งกายมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนไปคือ ความมั่นคงทางการเมือง/เศรษฐกิจของแต่ละยุค ความแตกต่างทางภูมิอากาศแต่ละท้องถิ่น แฟชั่นเครื่องแต่งกายจึงไม่หยุดนิ่ง และยังคงสร้างภาพลักษณ์ใหม่ๆ ให้แก่วงการด้านแฟชั่นตั้งแต่อดีตยุคประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ โดยสามารถแบ่งตามยุคสมัยได้ดังต่อไปนี้

ยุคอาณานิคมหรือรีเจนซี(1795-1815)

เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง มีการปฏิวัติในอเมริกาและฝรั่งเศส สาวในยุคนี้จึงได้รับอิทธิพลการแต่งกายแบบกรีกโบราณ เพราะถือว่าเป็นภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงประชาธิปไตย ทางอ้อมสตรีในยุคนี้นิยมใส่ชุดยาวกรอมพื้น ที่ทำจากผ้าฝ้าย มัสลิน หรือผ้าไหม เนื้อบาง เบา นุ่ม และพลิ้ว เน้นใส่สบายและไม่นิยมสวมใส่คอร์เซต เป็นชุดชั้นใน จุดเด่นของเครื่องแต่งกายสตรียุครีเจนซีคือตัวชุดจะมีลักษณะการนุ่งแบบเอวสูงผูกมัดรัดได้อก โดยเหล่าสตรีชั้นสูงจะสวมใส่ชุดสีขาวตลอดเพื่อแสดงถึงความสะอาด การใช้ชีวิตที่สุขสบายไม่จำเป็นต้องทำภารกิจในแต่ละวันมากมาย ส่วนพวกสตรีที่มีฐานะลดหลั่นต่ำลงมานั้นจะสวมใส่ชุดสีพาสเทล เพื่อง่ายต่อการบำรุงรักษาทำความสะอาด และมักใส่ชุดสีขาวเฉพาะงานเลี้ยง มักใส่ผ้าคลุมไหล่หรือถุงมือยาว จับเกล้าผมสั้นใส่หมวกพองาม

ภาพ 1 แสดงลักษณะเครื่องแต่งกายสตรีในยุควิคตอเรีย

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024/entry-1>

นอกจากนี้ยุควิคตอเรียที่ยังเป็นยุคดำเนินเฟชั่น "Short Spencer Jacket" เสื้อสไตน์นี้เดิมแล้ว เป็นเสื้อคลุมแขนยาวของเหล่าทหาร ชายเสื้อด้านหลังมีลักษณะยาวกว่าชายเสื้อด้านหน้า นิยมใส่คลุมเพื่อติดยศของงานทหาร แต่ต่อมาท่านเอิร์ลนามว่า "Spebcer" เป็นคนริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับการสวมใส่ของสตรี โดยตัดชายเสื้อทั้งข้างหน้าและข้างหลังออก ให้สั้นประมาณได้ร่าวม เกิดเป็นเสื้อคลุมสตรีแบบใหม่เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายไปทั่วจึงเรียกขานตามชื่อท่านเอิร์ลมาตั้งแต่บัดนั้น สตรีในยุคนี้ได้ประยุกต์ใส่กับชุดยาวเอวสูงที่ว่า ซึ่งเสื้อคลุมนี้ทำจากผ้าไหมหรือขนแกะที่ให้ความอบอุ่นอีกด้วย

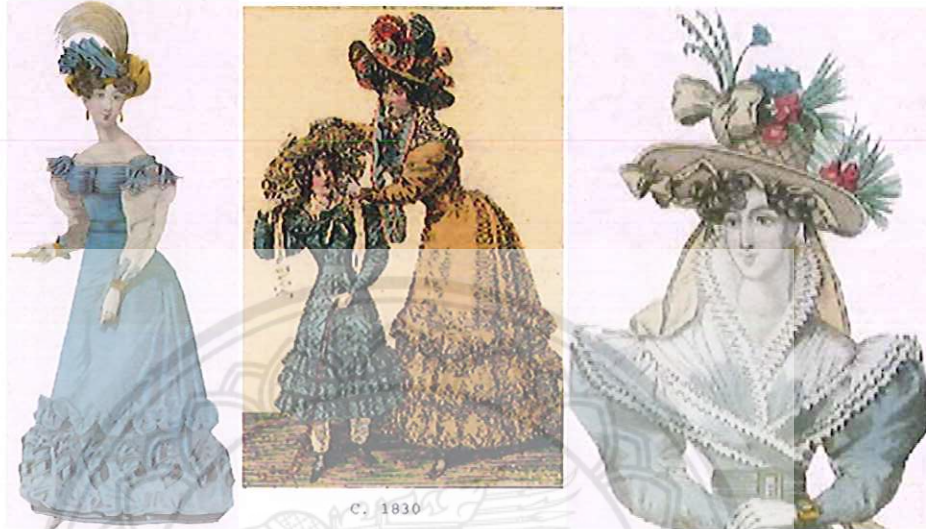
ภาพ 2 เสื้อ "Short Spencer Jacket"

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุคโรแมนติก (1815-1840)

หลังจากช่วงกลียุคช่วงสงครามกลางเมืองผ่านพ้นไป สตรีฝั่งยุโรปจึงหันมาให้ความสนใจกับการแต่งกายมากขึ้น และนิยมการแต่งกายแบบฉบับอังกฤษดั้งเดิมมากที่สุด เรียกอีกอย่างว่า แองโกลมานเนีย Anglomania ศิลปินและนักปราชญ์ต่างหันมาบ้าศิลปะโรแมนติก อย่างที่ทราบกัน

ว่าศิลปะแนวนี้เน้นอารมณ์ความรู้สึก เครื่องแต่งกายสตรียุคนี้จะถูกเน้นให้สื่อถึงเพศหญิงเพศที่อ่อนแอกว่า และความสวยงาม เข้ายวนแต่แฝงไปด้วยอุปนิสัยรักการแต่งตัวเป็นชีวิตจิตใจ ดังคำกล่าวที่ว่า "ฟูฟ่องตั้งแต่หัวจรดเท้า"

ภาพ 3 แสดงเครื่องแต่งกายสตรีในยุคโรแมนติก

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ชุดเสื้อผ้าช่วงยุคนี้มีลักษณะพิเศษคือ ไหล่สูง เอวคอด ผายออกที่สะโพกเพื่อเน้นความเป็นสตรีเพศจะเห็นว่าเดรสแบบเดิมถูกแต่งเติมให้มีรายละเอียดมากขึ้นเรื่อยๆ ส่วนเอวสูงค่อยๆลดต่ำลงมาอยู่ที่ระดับเอวปกติ และรัดส่วนเอวด้วยคอร์เซ็ท กระโปรงส่วนกันจะพองฟูขึ้นมากกว่าปกติ สตรีชั้นสูงผู้มีฐานะบรรดาศักดิ์สามจะสวมใส่โครงเสริมกันเพื่อช่วยให้ชุดดูสง่างามมากยิ่งขึ้น

ภาพ 4 วาดสุภาพสตรีกับการตกแต่งทรงผมแบบ "Apollo knot"

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุควิกตอเรียตอนต้น (1840-1870)

ปี 1837 พระราชินีวิกตอเรียขึ้นครองราชย์ มีพระโอรสและพระธิดาทั้งหมด 9 คน พระองค์ยังทรงเป็นต้นแบบของสตรีที่มีอุปนิสัยก่อนมตน อุทิศตนเพื่อครอบครัว ยึดมั่นในศีลธรรม รสนิยมของพระองค์ทรงเป็นแรงบันดาลใจในการแต่งกายของเหล่าสตรียุโรปในยุคนั้น

ภาพ 5 แสดงการแต่งกายของสตรีในยุควิกตอเรียตอนต้น

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ชุดแต่งกายในช่วงยุคสมัยนี้เป็นสไตล์หวานๆ เน้นผ้าลูกไม้ งานปักงานฝีมือ มีความเป็นผู้ดี เก๋ที่ไม่มากจนเกินงาม เน้นความพอดีให้เหลือแต่ความสง่างาม อาจเรียกสไตล์การแต่งกายยุคนี้ว่า "สไตล์วิกตอเรีย" ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของคนหลายๆคนรวมถึงนำมาประยุกต์กับการแต่งตัว คอสเพลย์ แนวโลลิต้า ที่ดึงเอาจุดเด่นจากยุคนี้มาสไตล์จนถึงยุคปัจจุบัน ลักษณะของชุดในยุคนี้โดยรวมมักเน้นโครงที่ไหล่แคบและลู่ลง บวกกับช่วงลำตัวที่แคบมากด้วยการรัดคอร์เซ็ต ส่วนกระโปรงที่บายพอสสมควรลักษณะชุดยาวกรอมพื้น และค่อยๆพองขึ้นเรื่อยๆตามยุคสมัยที่ผ่านมา กล่าวว่าการชุดแต่งกายสมัยนั้นต้องใส่กระโปรงถึงหกชั้นเพื่อให้กระโปรงบาน อาจเป็นปัญหาที่ทำให้ชุดในช่วงนั้นหนักเกินไป จึงมีคนคิดค้นอุปกรณ์ช่วยแก้ปัญหาโดยการใส่ลวดโครงเหล็กหรือที่เรียกว่า "Cage Crinoline"

ภาพ 6 แสดงเครื่องแต่งกาย Cage Crinoline และการสวมใส่หมวกแบบ Deep Bonnets
ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

แฟชั่นหมวกโบใหญ่หมดความนิยมไปในช่วงนี้ แต่เหล่าสตรียุคนี้ได้หันไปนิยมสวมใส่หมวกแบบ "Deep Bonnets" ซึ่งเป็นหมวกผ้าประดับชายลูกไม้ใช้ในการปกปิดหน้าจะมองเห็นหน้าแบบเต็มๆก็ต่อเมื่อหันหน้าเข้าหากันแบบตรงๆเท่านั้นเพื่อเป็นการแสดงถึงความถ่อมตัว

ภาพ 7 คอเสื้อแบบ "Bertha Neckline"(ซ้าย) และ ภาพ 8 ชุดแต่งกายแบบ Bloomers (ขวา)
ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

Bertha Neckline คอเสื้อแบบโครว์อกใช้สำหรับชุดงานกลางคืน แต่เนื่องจากชุดแบบนี้มีการรัดคอที่แน่นหนา ประกอบกับผู้สวมใส่อาจทำอะไรไม่ถนัดเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้ทำให้ชาวอเมริกันคนหนึ่งนามว่า "Mrs. Bloomers" คิดชุด Bloomers ขึ้นมา ลักษณะเป็นกางเกงขั้นใน

แบบขายาวพองๆ Mrs. Bloomers ซึ่งเป็น แฟมินิสต์ พยายามชวนผู้คนในยุคนี้ให้หันมาสวมใส่ชุดนี้ ซึ่งก็ยังไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควรแต่มีใส่กันในหมู่เด็กๆ

ยุควิคตอเรียนตอนปลาย (1870-1890)

ในช่วงเวลาต่อมาสมเด็จพระราชินีวิคตอเรียทรงเสวยพระสวามีด้วยเหตุนี้จึงนำความโศกเศร้า เสียพระราชหฤทัยอย่างมากสู่พระองค์ หลังจากเหตุการณ์ในครั้งนี้ พระองค์จึงทรงเก็บตัวและสวมใส่ฉลองพระองค์โศกเศร้าจึงทำให้เกิดกระแสค่านิยมการสวมใส่ชุดสีดำของสตรีในยุคนี้ รูปทรงของชุดเริ่มเน้นไปที่สัดส่วนมากขึ้น แต่ก็ยังคงปกปิดร่างกายในเวลาเดียวกัน จะเห็นว่าช่วงบนเข้ารูปมากขึ้น สีของชุดมีลักษณะเฉดสีที่เข้มเป็นที่นิยมมากในปลายยุควิคตอเรีย

ภาพ 9 แสดงการแต่งกายของสุภาพสตรีในยุควิคตอเรียตอนปลาย

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ภาพ 10 แสดงโครงสร้างกระโปรงแบบ Soft bustle และ Hard bustle ตามลำดับ

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

มีการเปลี่ยนแปลงจากการสวมสู่มมาใส่ "ที่ถ่างกระโปรง" (bustle) ที่ช่วยให้กระโปรงชั้นนอกไม่กางรอบด้านเหมือนแบบเดิม แต่จะถูกดันไปด้านหลังแทน ช่วงแรกเป็นแบบ soft bustle มีลักษณะพอง ช่วงหลังหันมานิยม hard bustle ซึ่งใส่แล้วเหมือนการเดินของม้า

ยุคอาร์ตนูโว (1890-1911)

ยุคทองของผู้มีอันจะกิน ถือเป็นยุคที่สะท้อนถึงไลฟ์สไตล์การดำเนินชีวิตแบบหรูหราฟู่ฟ่า ฟุ่มเฟือยส่งผลให้ค่านิยมการแต่งกายในยุคนี้มีลักษณะหรูหรา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ได้อิงเอาเทรนด์ แฟชั่นยุควิกตอเรียมานิยมใหม่อีกครั้ง ช่วงในยุคนี้ผู้หญิงเริ่มมีบทบาททางสังคมมากยิ่งขึ้น เริ่มทำงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ เครื่องแต่งกายสตรีในยุคอาร์ตนูโวมียุคเด่นที่สวมใส่สบายขึ้น ไหล่ของชุดตั้งตรงสง่าผ่าเผย ไม่ลู่ลงแบบแต่ก่อน และเพิ่มการตัดขึ้นมาในยุคนี้ ซึ่งยังคงใส่คอรีเช็ต ผูกรัดช่วงเอวที่มีการเปลี่ยนรูปแบบให้เข้ากับสตรีระมากขึ้น

ภาพ 11 แสดงการแต่งกายสุภาพสตรีชั้นสูงในยุคอาร์ตนูโว

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ภาพ 12 ภาพวาดชุดสุภาพแบบกระโปรง

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุค 1910s – WWI_(1911-1919)

เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขนานใหญ่ทั่วยุโรป เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ผู้ชายต้องออกไปรบปกป้องชาติบ้านเมือง จึงทำให้สตรีในยุคนั้นจำเป็นต้องมาทำหน้าที่หลายอย่างแทนผู้ชาย

ภาพ 13 แสดงการแต่งกายสตรียุค1910s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ภาพ 14 แสดงการแต่งกายสตรียุค1910s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ด้วยกระแสสงครามโลกส่งผลกระทบให้ชุดในช่วงนั้นมีลักษณะแนว "Military" แฝงอยู่ด้วย อาจสังเกตจากคอเสื้อและปกเสื้อแบบทหาร ส่วนกระโปรงมีรูปแบบที่สั้นลงเล็กน้อยต่อมากะโปรง

เริ่มแคบลงตามกาลเวลา กระโปรงถูกการตัดเย็บไม่ให้เปลือยผ้ามากจนเกินไป รวมถึงไม่นิยมใส่เครื่องประดับเรียกได้ว่าเป็นยุคที่เน้นการใช้งาน ประหยัด และมียศถมาภามากที่สุด

ยุค Jazz Age 1920s (1920 - 1929)

เมื่อสงครามสงบ โลกทั้งใบจึงเริ่มเข้าสู่ยุคของคนรุ่นใหม่และหนุ่มสาวซึ่งเจริญเติบโตขึ้นมา รุ่งเรือง มีฐานะ และผู้หญิงที่เคยทำงานช่วงสงครามก็ไม่อยากกลับไปเป็นแม่บ้านอีก ยังคงทำงานต่อไปและมีอิสระมากกว่าเดิม

ภาพ 15 แสดงการแต่งกายสตรีในยุค 1920s (Flapper dress)

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

หลังสงครามจบ 'สไตล์ชุดที่มาแรงที่สุดอาจเป็นสัญลักษณ์ของยุคนี้คือ "Flapper dress" เป็นชุดลำตัวตรง หน้าอกแบนเป็นไม้กระดาน กระโปรงสั้น

ภาพ 16 แสดงการแต่งกายสตรีในยุค 1920s

ที่มา: <http://www.geekmundo.net>

แฟชั่นในยุค '20s ของแท้ต้องมีการรัดหน้าอกด้วยเสตย์ เพราะเชื่อว่า หน้าอกแบนๆ กับผมสั้นกุดเป็นสัญลักษณ์ของหนุ่มสาว ซึ่งไม่ทำให้แฟชั่นยุคนี้ดูแปลกและไม่ผสมผสานเนื่องจากสไตล์ชุดแบบ flapper dress ก็ยังได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน อย่างในรูปแบบด้านล่าง

ภาพ 17 (ซ้าย) Kim Kardashian นักแสดงชื่อดังในชุด flapper dress และ

ที่มา: <http://www.modcloth.com/shop/1920s-fashion>

ภาพ 18 (ขวา) คอลเลคชั่น จาก Gucci's Spring 2012

ที่มา: <http://www.modcloth.com/shop/1920s-fashion>

ภาพ 19 ดีไซน์เนอร์แห่งยุค '20s มาตาม โคโค่ ชาเนล
ผู้ปฏิวัติแฟชั่นด้วย "Little black dress"

ที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/cocochanel>

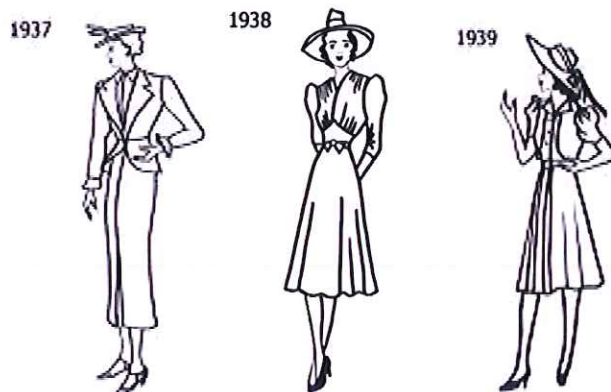
ภาพ 20 หลุยส์ บรู๊ค นางแบบชื่อดัง

ที่มา: <http://www.pinterest.com/ganesvoort/louise-brooks/>

หลุยส์ บรู๊ค นางแบบและดารานางเงือกชื่อดัง เธอได้เป็นตัวแทนสะท้อนภาพลักษณ์ของสาวยุคนี้โดยที่จริงเดรสแบบ flapper dress กับทรงบ็อบสั้นลักษณะคล้ายๆกับหมวกกันน็อกซึ่งเป็นจุดเอกลักษณ์เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้แล้วการแต่งหน้าที่ค่อนข้างจัดจ้าน ปากแดงกำ สุบไปป์ให้อารมณ์สาวคลั่งที่แนวคิดการใช้ชีวิตที่เป็นตัวของตัวเองรวมถึงการต่อต้านสังคมด้วย

ยุค 1930s (1930 -1939)

เหมือนเช่นยุคที่แล้วมา ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนักหนุ่มสาวในช่วงนี้ยังคงแต่งกายได้ดี รสนิยมอยู่ถึงแม้ว่าช่วงนี้อาจมีเหตุการณ์เศรษฐกิจตกต่ำบ้างแต่ก็ไม่กระทบกับผู้มีอันจะกินเท่าไร ผู้คนในยุคนี้นิยมการเลี้ยงสังสรรค์ และยังคงนิยมการแต่งตัวต่อไป สตรีในยุคนี้ให้ความสำคัญกับสุขภาพที่ดี เน้นการปรับเปลี่ยนผิวแทน ทำผมบลอนด์ วิทยาการใหม่ๆถูกคิดค้นไม่หยุดหย่อนได้แก่ ผ้าไนลอน ชิป ศัลยกรรมพลาสติก การตัดผมกับหมวกปีกกว้างแบบสาวหวาน เป็นต้น

ภาพ 21 สเก็ทแบบต่างๆของการแต่งกายสตรีในยุค 1930s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุคนี้เริ่มแบ่งชุดกลางวัน กลางคืนออกจากกัน เป็นเพราะสาวสมัยก่อนหน้านั้นอยู่กับบ้าน และแต่งตัวสวยทั้งวัน แต่สาว '30s มีงานยุ่งขึ้น ชุดกลางวันจึงเป็นแบบเรียบ ส่วนกลางคืนก็หรูหรา สว่างตามรสนิยม เอกลักษณะเด่นของชุดยุคนี้คือ เนื่องจากผู้คนนิยมไปอาบแดดให้แผ่นหลังเป็น สีแทน จึงนิยมการโชว์แผ่นหลังที่นำเข้ายวน

ภาพ 22 สเก็ตการแต่งกายของสตรีในยุค '30s (ซ้าย) ชุดกลางวัน (ขวา) ชุดกลางคืน
ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุค 1940s (1940 -1949)

เมื่อก้าวเข้าสู่ช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ปัญหาภาวะขาดแคลนจึงตามมาเริ่มต้องใช้ระบบปันส่วนอาหาร เสื้อผ้าจากผู้ได้รับผลกระทบน้อยผู้ได้รับผลกระทบมาก จากนั้นสงครามโลกที่สิ้นสุดทุกก็ได้สิ้นสุดลงในยุคนี้ด้วย เสื้อผ้าถูกตัดให้เข้ากับการใช้งาน สีที่มึนเนื้อผ้าแห้งๆ รูปแบบชุดที่ใส่ตั้งมีความเหมือนกันไปหมด จากกระโปรงบานใช้ผ้าในการตัดเย็บที่ลื่นเปลืองก็ปรับเปลี่ยนลดทอนให้กระโปรงแคบลงสั้นลงด้วยแพ้นการแต่งกายในยุคนี้จึงไม่ค่อยพัฒนาเท่าที่ควรยังคงใส่เสื้อผ้าแบบเดิมๆ สิ่งใดประหยัดได้ก็ต้องประหยัด เน้นการดำรงชีวิตให้อยุ่รอด ไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งสวยงามมากนัก

ภาพ 23 แสดงเครื่องแต่งกาย ยุค 1940(ซ้าย) และ

ภาพ 24 ชุดจากห้องเสื้อ Christian Dior (ขวา)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

ช่วงจบสงครามปี 1947 ได้เกิด "นิวลุค" ของห้องเสื้อ Christian Dior เป็นสูกุขนาคพิตพอดิ
ตัว เข้าเอดคอดกับประโปรรงบานเป็นที่กล่าวถึงมากในชวงนั้นซึ่งหลุดคอนเทีปต์ประหัยัดในชวง
สงครามอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากการตัดเย็บในแต่ละชุดมักใช้ผ้าเป็นปริมาณมากสิ้นเปลืองโดยไซเหตุ

ยุค 1950s (1950 -1959)

เมื่อสงครามสงบลงเศรษฐกิจรุ่งเรืองขึ้นชนชั้นกลางและคนทั่วไปเริ่มมีเงิน มีพื้นฐานการใช้
ชีวิตที่ดีขึ้นผลดีที่ส่งผลให้ด้านกระแสแฟชั่นมีความตื่นตัวอย่างมากโดยสไตส์ต่างๆที่เคยพบเห็นใน
ปัจจุบันมักเริ่มจากยุคนี้ ผู้คนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่งเสริมเติมแต่งเสื้อผ้าให้มีความน่าสนใจ
มากยิ่งขึ้น แตกต่างจากแฟชั่นก่อนหน้านี้ที่เด็กอายุ 18 จะแต่งตัวเหมือนผู้ใหญ่กวางกลางคน แต่ยุคนี้
การแต่งกายจะแบ่งย่อยออกเป็นชวงอายุโดยชัดเจน

ภาพ 25 แสดงการแต่งกายของสตรีในยุค 1950s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

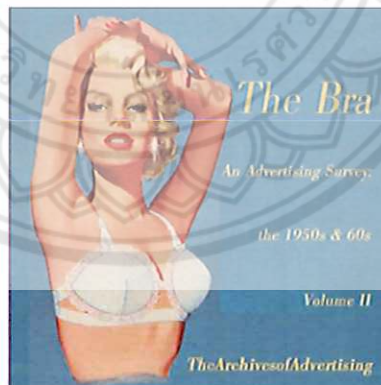
ยุค '50s มีโครงร่างตัวชุดที่โดดเด่นเป็นที่จดจำที่โดดเด่นอีกอย่างคือ กระโปรงบาน ความยาวคลุมเข่า ข้างในกระโปรงเสริมผ้าตาข่ายหลายชั้น เน้นทรวดทรงองค์เอวเผยความเป็นเฟมินีน

ภาพ 26 แสดงการแต่งกายของสตรีในยุค 1950s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ชุดชั้นในยุคนี้นี้มีความบางและใส่สบายมากขึ้น อาจจะมีราคาที่ถูกลงทำให้ผู้หญิงในยุคนี้ได้คิดค้นชุดชั้นในออกมาอย่างมากมายโดยเน้นวัสดุจำพวกผ้าไนลอนมาผลิตทำชุดชั้นใน ถือเป็นวิทยาการใหม่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

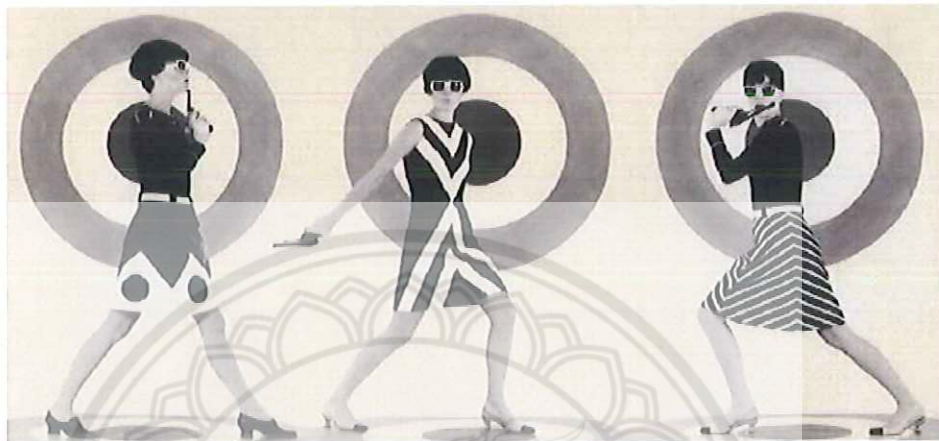
ภาพ 27 ป้ายโฆษณาขายชุดชั้นในสตรีในยุค 50s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ยุค 1960s_(1960 -1969)

สืบเนื่อง จากหลังสงครามโลกครั้งที่สองเสร็จสิ้นลง เกิดเหตุการณ์ที่ประชากรมีการเติบโตเพิ่มมากขึ้นจากครอบครัวขนาดเล็กกลายเป็นครอบครัวขนาดกลางและใหญ่ไปตามลำดับอย่างก้าวกระโดด ขาดการคุมกำเนิดเนื่องจากพื้นฐานทางชีวิตในครัวเรือนมีสภาพที่ดีขึ้น คนก็มีลูกมี

หลานกันมากมาย สมัยนี้จึงถูกเรียกว่ายุค "Baby Boomers" ลูกหลานเหล่านั้นก็โตทันในยุคนี้ กลายเป็นกลุ่มวัยรุ่นกว่า 70 ล้านคนที่หลงไหลแฟชั่น ศิลปะ ดนตรี หรือสามารถมองได้ว่าเป็นยุคทองของแฟชั่นและงานศิลปะรวมเข้าด้วยกัน ก่อต่อการพัฒนาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ภาพ 28 ดารานักแสดงกับแฟชั่นยุค 60's บนหน้านิตยสาร

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

จุดเด่นของแฟชั่นยุค 60's มีไม่มากเพราะเนื่องจากยังคงมียุคก่อนหน้าเข้ามาปรับใช้ใหม่ แต่ที่เห็นเด่นสุดน่าจะเป็น Mod look (แนวมอด) ที่ประกอบไปด้วย มินิสเกิร์ต หรือเดรส สีเมทัลลิก กุ้งน่องหลากสี โดยรวมสีสันของชุดในช่วงนี้ค่อนข้างจัดจ้าน ลายแนวเรขาคณิตได้รับความนิยมอยู่ไม่น้อย

ภาพ 29 การแต่งกายของสตรีในยุค 1960s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

ชุดเดรสสั้นของสตรีในนิวยอร์กจะใส่สูงเหนือเข่าเพียง 4-5 นิ้ว ส่วนสตรีลอนดอนใส่เหนือเข่า 7-8 นิ้วเลยทีเดียว และชุดถัดนิตตั้งได้รับความนิยมมากจากสตรียุคนี้มักจะสวมใส่แบบยกชุด เช่น ชุดเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า หมวกรวมทั้งต่างหูมักเลือกใส่สีในโทนเดียวกัน การแต่งหน้าก็ต้องทาปากซีซีดและขีดตาให้ดูกลมโต น่ารัก เขียนขอบตาสองเส้นพร้อมกับติดขนตาปลอมทั้งบนและล่างนับว่าเป็นเอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของยุคนี้ นอกจากนั้น แฟชั่นถุงน่องหลากสีก็มาแรงไม่แพ้กัน

(ซ้าย) ภาพ 30 การแต่งหน้าของสตรียุค 1960s

(กลาง) ภาพ 31 ทวิกกี ดารานักแสดงชื่อดังในยุค 1960s

(ขวา) ภาพ 32 ชุดนิตตั้งที่ได้รับความนิยม

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เดรสตัวสั้นกับสูทเป็นทรงตรงๆเข้ารูป ด้วยตะเข็บด้านหน้าสองเส้น คล้ายคลึงกับชุดแอร์โฮสเตสในปัจจุบัน มีศัพท์เรียกว่า "Princess line" จึงทำให้ผู้สวมใส่ต้องให้ความสำคัญกับการลดน้ำหนักมากกว่าปกติ สังเกตได้ว่าชุดที่รัดรูปเข้าสรีระแบบพอดีตัวทำให้สตรียุคนี้ได้ชื่อว่า มีหุ่นสวยได้สัดส่วนที่สุด ทั้งนี้ เทรนด์ที่ได้รับความนิยมไม่แพ้กันก็คือเสื้อโค้ด กระดุมสองแถว ให้ความเป็นทางการ เป็นเสน่ห์ของแฟชั่นยุคบุกเบิกก็ว่าได้

(ซ้าย) ภาพ 33 ชุดแบบ Princess line (ขวา) ภาพ 34 เสื้อโค้ดแบบกระดุมสองแถว

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

ปัจจุบันแฟชั่นหลายๆแบรนด์ได้รับกลิ่นอายมาจากยุคนี้ แต่นำมาออกแบบให้ทันสมัยและปรับใช้กับวัยรุ่นยุคนี้มากขึ้น นอกเหนือจากแฟชั่นเครื่องแต่งกายแล้วยังมีอิทธิพลไปถึงงานศิลปะสไตล์ "ป๊อปอาร์ต" เพลงป๊อป ทรงผมป๊อปที่ฮิตมากๆและรถจักรยานยนต์ยี่ห้อ เวสป้า ได้รับความนิยมมากในช่วงนี้

ยุค 1970s (1970 - 1979)

ยุคสงครามเวียดนามกำลังประทุในตะวันออกกลาง เกิดกระแสการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิพลเมือง ประชาชนให้ความสนใจกับเรื่องมลภาวะมากขึ้น กระแสเรื่องกลัวพลังงานหมดโลกมีออกมาอยู่ตลอดทำให้คนตระหนักในปัญหาภายในโลกกันมากขึ้น มีการรับเอาวัฒนธรรมหลากหลายของตะวันออกเข้ามา ยุคนี้เป็นยุคที่คนเริ่มใช้แฟชั่นเป็นการแสดงออกถึงตัวตน เลยมีการแต่งตัวสไตล์ต่างๆที่หลากหลาย

การแต่งกายของสตรีในยุคนี้มีความหลากหลายมากตามรสนิยม ความคิด ความรู้สึกหรือวาระโอกาสของสาวยุคนี้ อาทิเช่น วันที่หนึ่งเธออาจเลือกใส่มินิสเกิร์ต กระโปรงสั้นเหนือเข่าเดินออกไปเที่ยวเล่นตามหัวเมือง ห้างสรรพสินค้าต่างๆ วันถัดมามีนัดพบปะกับเพื่อนฝูงเธออาจเลือกสวมใส่ maxi dress ยอมกรอมทำให้แลดูมีสง่าราศีมากขึ้น หรือวันต่อมาก็นี้ก็อยากใส่ hot pants สั้นสะอูดตาก็ได้

ภาพ 35 แสดงชุด maxi dress ของยุค 70s

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

อย่างไรก็ตามสิ่งที่โดดเด่นมากๆ ในยุค 70s คือ "ฮิปปี้" เป็นแนวแฟชั่นที่ผสมผสานความเป็น Ethnic style (พื้นเมือง) จุดเด่นคือลายผ้าที่ดูซับซ้อน แนวตะวันออก สีสดใส แฟชั่นฮิปปี้ประกอบด้วย เสื้อยืดผ้ามัดย้อม แขนยาวบุนุ่มๆ กางเกงขabanผมพู่ๆกับที่คาดหัวสีสด

ภาพ 36 แสดงการแต่งกายแบบฮิปปี้ในยุค 1970s

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

ยุค 1980s (1980 -1989)

เศรษฐกิจเฟื่องฟู เมื่อสันติภาพเบงบาน สงครามทั้งหลายสงบ กำแพงเบอร์ลินโดนทำลายลงถือเป็นการยุติความวุ่นวายของสถานการณ์ทางการเมืองในครั้งนั้นยุคนี้วัยรุ่นไม่ได้ใส่ใจในการกำหนดเทรนด์แฟชั่นแล้ว อำนาจทางการเงินตกอยู่ในกลุ่มนายทุนผู้มีฐานะดีและชอบแฟชั่น หันหาโอกาสกอบโกยธุรกิจแฟชั่นแบรนด์เนม เปิดห้องเสื้อสร้างชื่อให้ติดตลาดปั่นค่านิยมแบรนด์เนมให้เฟื่องฟูวัยรุ่นยุคนี้นิยมใส่เสื้อผ้าที่มาจากแบรนด์เนมชั้นนำตั้งแต่หัวจรดเท้า ว่าจะเป็นเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เครื่องประดับหรือน้ำหอม เสื้อผ้าก็พาไปจนถึงรถยนต์ ผู้หญิงหันมาแต่งกายให้ดูภูมิฐาน น่าเชื่อถือในสังคมเมืองเรียกว่า "Power dressing" ชุดในยุคนี้มีความพิเศษคือส่วนไหล่จะกว้างและใหญ่ผิดปกติด้วยฟองน้ำเสริมไหล่ ให้ดูมีความสง่างามมากขึ้น เรียกชุดแบบยุคนี้ว่า "Get Big Shoulders and Get Noticed"

ภาพ 37 แสดงการแต่งกายของสตรีในยุค 1980s

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เลดี้ไดอาน่า ถือเป็นเทรนด์เซ็ทเตอร์ของยุค 80s เลยก็ว่าได้ หากนึกภาพไม่ออกว่ามยุศ 80s แต่งกายกันยังไง สามารถดูภาพของเลดี้ไดอาน่าแต่งกายเลยก็ว่าได้

ภาพ 38 การแต่งกายในยุค 80s ของเลดี้ไดอาน่า

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เมื่อกล่าวถึงยุค 80s สิ่งที่จะลืมไม่ได้ก็คงเป็นยุคต้นกำเนิด แฟชั่นแนว "Punk" ฟังก์ ตามหลักฐานแนวฟังก์ มีมาตั้งแต่ปลายยุค 1970 แต่ไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควรซึ่งมาอิตมากที่สุดในช่วง 80 ก่อกำเนิดจากกลุ่มวัยรุ่นนักศึกษาประมาณ 200 คนในลอนดอน แรกเริ่มเดิมที ฟังก์ เป็นกลุ่มคนที่รวมตัวกันเนื่องจากมีแนวทางความคิดต่อต้านสังคมต่อต้านแฟชั่นบ้าคลั่งแบรนด์เนม ส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มเด็กมีปัญหาทางการเรียน พวกเขาทำงาน ทำตัวแรงสร้างจุดเด่น

ภาพ 39 แฟชั่นแบบ Punk original

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

แฟชั่นเครื่องแต่งกายสตรีตั้งแต่ยุคอดีตจนถึงปัจจุบันนี้มีความเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนมาก อาจเกิดได้จากหลายๆสาเหตุไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม สงครามทางการเมือง วัฒนธรรม ความเชื่อค่านิยมของแต่ละยุคสมัยแตกต่างกันไปเพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิต อาจกล่าวได้ว่า แฟชั่นสตรีไม่ว่าจะยุคไหนมักสร้างจุดเด่นให้กับตัวมันเอง และปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งไม่หลงลืมที่จะดึงเอาความสวยงามความเป็นเฟมินีนลึกลับออกมาจากตัวชุดที่ทำให้แฟชั่นไม่หยุดนิ่งและพร้อมที่จะพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดหย่อน

2. หลักการออกแบบ

2.1 ความเป็นมาของการออกแบบ

เมื่อกล่าวถึงการเริ่มต้นในการออกแบบเราจำเป็นต้องมองย้อนไปในอดีตถึงสมัยที่มนุษย์เริ่มกำเนิดมาบนโลกเป็นเวลากว่าแสนปีแล้วที่มนุษย์ในยุคแรกๆ ดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และต้องพยายามปรับตัวให้ได้มากที่สุดเพื่อการอยู่รอดเรานำสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติมาใช้ในปัจจุบันพื้นฐาน โดยเริ่มตั้งแต่เก็บเกี่ยวพืชผลที่งอกงามอยู่รอบตัวและล่าสัตว์เป็นอาหาร อาศัยในถ้ำที่มีลักษณะเป็นเว้าอยู่ภายในที่ซึ่งเหมาะสมต่อการกินอยู่หลับนอน นุ่งห่มผลผลิตที่เหลือจากการฆ่าสัตว์เป็นอาหารได้แก่ หนังสัตว์บางชนิด และนำส่วนประกอบจากพืชที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรใช้รักษาความเจ็บป่วย นอกจากปัจจัยพื้นฐานแล้วมนุษย์ยังใช้ประโยชน์จากธรรมชาติแวดล้อมในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตประจำวันการดำเนินชีวิตอยู่ในโลกมาเป็นเวลานาน ช่วยสอนมนุษย์ให้รู้จักสร้างคุณสมบัติเฉพาะตัวที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนสร้างให้เกิดอารยธรรมความเจริญในด้านต่างๆคุณสมบัติที่ว่าคือ การรู้จักสังเกตทดลองและการดัดแปลงปรับปรุง เมื่อมนุษย์พบเห็นวัตถุสิ่งของตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติก็รู้จักสังเกต

และจดจำเก็บเป็นความรู้ไว้ในสมอง เมื่อมีโอกาสอำนวยก็นำความรู้นี้มาทดลองปฏิบัติตามแบบอย่างที่ได้สังเกตจดจำไว้ ถ้าได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการในภายหลัง ตัวอย่างที่ใช้อธิบายในเรื่องนี้ได้ดีเป็นอย่างดีได้แก่การค้นพบวิธีการทำเครื่องปั้นดินเผา เริ่มต้นจากการสังเกตเห็นว่าดินที่อยู่รอบกองไฟเมื่อถูกความร้อนจนแข็งตัวไม่ละลายน้ำอีกต่อไป เมื่อสังเกตพบแล้วก็รู้จักทดลองนำดินเหนียวมาเผาหรือพอกบนภาชนะเครื่องจักรสานและนำไปเผาไฟจะได้ภาชนะดินเผาที่มีรูปทรงตามเครื่องจักรสานแต่ภาชนะดังกล่าวอาจจะมีลักษณะไม่สะดวกต่อการใส่อาหารจึงปรับปรุงวิธีการด้วยการนำดินเหนียวมาปั้นเป็นภาชนะให้มีรูปทรงที่เหมาะสมต่อการนำไปหุงต้มอาหารโดยไม่ต้องอาศัยโครงสร้างจากเครื่องจักรสาน ในที่สุดด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวเมื่อมนุษย์พบว่าสิ่งที่มีธรรมชาติให้มีความไม่เหมาะสมสอดคล้องต่อการนำไปใช้งานมนุษย์จึงเริ่มปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปทรงของสิ่งของต่างๆรอบตัว และการที่มนุษย์เริ่มต้นดัดแปลงรูปทรงของสิ่งแวดลอม นับว่ามนุษย์ได้ว่าการออกแบบเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของมนุษย์เมื่อมีความไม่พอใจในลักษณะรูปทรงของสิ่งที่เป็นอยู่

วิธีการออกแบบ

เมื่อมนุษย์เริ่มต้นออกแบบเพื่อปรับปรุงสิ่งต่างๆรอบตัวก็คงจะเกิดคำถามขึ้นว่ามนุษย์รู้วิธีการใช้ในการออกแบบได้อย่างไร และใช้วิธีไหนในการออกแบบสิ่งที่จะอธิบายได้เป็นอย่างดีคงหนีไม่พ้นธรรมชาตินั่นเองเนื่องจากธรรมชาติที่อยู่รอบตัวมนุษย์ย่อมมีอิทธิพลครอบคลุมตั้งแต่ความรู้สึกลึกซึ้งคิดตลอดจนวิธีการแสดงออกของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การรู้จักสังเกตช่วยให้มนุษย์ได้เรียนรู้กระบวนการที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ คือการเริ่มเกิดขึ้นของสิ่งต่างๆ แล้วจึงค่อยเปลี่ยนแปลงเป็นขั้นตอนอย่างมีระเบียบแบบแผน ก่อนที่จะดับสิ้นไปเพื่อรอการเกิดมีขึ้นใหม่ หมุนเวียนอยู่ตลอดเวลามนุษย์แม้ไม่เห็นกำเนิดของโลกแต่ก็ทราบถึงการจัดเรียงตัวกันของดวงดาวในสุริยจักรวาลซึ่งมีวงโคจรเป็นชั้นๆ เรียงกันอย่างเป็นระบบ เห็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นในเวลาเช้าและค่อยๆ ลอยลับขอบฟ้าไปในเวลาเย็น ฤดูกาลที่หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ กระแสน้ำที่มีการไหลขึ้นลง และเมื่อพิจารณาให้ละเอียดในด้านรูปทรงของสิ่งมีชีวิตก็จะพบการค่อยเรียงไล่อย่างเป็นระเบียบแบบแผน ต้นไม้จะเริ่มออก รากลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ดตามลำดับ โคตรต้นจะมีขนาดใหญ่แล้วค่อยเล็กลงเช่นเดียวกับกิ่งและก้าน ไปถึงใบไม้ แต่ละใบจะประกอบด้วยก้านใบขนาดใหญ่แล้วจึงแตกแขนงย่อยไล่ขนาดเล็กลงไป

จนถึงเส้นใบที่กลายเป็นร่างแหขนาดฝอย นอกจากนี้เราได้เรียนรู้ว่าธรรมชาติมีระบบการคัดเลือกให้สิ่งมีชีวิตที่แข็งแรงกว่าเท่านั้นจึงจะสามารถอยู่รอดสืบพันธุ์และมีวิวัฒนาการเพื่อปรับปรุงให้ความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น

ที่มาของแนวคิดในการออกแบบ

มนุษย์เกิดขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติที่นับได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างไร้ขีดจำกัดเราเรียนรู้จะปรับตัวให้สัมพันธ์สอดคล้องกับธรรมชาติมอบไว้ และยังเรียนรู้ที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเมื่อพบว่าสิ่งที่มีมาตามธรรมชาติไม่สอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์แต่การที่จะสร้างให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้นนี้เราได้แนวคิดตลอดจนคุณลักษณะรูปแบบมาจากไหนจะพบว่าที่มาของแนวคิดในการออกแบบต่าง ๆ นั้นมาจากแหล่งกำเนิด 2 แหล่งที่สำคัญแหล่งแรกคือธรรมชาติและแหล่งที่สองคือประสบการณ์ที่สะสมมาเป็นเวลานานของคนรุ่นต่างๆหรือประวัติศาสตร์นั่นเอง

ธรรมชาติมีความหมายกว้างครอบคลุมทั้งสิ่งมีชีวิตอันได้แก่ พืช สัตว์และยังรวมไปถึงสิ่งมีชีวิตตั้งแต่วัตถุที่ลอยอยู่ในอากาศตลอดจนถึงส่วนประกอบที่สร้างให้เกิดเป็นพื้นดินและน้ำ มนุษย์ตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา มีความชื่นชม และซาบซึ้งกับธรรมชาติอยู่เสมอจากการที่ได้สัมผัสสิ่งแวดล้อมด้วยธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ยอมรับการเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติอันยิ่งใหญ่ จนเมื่อไม่นานมานี้เองได้สะสมอารยธรรมความเจริญทางด้านวัตถุจนมารวดเอาขณะบางส่วนของธรรมชาติ ตัวอย่างเช่นการสังเคราะห์หรือสร้างวัสดุชนิดใหม่ แต่เราก็ต้องยอมรับโดยพื้นฐานแล้ว วัสดุที่สร้างขึ้นมีที่มาจากธรรมชาติทั้งสิ้น และเราก็ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมของกระบวนการทางธรรมชาติในสิ่งมีชีวิตจะเห็นปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นชัดเจนกว่าสิ่งที่ไม่มีชีวิต ในจำนวนพืชและสัตว์มากมายหลายชนิดนั้นต่างมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตั้งแต่การเกิด ดำรงชีวิตไปจนถึงการสูญสลายของมัน เนื่องจากในธรรมชาติมีกลไกสำหรับการควบคุมในรูปของห่วงโซ่อาหาร นอกจากนี้ยังมีอีกหลายสิ่งๆที่แสดงถึงกระบวนการที่มีในธรรมชาติซึ่งคงอยู่มาช้านาน รอให้มนุษย์ได้ทำการศึกษาและค้นพบเพื่อมาอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ในการออกแบบ สิ่งที่มนุษย์ได้รับจากธรรมชาตินั้นอาจจำแนกได้เป็น 2 ด้านดังนี้

1. **ลักษณะรูปทรง** มนุษย์ได้รับแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์งานศิลปะและงานออกแบบจากรูปทรงธรรมชาติมาโดยตลอด ดังจะพบได้ในภาพเขียนตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ปรากฏตามถ้ำในแหล่งชุมชนโบราณหัวเสา รูปดอกบัวหรือใยปาล์มของสถาปัตยกรรมอียิปต์ ดัง

ตัวอย่างแสดงถึงความพยายามจำลองรูปทรงจากธรรมชาติตามแนวทางเฉพาะของแต่ละชนชาติ เมื่อหลายพันปีมาแล้ว รูปทรงเกิดขึ้นตามธรรมชาติมักมีลักษณะที่สมบูรณ์ในตัวตนของมันเอง เนื่องจากรูปทรงเหล่านี้ได้ผ่านการปรับปรุงมาเป็นเวลานานจนเกิดความพอเหมาะพอดี สิ่งมีชีวิต ประกอบด้วยอวัยวะที่ถูกสร้างให้สอดคล้องกับหน้าที่การใช้งาน อวัยวะที่มีการใช้งานมากและ สม่่าเสมอมักมีขนาดใหญ่และแข็งแรงยังมีหน้าที่หลายด้านมากเท่าใดก็ยังมีลักษณะรูปทรงที่ ซับซ้อนประกอบด้วยรายละเอียดที่มีจังหวะอันงดงามตัวอย่างเช่นดอกไม้บานาชนิด เมื่อถึงเวลาที่ เหมาะสมก็จะเบ่งบาน และเด่นสะดุดตาและจะทำหน้าที่จนกระทั่งเหี่ยวเฉาไป สิ่งมีชีวิตจึงเป็น แบบอย่างที่ช่วยในแนวทางที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงตามวัฏจักรอยู่ตลอดเวลา เป็นรูปทรงที่ เหมาะสมสอดคล้องกับหน้าที่ใช้งานที่มีทั้งความยืดหยุ่นและความแข็งแรง จึงช่วยให้มันอยู่รอด ผ่านวิวัฒนาการอันยาวนานมาได้

2. วิธีการแก้ไขปัญญา เนื่องจากการออกแบบเป็นการแก้ปัญหาอย่างหนึ่ง ซึ่งมนุษย์เรา ได้รับแนวคิดที่ลึกและมากมายมหาศาลจากการศึกษาสังเกตสิ่งมีชีวิตที่มีในธรรมชาติ ในการที่ได้รับ ความรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหานั้นเราจำเป็นต้องมีการศึกษากลไกอันซับซ้อนภายในของสิ่งมีชีวิต นั้นๆ การมองดูอย่างผิวเผินย่อมไม่สามารถเข้าใจเหตุผลอันแท้จริง ดังเช่น เปลือกหอย(Nutilus) หากเพียงแต่ดูรูปตัดของเปลือกหอยเราก็จะได้รับตาเพียงความชื่นชมในความงามของเส้นสายที่ เกิดขึ้นเท่านั้น จนกระทั่งได้ศึกษาอย่างละเอียดทางชีววิทยาของหอย เราจึงได้รับความรู้ความ เข้าใจถึงกลไกหรือวิธีที่ธรรมชาติใช้แก้ปัญหาคำทำให้ได้ลักษณะรูปทรงที่สามารถทำหน้าที่ได้หลาย ด้านพร้อมกัน ช่องว่างภายในเปลือกหอยถูกสร้างขึ้นมาสสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งพร้อมที่จะ เติบโตและเปลี่ยนแปลงตามการเจริญเติบโตของตัวหอย ในขณะที่เดียวกันช่องว่างเล็กๆเหล่านี้ยัง ช่วยทำหน้าที่ในการลอยตัวในความลึกระดับต่างๆ จึงทำให้ภายในเปลือกหอยประกอบด้วย ช่องว่างที่มีผนังซึ่งมีรูเล็กๆ เรียงไล่ขนาดกันเป็นสัดส่วนกับขนาดของร่างกายของตัวหอยที่ค่อยๆโต ขึ้น เกิดเป็นเส้นวนโค้งเป็นเกลียวออกสู่ภายนอก

นอกจากวิธีการอันซับซ้อนดังกล่าวนี้ ในชีวิตประจำวันเราก็อาจสังเกตพบวิธีการแก้ไข ปัญหาที่เรียบง่ายตรงไปตรงมาของสิ่งมีชีวิตรอบตัว ดังนั้นการเรียนรู้หลักการและวิธีการที่ธรรมชาติ ใช้แก้ปัญหาก็เกิดความเข้าใจที่ถ่องแท้ ย่อมสามารถใช้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับ ประยุกต์ใช้กับปัญหาในการออกแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะรูปทรงและวิธีการแก้ปัญหาจากธรรมชาตินั้นในอดีตมนุษย์เราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติโดยตรงจึงสามารถซึมซับจดจำได้เป็นอย่างดีหรือโดยการร่างภาพจากบันทึกเก็บไว้ในห้องสมุด ปัจจุบันเราอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นทำให้นักออกแบบจำเป็นที่จะต้องหาโอกาสออกไปสัมผัสธรรมชาติมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเราก็ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันซึ่งช่วยให้เรามีอุปกรณ์ที่ทำให้เรามองเห็นสิ่งที่ไม่เคยเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่นกล้องจุลทรรศน์และกล้องโทรทัศน์ กล้องดังกล่าวช่วยขยายขนาดละเอียด ตั้งแต่พื้นผิวของเปลือกไม้ รูปทรงผลึกจากสารต่างๆ ไปจนถึงกลุ่มดาวในจักรวาล ภาพที่ปรากฏจากกล้องช่วยเสริมสร้างจินตนาการของเราให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น ในการนำลักษณะรูปทรงและวิธีแก้ปัญหาจากธรรมชาติมาใช้ในการออกแบบนั้น นักออกแบบที่สามารถจะไม่ทำการคัดลอกหรือเลียนแบบตามตัวอย่างที่ปรากฏอยู่ตรงหน้าโดยตรงแต่เกิดจากการศึกษาที่ละเอียดชัดเจน และสัมผัสด้วยประสาทรับรู้ทุกส่วนจนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและเหตุผลเป็นอย่างดีเก็บไว้เป็นความทรงจำและประสบการณ์อยู่ในส่วนลึกของจิตใจเมื่อลงมือทำงานสร้างสรรค์สิ่งที่ถูกเก็บไว้ในใจก็จะถูกถ่ายทอดออกมาให้ปรากฏซึ่งมักจะมีลักษณะที่ผ่านการกลั่นกรอง ขัดเกลาและปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ใหม่

ประวัติศาสตร์นอกเหนือจากความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งที่มาของทั้งความคิดและรูปทรงอันหลากหลายแล้ว ประวัติศาสตร์ก็เป็นอีกแหล่งที่มาของแนวความคิดในงานออกแบบ แม้จะมีคำกล่าวกันว่าประวัติศาสตร์คือเรื่องราวของสิ่งที่ตายไปแล้วแต่ในหลักฐานที่เหลือเก็บรักษาไว้นั้นเรายังสามารถใช้คุณค่าซึ่งมีอยู่ในเนื้อหาข้อมูลและสรรพความรู้ทางวิชาการด้านต่างๆ ที่ได้ผ่านการทดลองและเหลือหลักฐานไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา เพื่อก้าวต่อไปโดยไม่ต้องย้อนมาลองผิดลองถูกซ้ำกับที่บรรพบุรุษได้เคยทำได้ การศึกษาประวัติศาสตร์ทางการออกแบบซึ่งมักอยู่ในรูปของงานสถาปัตยกรรมและข้าวของเครื่องใช้ทั้งในและนอกอาคาร เป็นการศึกษามิใช่เพียงเพื่อให้เกิดความสนใจซาบซึ้งในผลงานออกแบบเท่านั้น แต่ควรเป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์ที่มาในอดีตว่ามีผลกระทบต่อรูปทรงการใช้สอยวัสดุและกรรมวิธีการผลิตของงานออกแบบนั้นๆอย่างไร หรือการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจวิธีการที่นักออกแบบใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ปัจจัยที่ทำให้เกิดงานออกแบบใหม่

งานออกแบบเป็นผลงานของมนุษย์ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อมเมื่อมนุษย์มีความไม่พอใจกับสิ่งที่มีหรือเป็นอยู่เราได้แรงบันดาลใจตลอดจนวิธีการเพื่อใช้ในการแก้ไข ปัญหาจากการเรียนรู้กระบวนการธรรมชาติ ผลงานการออกแบบของมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาตอบสนองความต้องการใช้สอยครบถ้วนแล้วแทนที่งานออกแบบนั้นจะถูกใช้งานตลอดไป กลับพบว่าม้งานออกแบบประเภทใหม่ๆเกิดขึ้นมาอย่างไม่หยุดยั้ง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลงานการออกแบบประเภทใหม่อย่างสม่ำเสมอเนื่องมาจากผลงานการออกแบบต่างๆ ที่ใช้งานอยู่เมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่งก็ค่อยๆปรากฏข้อบกพร่องขึ้นมา ข้อบกพร่องเหล่านี้ที่ระดับความร้ายแรงได้แตกต่างกันและสาเหตุของข้อบกพร่องถ้าได้พบในเวลาอันสั้นมักจะเป็นผลมาจากการออกแบบที่ยังไม่สมบูรณ์รอบคอบหรือด้วยเหตุผลความจำกัดด้านต่างๆ ที่มีอยู่ขณะนั้น แต่ถ้าผ่านไปเป็นเวลานานงานออกแบบประเภทใหม่ๆ จะเกิดขึ้นเนื่องมาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนเริ่มมีความเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สภาพสังคมและเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความต้องการอย่างใหม่ซึ่งงานออกแบบเดิมที่เป็นอยู่มีความไม่เหมาะสมจึงเป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดความพยายามคิดค้นปรับปรุง ตัวอย่างที่ช่วยอธิบายในเรื่องนี้ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านนาชนิด ซึ่งเป็นผลงานการออกแบบที่มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกตามความต้องการของสังคมในปัจจุบันที่วิถีการดำรงชีวิตจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะชีวิตในเมือง

นอกเหนือจากปัจจัยที่มาจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีผลให้เกิดการออกแบบใหม่ๆแล้ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยเร่งให้เกิดการพยายามประดิษฐ์คิดค้นงานออกแบบชนิดใหม่ขึ้นมากมาย พัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาเป็นลำดับช่วยให้มนุษย์สามารถเอาชนะธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคหรืออันตรายตลอดจนช่วยอำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตผลจากการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ซึ่งได้แก่ทฤษฎีหรือหลักการที่จะถูกนำไปประยุกต์ใช้ในงานประดิษฐ์และงานออกแบบตามลำดับ สุดท้ายจะมีผู้มองเห็นความเกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ ตรงกับความต้องการของสังคมในช่วงเวลาขณะนั้น ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลต่อการออกแบบได้ 3 แนวทาง

- การคิดค้นวัสดุชนิดใหม่ที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัว
- การคิดค้นด้านเครื่องยนตกลไก
- การพัฒนาทางการผลิต

ปัจจัยที่ทำให้งานออกแบบมีความหลากหลาย

นอกเหนือจากการเกิดงานออกแบบประเภทใหม่ๆ ขึ้นมาอย่างไม่หยุดยั้งแล้ว เราจะพบอีกว่าในงานออกแบบแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างหลากหลายในด้านรูปแบบตั้งแต่อดีตเมื่อหลายพันปีมาแล้วที่มนุษย์ในแหล่งต่างๆ สร้างเครื่องปั้นดินเผาโดยได้รับวัตถุดิบมาจากธรรมชาติเช่นเดียวกัน และด้วยจุดมุ่งหมายในการใช้งานเช่นเดียวกันแต่เราจะพบว่าลักษณะรูปทรงและลวดลายตกแต่งบนพื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาจากแหล่งต่างๆ มีความหลากหลายกันอย่างเห็นได้ชัด ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้งานออกแบบมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากการออกแบบเป็นกระบวนการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่ออกแบบแต่ละคนจะมีวิธีการและเห็นความสำคัญในมุมมองที่ต่างกันประกอบกับต่างคนต่างมีประสบการณ์ตลอดจนภูมิหลังด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อเป็นของตนเอง ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการใช้ความคิดและการแสดงออกในงานไปด้วยหากเราทดลองให้คนสองคนยื่นสิ่งเกิดการณ์ในสถานที่เดียวกันในเวลาเดียวกัน และถ้าภายหลังให้คนทั้งสองคนบรรยายสิ่งที่ตนเห็น เราจะได้รับข้อมูลที่แตกต่างกันไปคนละแนวทางเนื่องจากแต่ละคนมีประสบการณ์ ความคิดตลอดจนการเลือกใช้ประสาทสัมผัสที่แตกต่างกันในการรับรู้ข้อมูลเช่นคนหนึ่งอาจใช้เพียงการมองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ ขณะที่อีกคนหนึ่งอาจใช้ทั้งการได้ยินเสียง การได้กลิ่น และรับรู้ถึงบรรยายของสถานที่นั้นผสมผสานเข้าไปด้วยเมื่อถึงเวลาที่จะใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการออกแบบด้วยการมองเห็นปัญหาที่แตกต่างนั้น ดังนั้นจึงเป็นผลให้ลักษณะของงานมีความหลากหลาย นอกจากนี้ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการก้าวหน้าทางด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งช่วยให้สามารถรับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในวงการต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานออกแบบมีความรวดเร็วและแม่นยำประกอบกับมีผู้ทำธุรกิจการค้าขายสินค้าเกิดขึ้นมาอย่างมากมายจนนับไม่ถ้วนจึงสร้างให้เกิดสภาพการแข่งขันทางการตลาดอย่างรุนแรงเหล่านี้นับเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดบรรยากาศของการแข่งขันทางการออกแบบช่วยกระตุ้นให้นักออกแบบต้องเร่งสร้างความแตกต่างหลากหลายให้เกิดขึ้นในงานออกแบบของตน

ขอบเขตของงานออกแบบ

ปัจจุบันมนุษย์เรานั้นอาศัยอยู่บนโลกที่แวดล้อมไปด้วยผลงานที่เกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์ด้วยกัน การเปลี่ยนแปลงรูปทรงธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับความต้องการด้านการใช้งาน และความต้องการที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดเป็นจุดมุ่งหมายประการแรก แต่ความต้องการของมนุษย์ไม่เคยมีขีดจำกัด ความต้องการใหม่ๆที่เกิดขึ้นเป็นแรงผลักดันให้มีการสร้างสรรค์ผลิตผลอย่างต่อเนื่องหากพิจารณาสิ่งต่างๆรอบตัวเรามีทั้งสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ปัจจัยสี่ และสิ่งที่เกินความจำเป็นเช่น เครื่องสำอางและเก็บตัวอย่างหินบนดวงจันทร์ มีทั้งสิ่งที่มุ่งหวังในการสร้างเช่นอุปกรณ์เครื่องมือและสิ่งที่ช่วยทำลายเช่นอาวุธต่างๆ จนอาจกล่าวได้ว่าเราอยู่บนโลกที่มีความซับซ้อนและมีความเฉพาะอย่างสิ่งมีชีวิตที่ได้รับความสะดวกสบายและในขณะที่เดียวกันก็มีอันตรายมากขึ้นในบรรดาสิ่งที่มีมนุษย์ออกแบบคิดค้นนานาชนิดจะพบว่า มีลักษณะร่วมกัน คือการแก้ไขปัญหาและการใช้ความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นทักษะเฉพาะสำหรับการทำงานแต่ละสาขานักออกแบบจำเป็นจะต้องได้รับการศึกษาและฝึกฝนเฉพาะทางอาจกล่าวได้ว่าในบรรดาสิ่งที่มีมนุษย์ออกแบบขึ้นมาี้หากนำมาจัดพวกเข้าด้วยกันสามารถแบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1.การออกแบบระบบ(System Design)

หมายถึงการออกแบบในลักษณะการจัดระบบระเบียบแบบแผนเพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างระดับนี้ที่ไม่เป็นรูปธรรมเช่นการตัดการด้านการบริหารองค์กรหรือหน่วยงาน และงานที่เป็นรูปธรรมได้แก่การจัดระบบส่งจรไฟฟ้าในอาคารและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆเป็นต้น

2.การออกแบบสภาพสิ่งแวดล้อม(Environmental Design)

หมายถึงการออกแบบในลักษณะสร้างสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อมของมนุษย์ตั้งแต่การวางผังเมืองซึ่งนับเป็นสภาพแวดล้อมขนาดใหญ่ การวางผังชุมชนที่มีขนาดเล็กลงจนถึงการออกแบบสถาปัตยกรรมและสวนประกอบทั้งภายในภายนอกอาคารมีลักษณะเฉพาะเป็นงานออกแบบที่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านระบบและรูปทรง

3. การออกแบบสิ่งของ(Artefact Design)

หมายถึงการออกแบบข้าวของเครื่องใช้ที่สัมผัสโดยตรงกับมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมโดยถ้าเปรียบกับการออกแบบระบบและสภาพแวดล้อมจะพบว่าการออกแบบสิ่งของเกี่ยวข้องกับและอยู่ใกล้ชิดมนุษย์มากกว่ามีขนาดเล็กกว่าและเป็นงานที่มีความละเอียดลึกซึ้ง

2.2 ส่วนประกอบของการออกแบบ

ในการทำงานศิลปะประเภทต่างๆแม้กระทั่งการออกแบบก็ตาม จะต้องมีความเข้าใจในองค์ประกอบของสุนทรียภาพ งานออกแบบย่อมประกอบขึ้นด้วยส่วนประกอบของการออกแบบ (Element of design) ผู้ออกแบบต้องมีความเข้าใจส่วนประกอบต่างๆของการออกแบบให้ถ่องแท้ เพื่อนำส่วนประกอบต่างๆเหล่านั้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน โดยที่ส่วนประกอบหลายๆอย่างจะรวมตัวกันขึ้นเป็นผลงาน ส่วนจะมีความสวยงามน่าสนใจด้วยนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพในการปฏิบัติงานของผู้ออกแบบทัศนธาตุ(Visual element)

สิ่งที่เป็นปัจจัยของการเห็นได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สีรูปทรงและเนื้อหาส่วนประกอบของการออกแบบหรือ "ทัศนธาตุ" หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญพื้นฐานของการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์นั้นคือ ส่วนประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงานทางด้านจิตรกรรม(painting) ประติมากรรม (sculpture) และการออกแบบสถาปัตยกรรม(architecture) (วุฒิ วัฒนสิน,2539.หน้า 40)

ทัศนธาตุ ประกอบด้วยส่วนสำคัญพื้นฐาน ดังต่อไปนี้คือ

1. จุด (Dot)
2. เส้น (Line)
3. รูปทรง (shape and form)
4. มวลและปริมาตร (Mass and Volume)
5. ลักษณะผิว (Texture)
6. บริเวณว่าง (space)
7. สี (Color)
8. น้ำหนักสี (Values)

1. จุด (Dot)

จุดเป็นสิ่งที่นักวิชาการศิลปะได้ให้ความหมายสำคัญมากพอสมควร โดยจัดให้จุดเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของศิลปะและการออกแบบต่างๆ จุดเป็นเบื้องต้นแรกของการสร้างงานเพราะรูปทรงต่างๆไม่ว่าจะเป็นเส้นก็ตามเกิดจากจุดก่อนเสมอ จุดเป็นธาตุเบื้องต้นที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญมากเพราะจุดเป็นปฐมทัศน์ธาตุที่ก่อให้เกิดส่วนประของทัศนธาตุสำคัญต่างๆ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรงและพื้นผิว จุดมีมิติเป็นศูนย์ไม่มีความกว้าง ความยาว ความลึก เป็นธาตุที่ไม่สามารถบางออกได้อีก และสร้างพลังเคลื่อนไหวของที่ว่างขึ้นในภาพ จุดให้ความรู้สึกคงที่(Static) ไม่มีทิศทาง(Directionless) ไม่มีครอบคลุมพื้นที่แต่จะให้ความรู้สึกเป็นศูนย์กลาง(Centralize) จุดที่อยู่กลางบริเวณว่างจะให้ความรู้สึกที่มั่นคง แต่จะรู้สึกเคลื่อนไหวเมื่อจุดนั้นออกจากจุด

ดี เค ซิง (2526.หน้า 3-8) ได้ให้ความคิดเห็นว่า จุดเป็นต้นกำเนิดของรูปทรงทั้งหมด จุดสามารถแสดงตำแหน่งในพื้นที่ว่าง และเมื่อจุดขยายออกจะกลายเป็นเป็นเส้น จุดไม่มีความกว้าง ความยาวและความลึก ดังนั้นจุดจึงหยุดนิ่งไม่มีทิศทางและมีแรงเป็นศูนย์แต่ให้ความรู้สึกเป็นศูนย์กลาง (Centralize) จุดที่อยู่ตรงกึ่งกลางของบริเวณว่างจะให้ความรู้สึกที่มั่นคงแต่จะรู้สึกเคลื่อนไหวเมื่อจุดนั้นออกจากจุดกึ่งกลาง จากความหมายของจุดที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่า จุดเป็นส่วนประกอบที่เล็กที่สุด จุดเป็นต้นกำเนิดของทัศนธาตุอื่นๆหรือรูปทรงอื่นๆ

จุดสามารถทำหน้าที่ในงานออกแบบได้ 3 ทางคือ

1. เป็นรูปร่างด้วยตัวของมันเอง
2. เป็นเส้นปะที่เชื่อมสายตาด้วยจุดเด่นที่ต่อกัน
3. นำมารวมกันเพื่อสร้างรูปที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งเป็นรูปร่างที่มีค่าน้ำหนักสีเทา และมีผิวหยาบ

มองเห็นได้ (นพวรรณ หมั่นทรัพย์,2521.หน้า 32)

วิวัฒน์ จูทะวิภาต (2527.หน้า 34) ได้กล่าวว่า การนำจุดมาใช้งานออกแบบมีหลากหลายวิธีดังนี้

1. การนำจุดมาวางเรียงกันในลักษณะที่ซ้ำๆกัน (Repetition)
2. การนำจุดมาวางโดยมีช่วงจังหวะที่ซ้ำกัน (Rhythm)
3. การนำจุดมาวางให้มีความสมดุลทั้งสองข้าง (Symmetrical Balance)
4. การนำจุดมาวางมีความสมดุลทั้งสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance)
5. การนำจุดมาวางให้เกิดลวดลายแบบต่างๆ (Pattern)

6. การนำจุดมาวางในภาพ (Composition whit paints)

7. การนำจุดมาใช้ในลักษณะสามมิติ

นอกจากจุดที่มนุษย์นำมาจัดวางแล้วนั้น ในธรรมชาติเองเราสามารถพบเห็นว่ามีจุดมาใช้ทั้งในต้นไม้ สัตว์และอื่นๆอีกมากมาย เช่น บอนสี เมล็ดพืช ไก่ นก เสือ แมลง ก้อนหิน เปลือกหอย เป็นต้น นอกจากนี้จะนำไปใช้ในการออกแบบได้หลายวิธีแล้วนั้นจุดยังให้ประโยชน์อีกหลายอย่างคือ

1. เราสามารถใช้จุดเพื่อกำหนดตำแหน่ง

2. จุดของสีที่อยู่ใกล้กันสามารถให้ผลในการผสมสี

3. จุดสามารถเป็นเครื่องหมายได้ เช่น จุดในท้ายประโยคภาษาอังกฤษ ซึ่งหมายถึงการจบประโยค หรือการนำจุดมาเรียงต่อกันเป็นแถวยาว เรียกว่า เส้นประ เป็นต้น

ดังนั้นจุดจึงเป็นสิ่งที่สามารถใช้เพื่อสร้างรูปทรง สร้างภาพ หรือบรรยายรูปทรงการนำจุดมาหลายจุดเรียงกันนั้น จะต้องมีความรู้เรื่องศิลปะ เพื่อให้จุดที่นำมาเรียงกันมีความสัมพันธ์ ทำให้มองดูเหมาะสมสวยงามยิ่งขึ้น

จุดในทางการออกแบบนั้น "อาจเป็นส่วนเล็กที่สุดหรือใหญ่ที่สุดก็ได้ ในทางการออกแบบสามมิติจุดอาจมีปริมาตรได้ เช่น จุดในโครงสร้างงานโมบิลหรือประติมากรรม (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2539. หน้า 21) ดังนั้น จุดจึงเป็นสิ่งที่สามารถใช้เพื่อสร้างรูปทรงสร้างภาพหรือบรรยายรูปทรงการนำจุดมาหลายจุดมาเรียงกันนั้น จะต้องมีความรู้เรื่องศิลปะ เพื่อให้จุดที่นำมาเรียงมีความสัมพันธ์ ทำให้มองดูเหมาะสมสวยงามยิ่งขึ้น

2. เส้น (Line)

เส้นเป็นองค์ประกอบที่มีขนาดยาว เกิดจากการนำจุดมาเคลื่อนที่ หรือนำมาวางเรียงต่อกัน เส้นมีสมบัติเด่นในการนำสายตา เป็นแนวแบ่งภาพ (โสรัชย์ นันทวัชรวิบูลย์, 2537. หน้า 60) เราสามารถพบเห็นเส้นในชีวิตประจำวันและคนส่วนมากรู้จักเส้นมากกว่ามุลธาตุอื่นๆ มนุษย์เรารู้จักเส้นกันมาตั้งแต่ยังเป็นเด็กโดยดูได้จากการขีดเขียนเล่นบนหาดทราย บนพื้นดิน หรือที่อื่นๆการขีดเขียนเพื่อการเล่นต่างๆการขีดเขียนเพื่อเล่าเรื่องราวของคนสมัยก่อนตามผนังถ้ำ แม้จะเป็นเพียงการขีดเส้นง่ายๆก็สามารถทำให้เกิดความน่าสนใจได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

เส้นมีลักษณะต่างๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นเส้นโค้ง เส้นตรง เส้นเฉียง ฯลฯ เส้นต่างๆเหล่านี้ เราสามารถแบ่งเส้นออกเป็นประเภทต่างๆได้ดังนี้ เส้นโครงสร้าง (Structural Line) เส้นนามธรรม (Abstract Line) เส้นตกแต่ง (Decorative Line)

เส้นสามารถสื่อความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกต่างๆออกมาสู่ผู้วาดหรือสัมผัสเส้นมี รูปร่างต่างกันย่อมสื่ออารมณ์ต่างด้้น เช่น เส้นตรง (Straight line) ให้ความรู้สึกแข็งแรงมั่นคง สง่างามและน่าศรัทธา เส้นโค้ง (Curve line) ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวซ้ำๆต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด นุ่มนวล อ่อนช้อย เฉื่อยชาและไร้จุดหมาย เส้นจังหวะตามแนวนอน (Rhythmic horizontal) ให้ความรู้สึก เกี่ยวจรร้าน การหลับ ความเบิกบานใจ อย่างสงบและความเหงา

มีนักวิชาการทางศิลปะได้ให้ความหมายของเส้นไว้หลากหลายความหมายด้วยกันดังนี้ คือ นพวรรณ หมั่นทรัพย์ (2521.หน้า 1) ได้ให้ความหมายของเส้นไว้ว่า เส้นมีความยาวและมี มิติเดียว ในทางเรขาคณิตนั้น เส้นหมายถึง จุดที่มาเรียงกันในทางศิลปะ เส้นหมายถึงจุดที่ เคลื่อนไหวหรือจุดที่มีแรงขับเคลื่อนให้เคลื่อนที่ไป เส้นมีลักษณะที่เคลื่อนไหวและสายตาก็จะมองตาม เลอสม สป่าปัตตานนท์ (2537.หน้า 29-36) กล่าวถึงเส้นว่า เมื่อจุดเคลื่อนที่ไปคือเส้น ให้ความรู้สึกนึกคิดเส้นมีความยาว แต่ไม่มีความกว้างหรือความหนา มีตำแหน่งและทิศทางพร้อม ทั้งการเคลื่อนไหวและการเจริญเติบโต ซึ่งไปสอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2537.หน้า 10) กล่าวไว้ ว่าเมื่อจุดเคลื่อนที่ไป ทางผ่านของจุดหรือเส้น เส้นที่มีความยาวแต่ไม่มีความกว้าง เส้นมีตำแหน่ง และทิศทาง เส้นก่อให้เกิดขอบเขตของระนาบ

วัฒน์ จูทะวิภาต (2527.หน้า 38) ได้ให้ความหมายของเส้นไว้ว่า เส้นคือ จุดหลายๆจุดที่ เรียงติดต่อกันไป ส่วนที่เป็นขอบรอบนอก ขอบของพื้นที่วัตถุของเส้นเป็นรากฐานของศิลปะของทุก ประเภท เมื่อนำเส้นประกบกันก็จะทำให้เกิดเป็นรูปร่างที่ต้องการ

และวุฒิ วัฒนสิน (2539.หน้า 43) ได้ให้ความหมายของเส้นไว้ว่าเส้นคือสิ่งที่มีความยาว มี มิติเดียว เส้นเกิดจากการวางเรียงกันของจุดจำนวนมากอย่างเป็นระเบียบและมีทิศทาง เส้นทำให้เกิดรูปร่าง เนื้อที่ ขนาด น้ำหนัก พื้นผิว เส้นมีลักษณะต่างๆมากมายไม่ว่าจะเป็นเส้นโค้ง เส้นตรง เส้นเฉียง ฯลฯ เส้นต่างๆเหล่านี้ เราสามารถจะแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆได้ดังนี้ นพวรรณ หมั่น เจริญ (2527.หน้า 2-8) ได้แบ่งเส้นออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.1 เส้นโครงสร้าง (Structural Line) หมายถึง เส้นที่กำหนดพื้นล่างและแสดงพื้นหลัง ลายเส้นมีความสำคัญสำหรับผู้ศึกษาศิลปะมาก เพราะเส้นทำให้เกิดรูปร่างและจากนั้นๆทำให้รู้ว่าเป็นอะไร เช่น ภาพถ่ายหนึ่งภาพจะมีเส้นดำเขียนอยู่รอบรูปร่างภาพถ่ายซึ่งลายเส้นในภาพนั้นจะแสดงโครงสร้างของรูปร่างทำให้มีความเข้าใจมากขึ้น

2.2 เส้นนามธรรม (Abstract Line) หมายถึง เส้นที่เกิดขึ้นอย่างลอยๆ ไม่มีตัวตนแท้จริงหรือไม่อาจอยู่คงที่ได้ เช่น ในการถ่ายภาพรถบนถนนในเวลากลางคืน แสงไฟจากรถที่วิ่งจะทำให้เกิดเส้นแสงในรูปถ่าย บางทีเส้นนามธรรมอาจเกิดขึ้นจากคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมืออื่นๆ ลายเส้นนั้นมีความผันแปรไม่รู้จบ ลายเส้นอาจเป็นแบบใดก็ได้ เช่น บ้าคลั่ง โกรธ มีความสุข อิศระ เจียบ ตื่นเต้น หรือสง่างาม และยังมีอีกหลายลักษณะซึ่งพลังงานของเส้นมีความหมายมากมาย

2.3 เส้นตกแต่ง (Decorative Line) มีคุณสมบัติคือ

- เห็นรูปร่าง (Line as form) เส้นไม่เพียงแต่เป็นรูปทรง (Shape) แต่เป็นรูปลักษณะ (Form) และมีสามมิติเช่น เส้นรูปร่างภายนอกของ คน สัตว์ สรรพสิ่งต่างๆ หรือเส้นในงานประติมากรรม

- เส้นเป็นสัญลักษณ์ (Line as symbol) เส้นจะเป็นเครื่องหมายก็ต่อเมื่อมีความหมายเฉพาะที่ให้กับเส้น เมื่อสองคนหรือมากกว่ายอมรับในเครื่องหมายนั้นเช่น สัญลักษณ์ใช้ในการสื่อสารของตัวเลขหรือตัวอักษร มีความหมายเฉพาะถ้าไม่มี การกำหนดเส้นเหล่านี้ ความรู้ต่างๆก็ไม่สามารถเก็บหรือเผยแพร่ได้

- เส้นแสดงรูปทรงและรูปแบบ (Line as Contour and Modeling)

เส้นแสดงทรงคือ เส้นที่วาดส่วนรูปร่างนอกของสิ่งของ มักไม่มีเงาอ่อนแก่ ไม่ได้บอกถึงพื้นผิวของสิ่งของ เส้นชนิดนี้ใช้วาดภาพในลักษณะแบน 2 มิติ แต่ศิลปินที่ขำราญความสามารถจะใช้เส้นแสดงทรงวาดภาพเป็นลักษณะ 3 มิติได้

แต่ถ้าต้องการแสดงส่วนละเอียดของพื้นผิว (Surface) ของรูปร่างและแผ่นระนาบต้องใช้เส้นรูปแบบ (Modeling) เส้นเหล่านี้จะใช้ในการแรเงาโดยใช้ความเข้มของดินสอ ปากกา ถ่าน ฯลฯ เขียนเส้นขนานหรือตัดกัน (Cross-hatching)

-เส้นแสดงทรงและอากัปกริยา (Contour and Gesture) เมื่อเส้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของภาพจะเรียกว่า "วาดเส้น" ซึ่งมีลักษณะทั่วไป 2 แบบคือ วาดเส้นแสดงทรง (รูปร่าง) และ

วาดเส้นอากัปกริยา การใช้เส้นเพื่อเป็นขอบเขตของรูปร่างต่างๆ และแสดงโครงสร้างจะเรียกว่า "การวาดเส้นแสดงทรง" (Contour drawing) ซึ่งอาจเป็นลักษณะการใช้เส้นสีธรรมชาติที่สุด

การวาดเส้นอีกแบบหนึ่งเรียกว่า วาดเส้นอากัปกริยา (Gesture Drawing) ในกรณีนี้การบรรยายรูปทรงมีความสำคัญน้อยกว่าการแสดงออกของท่าทาง กริยา ลายเส้นจะไม่หยุดอยู่ที่ขอบนอกของรูป แต่จะเคลื่อนไหวอิสระที่รูปทรงนั้นๆ การวาดเส้นรูปทรงเป็นการวาดเส้นของการเคลื่อนไหวมากกว่า เส้นในลักษณะนี้จะต้องเขียนอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมชาติและมีจุดมุ่งหมายจะแสดงท่าทางที่เปลี่ยนแปลงมากกว่าจะแสดงรูปทรง

แม้ว่าการวาดเส้นสองแบบจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าภาพจะต้องมีลักษณะเดียว เพราะวาดเส้นส่วนใหญ่จะรวมเอาสองวิธีไว้ด้วยกัน

- เส้นเป็นลวดลายและพื้นผิว (Line as pattern and texture) เมื่อเส้นถูกเขียนติดๆกันหรือเส้นที่คล้ายคลึงกันวาดซ้ำๆจะสร้างลวดลาย (pattern) และพื้นผิว (texture) ขึ้น เช่น ในงานวาดเส้นทั่วไป มักจะใช้เส้นแข็งแรง เส้นสั้น ยาว หรือเส้นขาดๆ ฯลฯ เพื่อแสดงความรู้สึกที่ได้เห็นจากภาพนั้นๆ

- เส้นเป็นทิศทางและการเน้น (Line as Direction and Emphasis) ลักษณะสำคัญของเส้นอีกลักษณะหนึ่งคือ ทิศทาง (Direction) เพราะเมื่อใดมีเส้นแล้วนั้นย่อมต้องมีทิศทางเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เส้นแนวนอนหมายถึงลักษณะที่สงบเรียบง่ายผ่อนคลาย เส้นแนวตั้งเหมือนลักษณะของคนยืน ซึ่งแสดงพลังกำลังมากกว่า และเส้นแนวทแยงหมายถึงการเคลื่อนไหว ยังมีองค์ประกอบหนึ่งที่มีอยู่ในคุณสมบัติของทิศทางภาพเขียนส่วนใหญ่เป็นรูปสี่เหลี่ยม วงรีวงกลม ดังนั้น เส้นแนวตั้งและแนวนอนที่มีอยู่ในภาพจะขนานกับขอบภาพในลักษณะนี้จะให้ความรู้สึกมีเสถียรภาพที่มั่นคง (Stabilizers)

ความรู้สึกที่เกิดจากลักษณะของเส้น เส้นสามารถสื่อความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ ออกมาสู่ผู้วาดหรือสัมผัสเส้นมีรูปร่างต่างกันย่อมสื่อความหมายต่างกันดังที่เราจะกล่าวดังต่อไปนี้

1. เส้นตรง (Straight line) ให้ความรู้สึกแข็งแรง มั่นคง สง่างาม และน่าศรัทธา
2. เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวซ้ำๆ ต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด นุ่มนวลอ่อนช้อยเฉื่อยชา และไร้จุดหมาย เส้นโค้งก้นหอย (Spiral line) ให้ความรู้สึกคลี่คลาย เคลื่อนไหวหมุนอย่างไม่มีจุดจบ

3. เส้นหยัก (ZIG-Zag Line) เป็นเส้นที่เปลี่ยนทิศทางที่หักเหเฉียบขาดรวดเร็ว ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวรุนแรง ไม่แน่นอน และขัดแย้ง

4. เส้นโค้งลง (Bending upright line) ให้ความรู้สึกเศร้าสลด หมัดกำลังใจและความทุกข์

5. เส้นที่พุ่งแหลมขึ้นเหมือนเปลวไฟ (Frame of line) ให้ความรู้สึกแสดงถึงความปรารถนา ความเข้มข้นของจิตวิญญาณ เปรี้ยวร้อน ความทะเยอทะยาน แลเจริญรุ่งเรือง

6. เส้นจังหวะตามแนวนอน (Rhythmic horizontal) ให้ความรู้สึกเกียจคร้าน การหลับ ความเบิกบานใจอย่างสงบ และความเหงา

7. เส้นที่กระจายขึ้นด้านบน (Upward spray) ให้ความรู้สึกเจริญเติบโต อุดมคติ การเกิดจากภายในและการเปิดเผย

8. เส้นที่ทำให้ทัศนียภาพลดน้อยลง (Diminshing Preparative) ให้ความรู้สึกถึงระยะยาว

9. เส้นที่เหมือนน้ำตก (Water fail) ให้ความรู้สึกเกี่ยวกับแรงโน้มถ่วง และการตกลงอย่างมีจังหวะ

10. เส้นที่เป็นส่วนโค้งหลายๆชั้น ที่มีจุดศูนย์กลางเดียวกัน (Concentric arches) ให้ความรู้สึกถึงการขยายตัว การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง และรำเรงเบิกบาน

11. เส้นที่โค้งกลม (Rounded Arches) ให้ความรู้สึกแข็งแรงและหนักแน่น

12. เส้นสามเหลี่ยมทรงแปดามิต (Pyramid) ให้ความรู้สึกมั่นคงมีเกียรติสูงศักดิ์ มวลมีกำลังคงทนและสง่างาม

13. เส้นที่มีส่วนโค้งแบบโกธิค (Gothic Arch) ให้ความรู้สึกการยกระดับจิตวิญญาณ ศรัทธา และความหวังทางศาสนา

14. เส้นโค้งที่มีจังหวะ (Rhythmic curves) ให้ความรู้สึกงดงามนิ่มนวล สง่า ลีลา สวยงาม สุขภาพ รำเรง เบิกบาน เป็นสาว และความกลมกลืนที่เกิดจากความต่อเนื่องที่นุ่มนวล

15. เส้นที่หมุนเป็นวงกลม (Spiral line) ให้ความรู้สึกเป็นแหล่งกำเนิด และแหล่งกำเนิดแรง

16. เส้นเฉียงที่ขัดแย้งกัน (Conflicting diagonal) ให้ความรู้สึกขัดแย้ง สงคราม การต่อสู้ เกลียดขัง ความสับสนและยุ่งยาก

17. เส้นที่กระจายออกโดยรอบ (Radiation line) ให้ความรู้สึกการระเบิด การให้ออกจากศูนย์กลาง และการไหลประทุพ่นออกอย่างมากในทันทีทันใด

18. เส้นที่พนมแหลมขึ้น (Pointed line) ให้ความรู้สึกถึงการยกระดับจิตใจ ศรัทธา และความหวัง

19. เส้นที่มีลักษณะเหมือนเมฆ (Cloud) ให้ความรู้สึกลอยตัว

20. เส้นนอน (Horizontal line) ให้ความรู้สึกสงบ เงียบ สุภาพ กว้างและแผ่ผ่น

21. เส้นตั้ง (Vertical line) ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง สูงสง่า และน่าศรัทธา

22. เส้นเอียงเฉียง (Diagonal line) ให้ความรู้สึกไม่สมบูรณ์ ไม่มั่นคง และเคลื่อนไหว

3. รูปร่างและรูปทรง (Shape and form) เมื่อเรามองไปที่วัตถุใดวัตถุหนึ่ง เช่น ขวดน้ำ เราสามารถจะพบส่วนที่ใช้บรรจุรูปทรง กระบอกคอขวดเล็กสูง ปะปากขวดมีรอยหยักเป็นเกลียว สิ่งที่เราเห็นคือ รูปทรง (form) ส่วนเส้นรอบนอกของตัวขวดน้ำหรือส่วนที่ตัดกับบริเวณว่าง มีลักษณะคดโค้ง ผายออกและตัดตรงนั้นคือ รูปร่าง (Shape) รูปร่างและรูปทรงนั้นมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างมาก และถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในการออกแบบเพราะสามารถทำให้เกิดงานออกแบบในลักษณะต่างๆขึ้นได้

3.1 รูปร่างรูปร่างคือ เส้นรอบนอก (Outline) ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด มีแต่ความกว้างและความยาวจากการประกอบกันของเส้นเป็นภาพ 2 มิติ ซึ่งมีแต่ความกว้างและความยาว (วุฒิ วัฒนสิน ,2539.หน้า 57) ไม่มีความหนาหรือความลึก เส้นรอบนอกที่แยกพื้นที่ใหม่จากพื้นที่เดิม อาจจะแตกต่างไปจากสังข่างเคียงโดยอาศัยสี (Color) ลักษณะพื้นผิวเป็นส่วนเน้นทำให้เห็นความแตกต่าง

ดังนั้นรูปร่างจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะของรูปทรงต่างๆ รูปทรงขององค์ประกอบเป็นอย่างไรมีผลมาจากรูปทรงของพื้นผิวและขอบเขตของรูปทรงสิ่งต่างๆที่เราเห็นนั้นย่อมแสดงรูปร่างของตัวเอง รูปร่างช่วยให้การรับรู้สิ่งต่างๆ ที่เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น วัฒนะ จุฑะวิภาต ได้แบ่งประเภทของรูปร่างไว้ 4 ประเภท

-รูปร่างที่เกิดจากการเลียนแบบธรรมชาติ (Natural Shape) หมายถึงรูปร่างที่ลอกแบบ (Imitate) เส้นรอบนอกของวัตถุรอบตัว สัตว์ พืช หรือมนุษย์

- รูปร่างนามธรรม (Invented Shape) หมายถึงรูปร่างที่เปลี่ยนจากรูปร่างธรรมชาติด้วยวิธีการต่างๆแต่ยังคงแสดงให้เห็นว่าแปลงมาจากอะไร

- รูปร่างที่มีเนื้อหา (Objective Shape) หมายถึงรูปร่างที่มนุษย์คิดขึ้นมาโดยไม่ได้อาศัยรูปร่างรูปทรงตามธรรมชาติ หรือวัตถุดิบของเป็นต้นแบบและรูปร่างเหล่านี้ ไม่มีธรรมชาติ

- รูปร่างไม่มีเนื้อหา (Non Objective Shape) คือรูปร่างที่ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจเมื่อพบเห็นไม่มีความหมาย รูปร่างชนิดนี้ไม่ได้ถ่ายแบบมาจากที่ใดแต่เป็นรูปร่างที่เกิดขึ้นเองเช่น การแตกตัวเป็นระลอกของผิวน้ำ

วัฒนธรรม จุฑะวิภาต ได้แบ่งรูปร่างไว้ 3 ประเภท ซึ่งไปสอดคล้องกับ วุฒิ วัฒนธรรมสิน (2539.หน้า 57) ซึ่งได้แบ่งประเภทของรูปร่างไว้ 2 ประเภทคือ

1. รูปร่างที่เกิดจากการเลียนแบบธรรมชาติ (Natural shape) หมายถึงรูปร่างที่ลอกแบบเส้นรอบนอกของวัตถุรอบตัว สัตว์ พืช หรือมนุษย์ ฯลฯ

2. รูปร่างนามธรรม (Invented shape) หมายถึงรูปร่างที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์

3.2 รูปทรง (Form) รูปทรงเป็นลักษณะของวัตถุที่เราสามารถมองเห็นได้จากทุกทิศทาง ซึ่งรูปทรงมีความสัมพันธ์กับรูปร่าง เราสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะเพื่อสื่อความหมายให้ตรงตามความต้องการได้ไม่ยากนัก ได้แบ่งประเภทของรูปทรงออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. รูปทรงคงที่ (Definite form) เป็นรูปทรงที่มีลักษณะตายตัว โดยมากจะเป็นรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งเราสามารถเห็นได้จากวัตถุโดยทั่วไปรอบๆตัวเช่น แก้ว จาน ฯลฯ

2. รูปทรงไม่คงที่ (Indefinite form) เป็นรูปทรงที่มีลักษณะหลายแบบรวมกัน ทำให้เกิดรูปทรงใหม่ๆขึ้น

ดังนั้นการออกแบบหรือการจัดองค์ประกอบศิลปะ คือการจัดรูปทรงต่างๆ ให้เกิดความน่าสนใจ การออกแบบมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาลงานของคนอื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถ อย่างไรก็ตามการออกแบบนั้น จะต้องคำนึงถึง รูปทรงก่อนเป็นอันดับแรกและอันดับต่อมาที่จะต้องคำนึงถึงก็คือความหมายนั่นเอง

4. มวลและปริมาตร (Mass and Volume)

มวล(Mass) คือ เนื้อที่ทั้งหมดของสสารและวัตถุต่างๆ เช่น มวลหินก็คือเนื้ออัน แข็งแน่นของหิน มวลของฟองน้ำ คือ เนื้ออันนุ่มนวลและโปร่งของฟองน้ำ

ปริมาตร (Volume) คือ บริเวณที่กินระว่างเนื้อที่ในอากาศทั้งหมดของวัตถุใดวัตถุหนึ่ง เป็นรูปทรงที่แสดงมิติ กว้าง ยาว หนา โดยเน้นสภาพที่กินบริเวณว่างรอบๆตัว (วิรุณ ตั้งเจริญ ,2526.หน้า 22)

มวลและปริมาตรนั้นมักจะอยู่รวมกันเสมอ มวลและปริมาตรสามารถลงตาเป็น 3 มิติ ดังนั้นการออกแบบต่างๆที่มีรูปร่างเป็นส่วนประกอบจึงมีความสัมพันธ์กับมวลและปริมาตรด้วย

5. ลักษณะผิว (Texture)

วัตถุต่างๆที่พบเห็นนั้นไม่ว่าจะเป็น ผ้า ผลไม้ สัตว์สิ่งของ ล้วนมีเปลือกนอกห่อหุ้ม อยู่และสามารถสัมผัสหรือมองเห็นได้ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกแก่ผู้พบเห็นได้ เช่น เปลือกทุเรียน มี ลักษณะผิวหยาบเพราะมีหนาม กระดาษมีลักษณะผิวเรียบละเอียดเป็นต้น ลักษณะผิว (Texture) หมายถึง สิ่งที่ตาเห็นหรือสัมผัสบนระนาบผิวจอหน้าของวัตถุซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันไปเช่น ขรุขระ หยาบ มัน ด้าน เป็นต้น

6. บริเวณว่าง (Space)

มนุษย์เราสามารถเห็นและสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัว ได้จากสายตาสีที่มีสมองและ จิตใจเป็นตัวพินิจพิจารณาการมองเห็นนั้นๆ เช่น บริเวณบ้านของเรานั้นในบางพื้นที่มักจะมีที่ว่าง อยู่เสมออาจจะเกิดขึ้นโดยการกำหนดตำแหน่งในการจัดวางสิ่งของภายในบ้านจึงทำให้เกิดบริเวณ ที่ว่างขึ้น ที่ว่างในแต่ละที่มีความแตกต่างกันออกไปเช่น ที่ว่างที่มีบริเวณกว้าง จะทำให้รู้สึกปลอด โปร่ง โล่ง สบาย แต่ละบริเวณที่ว่างที่คับแคบนั้นจะให้ความรู้สึก คับแคบ แออัด ไม่สบายเป็นต้น การออกแบบส่วนใหญ่จะต้องคำนึงถึงบริเวณที่ว่างของชิ้นงานด้วยเพื่อให้ชิ้นงานนั้นออกมา สมบูรณ์แบบและมีความสวยงาม

การแบ่งประเภทของที่ว่าง (Type is space) ตามลักษณะที่สัมผัสกับรูปทรงแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. ที่ว่างบวก (Positive space) หมายถึงรูปร่าง 2 มิติหรือรูปทรง 3 มิติ
2. ที่ว่างลบ (Negative Space) หมายถึง ที่ว่างที่ล้อมรอบวัตถุ มีลักษณะเป็นพื้นฉากหลัง

3. ที่ว่างที่เป็นกลาง (Neutral Space) หมายถึงที่ว่างที่ว่างเปล่าไม่มีการกำหนด ขอบเขต รูปร่างของที่ว่างนั้น ไม่ว่าจะมีความเล็กหรือใหญ่ ล้วนต้องการอยู่ในที่ว่างเสมอ ที่ว่างจะถูก ครอบคลุม หรือที่ว่างเปล่า ที่ว่างของงาน 2 มิติ มักจะมีลักษณะแบนราบ และสามารถสร้างภาพ ลวงตาเห็นความลึกของที่ว่างดูเป็น 3 มิติได้

7. สี (Color)

สีเป็นสิ่งที่ช่วยให้สิ่งต่างๆ มีความสวยงามมากขึ้น อีกทั้งสียังมีคุณสมบัติ พิเศษคือ สามารถดึงดูดสายตาและทำให้เกิดอารมณ์ร่วมร่วมอาจจะรู้สึกสวยงาม น่าเกลียดเป็นต้นนอกนั้นสี ยังช่วยให้การแยกแยะชนิดของสิ่งของต่างๆ ได้อีกด้วย "สีมีคุณสมบัติเฉพาะตัวในการแสดงมิติ ที่ จะมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ในอากาศ (Space) สีจะให้ความรู้สึกเหมือนเดินออกมาจากข้างหน้า หรือ ถอยไปข้างหลังเพราะเป็นปฏิกิริยาทางกล้ามเนื้อในดวงตาเวลาที่จ้องมองสิ่งต่างๆ กันซึ่งมีความ แตกต่างกันที่มี แรงของสี" (นพวรรณ หมั่นเจริญ ,2521.หน้า 68)

สีในวงจรสีสามารถแบ่งออกได้ 2 กลุ่มสี คือ

1. กลุ่มสีร้อน (Warm tone) ได้แก่ ม่วงแดง แดง แดงส้ม ส้ม ส้มเหลือง สีเหลือง สีเหล่านี้ จะให้ความรู้สึกเหมือนเดินออกมาอยู่ข้างหน้า

2. กลุ่มสีเย็น (Cool tone) ได้แก่ สีม่วง ม่วงน้ำเงิน น้ำเงิน น้ำเงินเขียว เขียวเหลือง จะทำให้ ให้ความรู้สึกเหมือนถอยไปอยู่ข้างหลัง (นพวรรณ หมั่นเจริญ ,2521.หน้า 68)

คุณลักษณะของสีมี 3 ประการคือ

1. วรรณะ (Hue) หมายถึงชื่อของสี เช่น เหลือง เขียว โดยไม่คำนึงถึงสีสดใส (Lightness) หรือสีทึบ (Darkness) ตัวอย่างเช่น Light green, Dark green, Bright green หรือ Dull green เหล่านี้ล้วนมีวรรณะ (Hue) ของสีเขียว

2. คุณค่า (Vale) หมายถึงสีสดใส (Brightness) สีกลาง (Grayness) สีทึบ (Darkness) ของสีแต่ละสี สีทุกสีจะมีคุณค่าเป็นของตัวเอง เริ่มที่ความชัดที่สุดเกือบเป็นขาวและจากความชัด ที่สุดไปถึงสีมืดจนเกือบดำ

3. ความเข้มของสี (Intensity) คือ คุณสมบัติด้านความสดใส (Brightness) และความไม่ สดใส (Dullness) ของสีซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสีที่ประกอบอยู่ เช่นการใช้สีที่มีคุณค่า (Value) เป็น

สีสดใส (Brightness) ระบายลงพื้นที่สีไม่สดใส ก็จะมีความสว่างขึ้นและเด่นขึ้น สีที่ไม่ก็จะมีดูไม่สดใสยิ่งขึ้น เหล่านี้เป็นการเกิดความเข้มของสี (วัฒนธรรม จุฑะวิภาต, 2527. หน้า 56)

การใช้สีนั้นเป็นประโยชน์อย่างมากในการออกแบบและสร้างสรรค์สำคัญในงานศิลปะ จุดประสงค์ของศิลปะคือการสื่อความคิด การกล่าวหาญแสดงออกมาได้โดยไม่ว่า คนเรานั้นยึดติดกับสัญลักษณ์ดั้งเดิม

8. น้ำหนักสี (Values)

“เมื่อเราวาดรูปหรือภาพถ่ายขาวดำ เราจะสามารถเห็นความแตกต่างของสีเทาที่เข้ม เทาอ่อน และสีขาว ความแตกต่างเช่นนี้คือ น้ำหนักสีที่แตกต่างกันบนภาพขาวดำคือสิ่งสำคัญที่ทำให้ภาพเกิดความน่าสนใจ ถ้าพิจารณาอีกทางหนึ่งก็พบว่า ภาพขาวดำ ถ่ายทอดมาจากวัตถุสิ่งของ คน สัตว์ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา สีเหลืองและสีฟ้าอาจจะแทนได้ด้วยสีเทาอ่อน สีแดงและสีเขียวอาจจะแทนได้ด้วยสีเทา สีม่วงอาจแทนเป็นสีเทาเข้ม และสีน้ำเงินอาจจะเป็นสีดำ ในภาพถ่ายขาวดำ เป็นต้น น้ำหนักสีในงานออกแบบมีค่าไม่ต่างไปจากน้ำหนักสีรอบๆตัวหรือน้ำหนักสีบนภาพถ่ายขาวดำที่กล่าวมาข้างต้น” (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2522. หน้า 24-25)

การกำหนดรายละเอียดต่างๆอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ภาพลักษณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการนำตราสัญลักษณ์ไปประยุกต์ใช้มีความถูกต้องและสม่ำเสมอ ซึ่งจะกลายเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรต่อไป อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการวางแผนที่รอบคอบรัดกุมเพื่อให้ตราสัญลักษณ์ที่มีประสิทธิภาพเพียงใดแต่สัญลักษณ์นั้นก็ย่อมมีวันที่จะต้องเสื่อมประสิทธิภาพไปตามกาลเวลา ทั้งนี้อาจเกิดจากรสนิยมที่เปลี่ยนไปของผู้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย หรือเพราะกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่เข้ามาแทนที่กลุ่มเป้าหมายเดิมนั้นมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากกลุ่มเดิม การประเมินประสิทธิภาพของตราสัญลักษณ์อยู่เสมอจะช่วยให้ทราบว่าเมื่อไรควรจะมีการปรับปรุงหรือหากจำเป็น จะต้องเปลี่ยนแปลงตราสัญลักษณ์ให้เหมาะสม ทำการสร้างเอกลักษณ์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (วัฒนธรรม จุฑะวิภาต, 2527 . หน้า 87)

2.3 หลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย

การออกแบบเสื้อผ้าต้องอาศัยพื้นฐานการออกแบบ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ (Element of Design) ต่างๆคือ

1. เส้น (Line)

เส้นมีความสำคัญต่อการออกแบบ เพราะรูปร่างต่างๆที่ปรากฏต่อสายตา อาศัยเส้นเป็นตัวนำรูปแบบ เส้นเกิดจากการต่อจุด 2 จุดหรือเกิดจากจุดๆเดียวเป็นจุดเริ่มต้นของเส้น เกิดจากจุดหลายร้อย หลายพัน หลายหมื่น หลายล้าน จุดที่ต่อๆกันไปจนแสดงเป็นเส้นตั้ง เส้นโค้ง เส้นหัก แสดงทิศทางให้เกิดรูปร่าง ทำให้เกิดมรเนื้อที่มีขนาด น้ำหนัก เกิดลักษณะพื้นผิว เส้นสามารถแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวแสดงความเร็วได้ เส้นในลักษณะต่างๆ เมื่อนำมาบรรจบก็จะทำให้เกิดรูปร่างได้เส้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับขนาด รูปร่างและทิศทาง เช่น เส้นตรงในแนวราบแสดงอาการเยียบสงบแต่เส้นในแนวตั้งแสดงความมั่นคง เส้นในลักษณะต่างๆมีอิทธิพลต่ออารมณ์ขัน เช่น เส้นโค้งเป็นเส้นที่คุ้นตา ถ้าจะเขียนภาพใบหน้าคนในลักษณะง่ายๆ ให้มีตาและปากเป็นเส้นโค้งให้หงายขึ้น มีลักษณะยิ้มหากเขียนใบหน้าคนให้มีตาและปากให้เป็นเส้นคว่ำลงจะมีลักษณะเป็นคนที่มีความทุกข์ ในการออกแบบเสื้อผ้า เส้นเป็นสิ่งที่ใช้วาดเป็นรูปร่างหรือเส้นกรอบนอกและใช้วาดส่วนที่ตกแต่ง เช่น ลูกไม้ ยางยืด การกั้น ฯลฯ

เส้นที่มีลักษณะต่างๆกันมีความหมายและคุณค่าของเส้นแต่ละลักษณะไม่เหมือนกัน นักออกแบบจึงแยกลักษณะคุณค่าของเส้นแต่ละชนิดดังนี้

- เส้นนอน (Horizontal lines)
- เส้นตั้ง (Vertical lines)
- เส้นโค้ง (Curved lines)
- เส้นซิกแซก (Zigzag lines)
- เส้นทแยง (Diagonal lines)

เส้นนอน (Horizontal lines) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกแสดงถึงความกว้างสงบนิ่ง

ภาพ 40 ตัวอย่างชุดลายเส้นนอน (Christian Dior SS 2013)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เส้นตั้ง (Vertical lines) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกแสดงถึงความสูง ความแข็งแรง ความสง่า
ความมีระเบียบ

ภาพ 41 ตัวอย่างชุดลายเส้นตั้ง (Marc by Marc Jacobs SS 2013)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เส้นโค้ง (Curved lines) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกอ่อนหวาน หรรษา อ่อนช้อย นุ่มนวล ร่าเริง บางครั้งทิศทางการเคลื่อนไหวที่นุ่มนวลละมุนละไมให้ความรู้สึกเศร้าซึม ลักษณะของเส้นที่มีการเลี้ยวพันซ้ำขวาวให้ความรู้สึกอ่อนหวาน สวยงาม แต่ถ้าใช้มากเกินไปบางครั้งทำให้รู้สึกงุนงงวายเป็นระเบียบ

ภาพ 42 ตัวอย่างชุดลายเส้นโค้ง (Marc by Marc Jacobs SS 2013)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เส้นซิกแซก (Zigzag lines) เป็นเส้นตรงที่เลี้ยวไปมาและทำให้เกิดมุม หักขึ้นที่จุดเลี้ยว ให้ความรู้สึกแปลกตา ตื่นเต้น ควรใช้เนื้อที่เล็กๆ จะดูมีเสน่ห์ ไม่น่าเบื่อ แต่ถ้าใช้มากเกินไปจะทำให้เสียรูปทรงได้

ภาพ 43 ตัวอย่างชุดลายเส้นซิกแซก (David Koma AW 2010)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

เส้นทแยง (Diagonal lines) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวหรือไม่อยู่นิ่ง ไม่แน่นอน

ภาพ 44 ตัวอย่างชุดสายเส้นทแยง (David Koma SS 2011)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

2. สัดส่วน (Proportion)

ในการออกแบบเครื่องแต่งกายนั้น สัดส่วนใช้ในการแบ่งช่วงตัวด้านบนและด้านล่าง ถือว่ามีความสำคัญที่ให้นำเสนอรูปร่างหรือใช้แก้ไขความสูงของผู้สวมใส่โดยส่วนใหญ่อุปแบบสัดส่วนแบ่งได้ดังต่อไปนี้

สัดส่วน 1:1 ส่วนที่เป็นเสื้อจะมีสัดส่วนความยาวเท่ากับ 1 ส่วนในขณะที่กระโปรงจะอยู่ที่ 1 ส่วนจึงมีสัดส่วนที่ค่อนข้างเท่ากันทั้งบนและล่าง

ภาพ 45 แสดงตัวอย่างชุด สัดส่วน 1:1 (Jaspal)

ที่มา: <http://www.jaspal.com/>

สัดส่วน 3:5 ในส่วนของเสื้ออยู่ที่ 3 ในช่วงบนและกระโปรงจะยาวประมาณ 5 ส่วน ซึ่งสัดส่วนนี้จะเหมาะกับผู้ที่ผิวขาวหรือต้องการให้ร่างกายดูสูง

ภาพ 46 แสดงตัวอย่างชุด สัดส่วน 3:5

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

สัดส่วน 2:8 สัดส่วนนี้จะมีช่วงบนที่สั้นกว่าช่วงล่างค่อนข้างมาก เป็นการเพิ่มส่วนล่างค่อนข้างมาก ส่วนล่างซึ่งมี 8 ส่วน ทำให้ดูสูงมากขึ้น นิยมใช้สัดส่วนนี้กับชุดราตรีเป็นส่วนใหญ่

ภาพ 47 แสดงตัวอย่างชุด สัดส่วน 2:8

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

3. ความกลมกลืน (Harmony)

ซึ่งงานทุกชิ้นจะต้องมีความผสมผสานกลมกลืนเป็นหลักเพื่อให้ชิ้นงานไม่ได้ดูแตกต่างมากนัก ความสมดุล เช่น การใช้โทนสีเดียวกันทั้งหมด ดูสวยงามแบบเรียบง่าย

ภาพ 48 ตัวอย่างคำอธิบายชุดผสมกลมกลืน (Valentino)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

4. สมดุล (Balance) การจัดองค์ประกอบสองข้างเท่ากัน ซึ่งแบ่งเป็นสองประเภทคือ

- สมดุลแท้ ซึ่งมีการวางองค์ประกอบสองข้างเท่ากัน ทำให้ภาพลักษณะที่ได้ดูมั่นคงแข็งแรง ซึ่งมักจะในการออกแบบเสื้อผ้าที่ใช้ในการทำงาน ที่ต้องการความน่าเชื่อถือ เช่น ชุด กระโปรงทรงบาน ที่เสื้อผ้าขึ้นบนและล่างมีรายละเอียดที่เหมือนกัน

- สมดุลเทียม ซึ่งเป็นการสมดุลโดยไม่จำเป็นจะต้องจัดองค์ประกอบที่เท่ากันทั้งสองข้างหรือไม่เหมือนกันทั้ง 2 ข้าง แต่เมื่อมองโดยรวมแล้วมีความลงตัวสวยงาม มักจะเห็นในงานที่สนุกสนาน หรือเป็นงานที่สะดุดตา เช่น ชุดราตรี หรือชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ แม้แต่เสื้อผ้าชั้นสูง

5. จังหวะ (Rhythm)

การใช้จังหวะในการออกแบบเสื้อผ้า เพื่อให้เสื้อผ้ามีความน่าสนใจมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน จังหวะจะทำให้รายละเอียดต่างๆ นั้นมีความลงตัวอีกด้วย ซึ่งจังหวะในการออกแบบมีทั้งจังหวะที่เท่าเสมอ และจังหวะที่ไม่เท่ากัน

ภาพ 49 ตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดที่ใช้จิ้งหระอย่างลงตัว
(GUCCI SS 2013)

ที่มา: <http://www.gucci.com>

6. พื้นผิว (Texture)

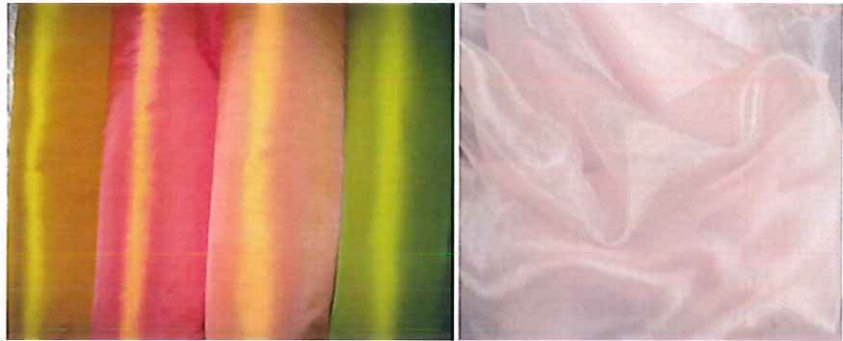
พูดถึงพื้นผิวสัมผัสของผ้า ซึ่งเกิดจากการสัมผัสผิวผ้า โดนอาจใช้หลังมือในการสัมผัสเช่น กรอบ แห้ง นุ่ม ผิวหยาบกระด้าง หรือบางเบา โดยหลักแล้วผิวสัมผัสของผ้าที่ใช้ได้แก่ -ผิวสัมผัสแห้ง เช่น ผ้าลินิน หรือผ้าฝ้าย

ภาพ 50 ตัวอย่างผ้าลินิน(ซ้าย) ภาพ 51 ตัวอย่างผ้าฝ้าย(ขวา)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

-ผิวสัมผัสกรอบ เช่นผ้าไหม ออแกนซ่า

ภาพ 52 ตัวอย่างผ้าไหม (ซ้าย) ภาพ 53ผ้าออแกนซ่า (ขวา)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

-ผิวสัมผัสผ้าเบา ต้องการเน้นรูปร่าง เช่นผ้าชีฟอง

ภาพ 54 ตัวอย่างผ้าชีฟอง

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

-ผิวสัมผัสขนฟู เช่นผ้าขน กำมะหยี่

ภาพ 55 ตัวอย่างผ้าขน (ซ้าย) ภาพ 56ตัวอย่างกำมะหยี่ (ขวา)

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

ผิวสัมผัสของผ้านั้นเป็นหัวใจสำคัญในการเลือกผ้าให้เหมาะกับรูปแบบเสื้อผ้าที่ออกแบบมาอย่างเช่นในการออกแบบเสื้อผ้าที่ต้องการความแนบตัว เน้นรูปทรงจำเป็นต้องเลือกเนื้อผ้าที่มีผิวสัมผัสนุ่มนวล ส่วนผ้าที่มีผิวสัมผัสแข็ง ควรใช้ตัดเสื้อสูทหรือเสื้อที่ต้องการโครงร่างให้กับร่างกาย แม้กระทั่งความหนาของผ้า ที่ใช้ในการรองปก จำเป็นต้องเลือกเนื้อผ้าให้เหมาะสมทำให้การผลิตเป็นไปตามรูปแบบที่ออกแบบไว้

7. สี (Color)

เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่บนโลก ทุกๆสิ่งที่เรามองเห็นรอบๆตัวนั้น ล้วนแต่มีสี โลกของเราถูกจรรโลง และแต่แต้มด้วยสีอันหลากหลายหลาก ทั้งสีล้วนตามธรรมชาติ และสีที่มนุษย์รังสรรค์ขึ้น หากโลกนี้ไม่มีสี หรือมนุษย์ไม่สามารถรับรู้เกี่ยวกับสีได้ สิ่งนั้นอาจเป็นความบกพร่องที่ยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ เพราะสีมีความสำคัญต่อ วัฏจักรแห่งโลกและเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์จนแยกกันไม่ออก เพราะมนุษย์ได้ตระหนักแล้วว่าสีนั้นส่งผลความอารมณ์และความรู้สึก จินตนาการ การสื่อความหมาย และความสุขสำราญใจ ชีวิตประจำวันมาช้านานแล้ว ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า สี มีอิทธิพลต่อมนุษย์เราเป็นอย่างสูง และมนุษย์ก็ใช้ประโยชน์จากสีอย่าง เอนกอนันต์ ในการสร้างสรรค์อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

สีเป็นส่วนหนึ่งของแฟชั่น เป็นส่วนประกอบของแฟชั่นเสื้อผ้าแม้กระทั่งผมและเครื่องประดับยังต้องใช้สีให้เข้ากับเสื้อผ้าที่ใส่ สีอาจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ High Fashion ของฤดูกาลหนึ่งและไปสู่อุณหภูมิต่อไปเป็นเพราะว่าสีนั้นเป็น Factor อย่างหนึ่งที่ถือว่าราคาแพงที่สุดของการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูปหรือเสื้อผ้าอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ส่วนมากจะเปลี่ยนในเรื่องของสีก่อนที่จะเปลี่ยนรูปแบบ แฟชั่นแต่ละสมัย ออกมาในลักษณะที่หลากหลาย สีสีใหม่ ๆ ซึ่งแตกต่างจากสมัยที่ผ่านมา สีที่เป็นแฟชั่นที่ออกมาเป็นสีแท้ๆ จะน้อยส่วนมากจะออกมาเป็น Shade ของสีที่หลากหลายในตัวของแต่ละสี

ในการเลือกสีเสื้อผ้าสำหรับผู้สวมใส่ จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสีที่ผู้สวมใส่ชอบและเหมาะกับผิว ผม ของผู้สวมใส่ เมื่อรู้ถึงพื้นฐานของสีแล้วนอกจากจะเลือกสีที่ใช้แล้ว ยังสามารถนำไปประยุกต์หรือผสมกับสีต่างๆได้อย่างเหมาะสมด้วย

- ความสำคัญของสี

สี คือลักษณะของแสงที่ปรากฏแก่สายตาให้เห็นเป็นสี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน) ในทางวิทยาศาสตร์ให้คำจำกัดความของสีว่า เป็นคลื่นแสงหรือความเข้มของแสงที่สายตาสสามารถมองเห็น ในทางศิลปะ สีคือ ทัศนธาตุอย่างหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของงานศิลปะและใช้ในการสร้างงานศิลปะโดยจะทำให้ผลงานมีความสวยงามช่วยสร้างบรรยากาศ มีความสมจริง เด่นชัดและน่าสนใจมากขึ้น สีเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานศิลปะ และเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก อารมณ์และจิตใจได้มากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ ในชีวิตของมนุษย์ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสีต่างๆอย่างแยกไม่ออก โดยที่สีจะให้ประโยชน์ในด้านต่างๆเช่น

1. ใช้ในการจำแนกสิ่งต่างๆ เพื่อให้มองเห็นชัดเจน
2. ใช้ในการจัดองค์ประกอบของสิ่งของต่างๆ เพื่อให้เกิดความสวยงาม กลมกลืน เช่นการแต่งกาย การจัดตกแต่งบ้าน
3. ใช้ในการจัดกลุ่ม พวก คณะ ด้วยการให้สีต่างๆ เช่น คณะสี เครื่องแบบต่างๆ
4. ใช้ในการสื่อสารความหมาย เป็นสัญลักษณ์ หรือใช้บอกเล่าเรื่องราว
5. ใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สร้างบรรยากาศสมจริงและน่าสนใจ
6. เป็นองค์ประกอบในการมองเห็นสิ่งต่างๆของมนุษย์

หลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ในการแต่งกายนั้น สีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสีทำให้สะดุดตา และจะเป็นสิ่งแรกที่ผู้คนจะมองเห็นและจดจำเราได้ หากเรารู้จักเลือกใช้สีให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคลิก กาลเทศะและสภาพแวดล้อม และจะยังช่วยให้เราเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองอีกด้วย

ผู้ที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับพื้นฐานของสีข้างต้นแล้ว ยังจะต้องรู้เกี่ยวกับหลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายดังนี้

1. การใช้สีคู่ตรงข้าม คือการนำสีคู่ประกอบซึ่งเป็นสีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงจรสี เช่น เขียวกับสีแดงหรือสีน้ำเงินกับสีส้มหรือสีเหลืองกับสีม่วงมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย เราต้องทำ

ความเข้าใจว่า สีเหล่านี้เป็นสีตัดกันอย่างรุนแรง ทำให้ประสาทสัมผัสเกิดตื่นตัวอย่างเฉียบพลัน ในขณะเดียวกันก็ช่วยให้แลดูมีชีวิตชีวา แต่ผู้ที่ใช้คู่สีประกอบต้องมีความชำนาญในการใช้สี เพราะหากใช้สีได้ไม่ถูกวิธี จะลดคุณค่าความสวยงามของเสื้อผ้าทั้งหมด

ภาพ 57 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีตรงข้ามกัน

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

2. การใช้สีข้างเคียง คือการนำสีข้างเคียงซึ่งเป็นสีที่อยู่ใกล้กันในวงจรสี เช่นสีเขียว เขียวน้ำเงิน และน้ำเงิน หรือ แดง ม่วง และม่วงแดง มาใช้ในงานออกแบบเสื้อผ้าทำให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนของสี

ภาพ 58 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีตรงข้างเคียงกัน

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

3. การใช้ 3 สี ในกรอบสามเหลี่ยมของวงจรกิจกรรมชาติ เช่น สีม่วง สีส้ม และสีเขียว มาใช้ร่วมกัน มองดูครั้งแรกอาจจะดูไม่เข้ากัน แต่ในความจริงกลับเข้ากันได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเรารู้จักเลือกใช้สีให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมในการออกแบบ

4. การใช้สีเอกรงค์คือการใช้สีเอกรงค์เป็นการใช้สีเดียวในการแต่งกาย ซึ่งสามารถทำให้ดูน่าสนใจได้โดยการนำสีแท้สีเดียวนั้นมีความเข้มของสีหลากหลาย เช่น สีน้ำเงิน ก็ใช้สีน้ำเงินปานกลาง น้ำเงินเข้ม หรือสีน้ำเงินอ่อนมาช่วยในการออกแบบ

ภาพ 59 ตัวอย่างชุดที่ใช้สีเอกรงค์

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

5. การใช้สีกลาง คือสีขาวกับสีดำ สีขาวกับสีครีม เป็นการแต่งกายยอดนิยมของคนที่ชอบแนวมินิมอล เรียบๆ น้อยๆ เทรนด์ฮิตตออยู่ในยุค 90s

ภาพ 60 ตัวอย่างการแต่งกายโดยใช้สีกลาง

ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

8. รูปแบบและรูปร่าง

เป็นลักษณะรูปร่างที่แสดงได้ 3 มิติคือ หน้า หลัง ด้านข้าง ความลึก ความสูง รูปร่างของคนจะเป็นตัวอย่างของ form 'ได้ดีซึ่งแต่ละคนจะมีรูปร่างที่แตกต่างกันออกไป ลักษณะรูปร่างของแต่ละคน ก็จะทำให้เกิดเป็น shape ของเสื้อผ้า designer แต่ละคนจะออกแบบลายละเอียดต่างๆ ของเสื้อผ้า หรือจะต้องมีการออกแบบที่ต้องการให้วงตาหรืออำพรางรูปร่างที่แตกต่างกัน

ในการออกแบบนั้น form กับ shape จะไม่แตกต่างกัน เพราะเวลาออกแบบก็จะเขียนเป็นเส้นโครงร่างหรือ out line ส่วนลักษณะรูปร่างของแต่ละคน ซึ่งจะมีรูปร่างแตกต่างกันเช่น สูง เตี้ย ผอม อ้วน รูปร่างมีสัดส่วน หรือรูปร่างตรงๆ การออกแบบเสื้อผ้าเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละลักษณะรูปร่าง ซึ่งจะต้องใช้เส้นสาย การลงตาบนรูปร่างและยังรวมถึงลักษณะของเนื้อผ้าด้วย

การที่จะรู้ว่าลักษณะรูปร่างของเรามีลักษณะอย่างไร เพื่อที่จะเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด คือ การสวมชุดผ้ายี่ดัดรูป เช่น ชุดว่ายน้ำ หรือชุดเอโรบิค จะเห็นรายละเอียดของรูปร่างอย่างชัดเจน ซึ่งควรจะเป็นสี่เหลี่ยมเดียว ไม่ควรมีลวดลาย เพื่อที่จะไม่ให้เกิดความไขว้เขวในการลงตา

คนที่มีรูปร่างลักษณะตรงๆ ไม่ค่อยมีสัดส่วน มักจะเป็นคนตัวผอมสูง สะโพกเล็ก แบบไหล่กว้าง หน้าอกเล็ก มีส่วนโค้งน้อยหรือคนที่มีรูปร่างไม่ผอมสูง แต่มีสะโพกแบน ไหล่ตั้งลักษณะลำตัวเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมทรงตั้งหรือทรงกว้าง ในที่นี้ยังไม่เน้นส่วนสูงหรือน้ำหนัก จะดูรูปร่างก่อน ส่วนมากรูปหน้าก็จะเป็นเหลี่ยมมุม จมูกยาว โหนกแก้มสูง คางเหลี่ยม

คนที่มีลักษณะรูปร่างในแนวโค้ง มีสัดส่วน หรือไม่กี่ลักษณะกลม แต่มีสัดส่วนรูปร่างจะปรากฏเป็นทรงรี สะโพกผายออก เอวเล็ก ออกอิม ส่วนรูปหน้าจะมีลักษณะเป็นรูปไข่กลมและหัวใจ บางคนจะมีรูปร่างผสมเป็นลักษณะตรงๆแต่มีสัดส่วนพบได้ในคนที่มีรูปหน้าและรูปร่างที่ตรงกันข้ามคือ มีรูปหน้ากลม แต่รูปร่างตรงๆหรือไม่กี่รูปร่างค่อนข้างกลมมีสัดส่วนแต่มีรูปที่เป็นแนวตรงแนวเหลี่ยม เป็นการผสมกันทำให้เกิดความสมดุลระหว่างเส้นตรงและเส้นโค้ง

ดังนั้นจึงอาจแบ่งประเภทของรูปร่างของคนได้เป็น 3 ประเภทคือ รูปร่างตรง รูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน และรูปร่างกลมแบบมีสัดส่วน

ลักษณะของเสื้อผ้ากับรูปร่าง

คนที่มีรูปร่างตรง เส้นสายในเสื้อผ้าจะเป็นรูปแบบที่มีเส้นตรง

คนที่มีรูปร่างกลมแบบมีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าจะเน้นความกลมกลืนแบบมีสัดส่วน เนื้อผ้าจะเบาละเอียด หรือมีความหนาปานกลาง เป็นผ้าที่มีน้ำหนัก ผิวนของผ้ามีลักษณะขรุขระ เล็กน้อย

คนที่มีรูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าควรให้มีสัดส่วนประกอบที่มีเส้นตรงที่กลมกลืนกับรายละเอียดที่มีความโค้งมน นุ่มนวล หรือเป็นการผสมผสานทั้งเส้นตรงและเส้นโค้งในเสื้อผ้าชุดเดียวกันก็ได้

เส้นสายในเสื้อผ้ามีผลต่อรูปแบบ

การตัดเย็บมีผลต่อสัดส่วนของรูปร่างนอกจากการตัดเย็บแล้ว รูปทรงของเสื้อผ้าอาจจะแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตัดเย็บ สีและคุณสมบัติของผ้าที่เลือกใช้ การเลือกใช้ผ้าหลายสีและหลายรูปแบบ การเลือกสิ่งตกแต่งเพิ่มเติมเช่น ระบาย การจับจีบผ้า แบบคอเสื้อ แขนเสื้อแบบต่างๆ

การออกแบบไม่ได้ดูรูปร่างเพียงอย่างเดียวควรดูลักษณะบุคลิกของผู้สวมใส่ เสื้อผ้าที่ขัดกับบุคลิกอาจจะทำให้ผู้สวมใส่ขาดความมั่นใจ

3งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง

3.1 เจาะเทรนด์โลกปี 2014 โดย TCDC

ภาพ 61 ภาพรวมเทรนด์โลกปี 2014 (TCDC)

ที่มา: TCDC

Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ)

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในกลุ่มสหภาพยุโรปและประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา ที่กินเวลาหลายปี ผสมกับความร่วมมือของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว อย่าง

กลุ่ม BRICS ซึ่งประกอบด้วย ประเทศบราซิล รัสเซีย อินเดีย จีนและแอฟริกาใต้ มีความคืบหน้าในด้านต่างๆ ชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้นักลงทุนหลายกลุ่มเริ่มหันเหความสนใจมายังกลุ่มประเทศ BRICS มากขึ้น โดยนักวิเคราะห์ประเมินว่ากลุ่มประเทศเกิดใหม่ทั้ง 5 นี้จะมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่น่าสนใจและกลายเป็น ตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกในอนาคต.

โดยจากการสำรวจพบว่า การพัฒนาอย่างรวดเร็วของประเทศเหล่านี้ไม่เพียงดึงดูดนักลงทุนหน้าใหม่จากต่างประเทศเท่านั้น ทว่าคนในประเทศเองได้หันมาลงทุนในธุรกิจด้านต่างๆ จนประสบความสำเร็จ อย่างในประเทศจีนที่สถาบันสำรวจความมั่งคั่งฮูรอน (Hurun Report) ร่วมกับ Group M Knowledge ซึ่งเป็นบริษัทบริหารและจัดการธุรกิจสื่อสารการตลาดครบวงจรชั้นนำของโลก ได้เผยแพร่รายงานการจัดลำดับเศรษฐีจีน ปี 2012 โดยแบ่งเป็นผลสำรวจจำนวนเศรษฐีในจีนแผ่นดินใหญ่ ณ ปัจจุบัน สถานการณ์รายพื้นที่ และอุปนิสัยการใช้จ่ายใช้สอยโดยผลสำรวจบ่งชี้ว่าเศรษฐีในจีนแผ่นดินใหญ่ที่มีสินทรัพย์มากกว่า 10 ล้านหยวน มีจำนวนทะลุ 1 ล้านคนเป็นครั้งแรก หรืออาจกล่าวได้ว่าในประชากรจีนทุกๆ 1,300 คน จะมีเศรษฐีระดับ 10 ล้านหยวน

อยู่ 1 คน โดย 50% เป็นเจ้าของกิจการ 20% เป็นนักลงทุน 15% เป็นนักเก็งกำไรหรือสังหาริมทรัพย์ และอีก 15% คือผู้ปฏิบัติวิชาชีพหรือผู้มีทักษะ ซึ่งเป็นที่ต้องการ โดยรวมมีอายุเฉลี่ย 39 ปี สัดส่วนชายต่อหญิงอยู่ที่ 6:4 กิจกรรมยามว่างที่พวกเขาชื่นชอบคือการท่องเที่ยวหรือการอ่านหนังสือ ดื่มชา เล่นกีฬาอล์ฟ วายน้ำ และโยคะ 46% สูบบุหรี่ 70% ดื่มแอลกอฮอล์ โดยชอบดื่มไวน์แดงและแชมเปญมากที่สุด ส่วนของสะสมยอดนิยมคือนาฬิกาและภาพเขียนอักษรจีนโบราณ จะเห็นว่าการกลุ่มเศรษฐีเหล่านี้มากกว่าครึ่งเป็นนักลงทุน รูปแบบการใช้ชีวิตของกลุ่มคนเหล่านี้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป ไม่เพียงในแง่การเก็บออม แต่ยังรวมถึงกิจกรรมนันทนาการและของสะสมที่มีมูลค่า จากสถิติเหล่านี้สามารถประเมินได้ว่าเศรษฐกิจจีนอยู่ในทิศทางที่ดี นำไปสู่สัดส่วนของชนชั้นกลางต่อประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น และมีกำลังบริโภคมากขึ้นตามไปด้วย

การสำรวจยังชี้ว่า ชนชั้นกลางทั่วโลกมีสัดส่วนการใช้จ่ายหรือการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ชนชั้นกลางในยุโรปมีสัดส่วนการบริโภค 38% อเมริกาเหนือ 26% เอเชีย 23% อเมริกากลางและใต้ 7% ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ 4% และแอฟริกาอื่นๆ 1% ประชากรชนชั้นกลางในเอเชียซึ่งมีจำนวนประมาณ 500 - 1,000 ล้านคนมีการใช้จ่าย 3 ล้านล้านดอลลาร์หรือประมาณ 95 ล้านล้านบาทต่อปี กลุ่มชนชั้นกลางรุ่นใหม่ถือ

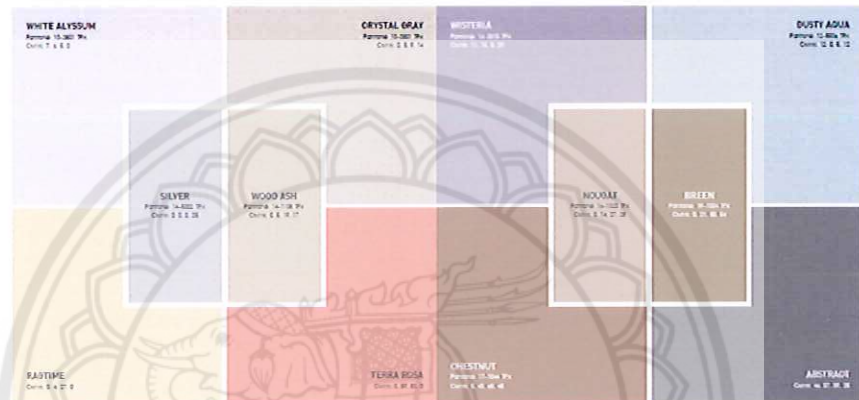
เป็นผลผลิตชั้นดีจากการปฏิวัติทางการเมืองในซีกโลกตะวันตกซึ่งทำลายกำแพงทางสังคมที่แบ่งกันคนรวยออกจากคนกลุ่มอื่นๆทำให้เกิดคนกลุ่มใหม่ที่มีอำนาจทางการเงินขึ้นมาในยุค 1980 นั่นคือระบบที่เชื่อว่าบุคคลสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองในช่วงที่ผ่านมา คนกลุ่มนี้มีกำลังซื้อมากขึ้น เป็นคนกลุ่มหลักในเมืองที่มีอิสระในการใช้จ่ายใช้สอยใส่ใจกับวิถีการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เมื่ออำนาจทางเศรษฐกิจของชนชั้นกลางเพิ่มขึ้น จึงมีการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้นตามไปด้วย จากการสำรวจ 85 ประเภทธุรกิจ มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นถึง 24.2% เทียบกับปี 2006 โดยสอดคล้องกับสถิติที่สำรวจว่านักท่องเที่ยวชาวจีนใช้จ่ายในต่างประเทศประมาณ 4,000 ปอนด์ต่อคน นอกจากนี้แนวโน้มการบริโภคสินค้าหรูในหลายๆ ประเทศยังมีอัตราที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น ในบราซิล ผู้บริโภคสินค้าหรูประมาณ 80% เดินทางไปใช้จ่ายที่ต่างประเทศ เนื่องจากสินค้าในประเทศมีราคาสูงและประเทศที่นิยมไปมากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา ได้แก่ เมืองไมอามีและนิวยอร์ก ตามด้วยเมืองลิสบอนและลอนดอนในยุโรป หรือตลาดอุตสาหกรรมหรูของประเทศออสเตรเลียที่จัดอยู่ในอันดับ 16 ของโลกด้วยยอดการใช้จ่ายสูงถึง 1.8 ล้านปอนด์ในปี 2012 คิดเป็น 13% ของอัตราการเติบโตต่อปีเมื่อเทียบกับอัตราการเติบโต 10% ของธุรกิจสินค้าหรูทั่วโลก

การขยายตัวของชนชั้นกลาง รวมถึงปริมาณการใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะหมวด

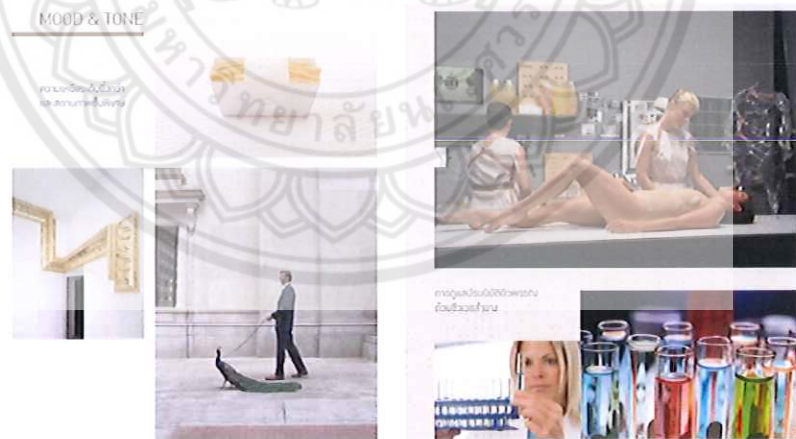
สินค้าหรู สะท้อนให้เห็นว่ามีความต้องการสินค้านี้สูงในกลุ่มคนทุกระดับ จนสินค้าหรูถดถลดระดับให้ทุกคนสามารถเป็นเจ้าของหรือเข้าถึงได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ทำให้เศรษฐกิจผู้มั่งคั่งต้องการใช้ทั้งข้าวของและบริการที่เลิศหรูกว่ากลุ่มชนชั้นกลางขึ้นไปอีก เพื่อสะท้อนสถานภาพและฐานะทางการเงินที่เหนือกว่าอย่างแท้จริง

Color

ภาพ 62 ภาพแสดงสี Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ)

ที่มา: TCDC

ภาพ 63 ภาพแสดง Mood&tone Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ)

ที่มา: TCDC

MOOD &
TONE

ทักษะ: ช่างฝีมือ
และคุณค่าแบบ
ดั้งเดิม

ภาพ 64 ภาพแสดง Mood&tone Key trend 1: NEW VIP (สัญลักษณ์แห่งความเหนือระดับ)

ที่มา: TCDC

แนวคิดด้านองค์ประกอบ

สถานภาพขั้นสูง

- เวชศาสตร์ความงาม
- เซอร์วิซ
- ประสบการณ์สุดขั้ว
- เข้าถึงได้ยาก

เรื่องราวและภาพลักษณ์ที่น่าจดจำ

- หายากและทักษะดั้งเดิม
- สร้างมูลค่าจากความเรียบง่าย

Key trend 2: Reprograming ERA (การจัดระเบียบยุคใหม่)

23 ปีหลังจากสงครามเย็นสิ้นสุดเมื่อปี 1991 รัฐบาลทางการเมืองและเศรษฐกิจของโลกอย่างรัสเซีย และอเมริกาเปลี่ยนจากความระแวงมาเป็นพันธมิตรเศรษฐกิจของประเทศเดียวจึงไม่ใช่อำนาจต่อรองที่เพียงพออีกต่อไป ทรัพยากรที่ลดลงเรื่อยๆ นำมาซึ่งข้อพิพาทเกี่ยวกับเขตแดนระหว่างประเทศ กระทั่งความแตกต่างด้านความคิดและความเชื่อ สร้างขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนที่คิดต่าง ปัญหาที่ทับซ้อนสร้างเงื่อนไขที่ซับซ้อนในการดำเนินชีวิตมากขึ้นเรื่อยๆ ทศวรรษความเชื่อ ความศรัทธาถูกสั่นคลอนและปรับเปลี่ยนเพื่อนำไปสู่ การยอมรับกติกาหรือความเป็นไปใหม่ๆ ของสังคม

ตัวอย่างเช่นการประชุมของกลุ่ม BRICS ซึ่งเป็นการทำข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างประเทศบราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ซึ่งสร้างภูมิภาคเศรษฐกิจใหม่ของเครือข่ายความร่วมมือด้านการค้าระหว่างกลุ่มประเทศที่มีความแตกต่างกันในทุกมิติ เนื่องจากถูกบีบบังคับจากสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ เศรษฐกิจยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่ซบเซาส่งผลให้กลุ่มประเทศ BRICS มีขอต่อรองมากยิ่งขึ้น เพราะเมื่อรวมอาณาเขตของทั้ง 5 ประเทศแล้วจะมีพื้นที่ถึง 1 ใน 4 ของโลก มีจำนวนประชากรรวมกันมากกว่า 43% ของประชากรโลก และมีสัดส่วนในจีดีพีโลกประมาณ 1 ใน 4 หรือ 13.7 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ รวมถึงการมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศรวมกันถึง 4.4 แสนล้านเหรียญ นอกจากนี้ในปี 2012 กลุ่ม BRICS ยังมีสัดส่วนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (FDI) คิดเป็น 11% ของโลก และมีสัดส่วนในการค้าโลกถึง 17%

ในขณะเดียวกันมหาอำนาจเก่าทางเศรษฐกิจอย่างประเทศแถบทวีปยุโรปก็กำลังปั่นป่วนเมื่อเดือนมกราคมปี 2012 ที่ผ่านมามี เดวิด คาเมรอน นายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักรได้ออกมาแถลงว่า ภายในสิ้นปี 2017 สหราชอาณาจักรจะเปิดโอกาสให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะยังเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป หรือ อียู (European Union: EU) ต่อไปหรือไม่ด้วยเหตุผล "เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ" คำกล่าวของคาเมรอนสร้างกระแสต่างๆ ให้เกิดขึ้น ตั้งแต่การประสานเสียงตำหนิการกระทำของเขาจากผู้นำประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่นๆ รวมทั้งการปลุกกระแสความคิดเห็นในประเด็นนี้ โดยผลการสำรวจของหนังสือพิมพ์ เดอะไฟแนนเชียลไทมส์ (เอฟที) ร่วมกับ บริษัทแฮร์ริส อินเทอร์แอคทีฟ ที่รวบรวมข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ระหว่างวันที่ 29 มกราคม - 6 กุมภาพันธ์ 2013 จากกลุ่มตัวอย่าง 2,114 คน พบว่า 50% ต้องการให้สหราชอาณาจักรถอนตัวออกจากอียูและ 33% ต้องการให้คงสมาชิกภาพไว้

หรือคิดเป็น 2 ใน 3 ของประชาชนที่ต้องการให้ประเทศออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ธนาคารกลางสหภาพยุโรปจึงไม่เพียงแต่ต้องรับมือกับปัญหาหนี้ที่ยังไม่มีทีท่าว่าจะมีจุดจบ

แต่ยังต้องเผชิญกับแรงกดดันที่ล้วนมีผลต่อการล่มสลายของเงินสกุลยูโรไปพร้อมๆกัน

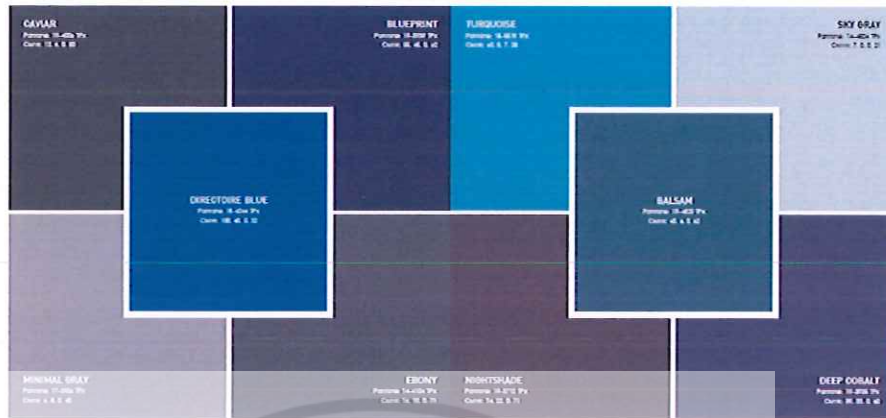
เศรษฐกิจและการปกครองทางฝั่งเอเชียช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมาไม่ได้ราบเรียบเสมอไป นายกรัฐมนตรีของประเทศญี่ปุ่น ชินโซะ อาเบะได้ประกาศนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ"อาเบะโนมิกส์ (Abenomics)" เพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจอันห่อเหี่ยวของประเทศให้กลับมาเย็นอยู่บนแนวหน้าอีกครั้ง ซึ่งเป็นการปฏิรูปโครงสร้างการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐผ่านมาตรการกระตุ้นทางการเงินและการคลังเพื่อแก้ภาวะเงินฝืด ในประเทศญี่ปุ่น เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ มหาศาลา ประชาชนกรุงปักกิ่ง สีจิ้นผิง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ ได้รับแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนใหม่ของประเทศจีนอย่างเป็นทางการแทน หู จิ่นเทา ซึ่ง บรรดานักวิเคราะห์การเมืองแสดงความเห็นต่อผู้นำคนใหม่ว่า เป็นผู้นำที่มีบุคลิกเรียบง่ายเป็น กันเองแตกต่างไปจากเลขาธิการพรรคฯ คนก่อนๆ ที่ต้องการพิธีกรรมสมเกียรติในการปรากฏตัวต่อ สาธารณะ

และไม่ใช่แค่เศรษฐกิจที่เป็นตัวขับเคลื่อนพลวัตบนโลกเท่านั้น ความเปลี่ยนแปลงที่ไม่ แน่นนอนยังส่งผลไปถึงศูนย์รวมการยึดเหนี่ยวทางจิตใจอย่างศาสนจักร ซึ่งจำเป็นต้องเร่งสร้างความ ศรัทธาขึ้นมาใหม่ ที่นครรัฐวาติกัน สมเด็จพระสันตปาปาฟรานซิสที่หนึ่ง พระสันตปาปาองค์ใหม่ที่ ได้รับการแต่งตั้งขึ้นท่ามกลางปัญหาที่รุมเร้าศาสนจักร ทั้งคดีพระสงฆ์ล่วงละเมิดทางเพศเด็ก จำนวนมาก ความแตกแยกภายในนครวาติกัน ปัญหาการคอร์รัปชัน และจำนวนศาสนิกชน โรมันคาทอลิกที่กำลังลดลง ซึ่งคาดหวังว่าจะสามารถปรับภาพลักษณ์ของคริสตจักรโรมันคาทอลิก ให้ดำรงอยู่ในโลกปัจจุบันได้อย่างราบรื่น เนื่องจากตามประวัติแล้ว ทรงอยู่ในกลุ่มของนักปฏิรูปที่ ให้ความสนใจกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ ขณะเดียวกันก็ได้รับการยกย่องเรื่องการใช้ชีวิต อย่างสมณะ ดังนั้นพระสันตปาปาองค์ใหม่จึงเปรียบเสมือนตัวแทนที่จะกอบกู้วิกฤตศรัทธาคืนแก่ วาติกัน และเผยแผ่ให้ผู้คนยึดมั่นหลักคำสอนตามนิกายโรมันคาทอลิกเพิ่มขึ้น

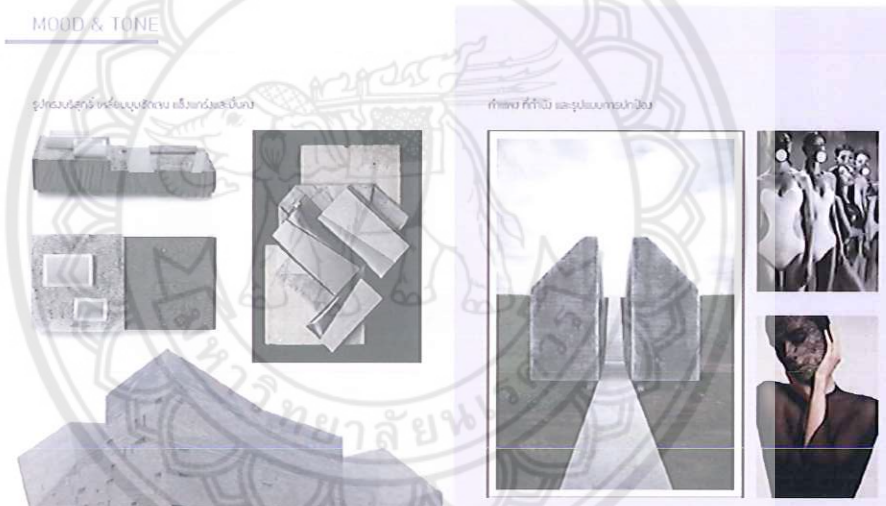
อาการขาดเสถียรภาพของมหาอำนาจเศรษฐกิจเก่าอย่างสหรัฐอเมริกาและยุโรปภาวะ ความไม่แน่นอนของทวีปเอเชียที่ยากต่อการคาดการณ์การขาดแคลนพลังงานเชื้อเพลิงที่นับวันจะ ร่อยหรอลงเรื่อยๆความกังวลต่อภัยธรรมชาติการคุกคามทางอินเทอร์เน็ตกระทั่งอาการเจ็บป่วยทาง ใจที่มาจากวิกฤตศรัทธาต่อศาสนจักรความวิตกกังวลที่ท่วมท้นนี้บ่อนทำลายความสุข ความวางใจ และความรู้สึกมั่นคงของเรามากขึ้นทุกขณะ ในขณะที่ความผิดหวังได้ก่อตัวเป็นภาพอย่างชัดเจน ขึ้นเรื่อยๆ ความเปลี่ยนแปลงจึงกลายเป็นความหวังที่อาจนำมาซึ่งอนาคตใหม่

Color

ภาพ 65 ภาพแสดงสี Key trend 2: Reprogramming ERA (การจัดระเบียบยุคใหม่)

ที่มา: TCDC

ภาพ 66 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 2: Reprogramming ERA

(การจัดระเบียบยุคใหม่)

ที่มา: TCDC

ภาพ 67 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 2: Reprogramming ERA
(การจัดระเบียบยุคใหม่)

ที่มา: TCDC

แนวคิดด้านองค์ประกอบ

- การปกป้องระดับสูง
- การตอบโต้แบบสุดโต่ง

Key trend 3: Play (เล่น)

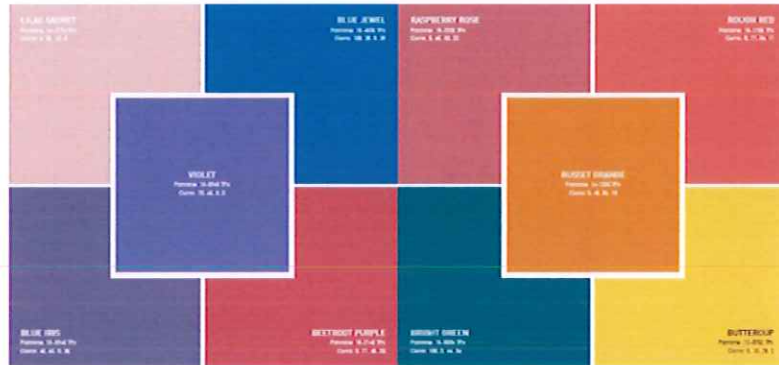
ในปี 2014 คนรุ่น Generation Y หรือกลุ่ม ประชากรที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1979 - 1995 ซึ่งมี อายุ 19 - 35 ปี จะเริ่มทยอยเข้าสู่ ตลาดแรงงานโดยบางส่วนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือเทียบเท่า ในช่วง 10 ปีแรกของการเริ่มทำงานจะเป็นช่วงที่พวกเขากำลังเลื่อนขั้นเข้าสู่ระดับ หัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้า แผนกภายในองค์กร ถือเป็นกลุ่มคนทำงานกลุ่มใหม่ที่เข้าร่วมกับกลุ่ม Generation X และกลุ่ม Baby Boom บางส่วนที่ยังเหลืออยู่ในระดับอาวุโสขององค์กร

Generation Y เติบโตขึ้นมาในระบบเศรษฐกิจแบบโลกาภิวัตน์จึงได้รับอิทธิพลแนวคิด แบบสากล ทั้งวิธีการเขียน การหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตและระบบทำงานขององค์กรที่มความ พร้อมและทันสมัยมีประสิทธิภาพเทียบเท่าสากล ในขณะที่เดียวกันพวกเขาก็เกิดมาในช่วงตอนต้น ของการพัฒนาเทคโนโลยี คือ ในช่วงวัยเด็กเป็นยุคที่เพจเจอร์เฟื่องฟู และโตเป็นวัยรุ่นในช่วงที่ เทคโนโลยีแบ่งบาน แทบทุกคนมีโทรศัพท์มือถือใช้ Generation Y จึงได้เรียนรู้และใช้ชีวิตอยู่กับ เทคโนโลยีสมัยใหม่มากกว่า Generation X คนกลุ่มนี้จึงมีความคล่องตัวในการใช้และประยุกต์ ดัดแปลงเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างชาญฉลาด

เนื่องจากมีความเป็นสากลสูง หาข้อมูลและคำตอบได้อย่างรวดเร็วในทุกเรื่อง จึงทำให้คน Generation Y มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง บางครั้งมีความรู้ดีกว่าผู้ร่วมองค์กรโดยเฉพาะด้านการใช้ เครื่องมือและค้นหาแหล่งข้อมูล ทำให้บางส่วนมีความรู้สึกที่ตนเองเก่งกว่าคนรุ่นก่อนสามารถให้ คำแนะนำคนรอบข้างได้ดีไม่ว่าจะเป็นคนวัยไหน เส้นแบ่งของความอาวุโสจึงลดความสำคัญลง ทำให้มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกันมากขึ้น ไม่เกรงกลัวแต่ให้ความเกรงใจหรือไว้ใจฉันท์เพื่อนร่วมงาน

การพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบันมีทั้งเพื่อการงาน บันเทิง และความสนใจเฉพาะตัว คน Generation Y จึงเสพข้อมูลทุกด้านผ่านสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามความพึงพอใจอย่างอิสระ การ ใช้ชีวิตบนสื่ออินเทอร์เน็ตจึงมีทั้งสาระและความสนุกสนานควบคู่กันไปคนเหล่านี้สามารถเปิดปิด สวิตช์เพื่อเลือกรับข้อมูล ตามความสนใจที่หลากหลายในช่วงเวลาเดียวกันได้อย่างน่าทึ่ง มีความไว ในการรับข่าวสาร และทำสิ่งต่างๆได้รวดเร็ว

Color

ภาพ 68 ภาพแสดงสี Key trend 3: Play (เล่น)

ที่มา: TCDC

ภาพ 69 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 3: Play (เล่น)

ที่มา: TCDC

ภาพ 70 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 3: Play (เล่น)

ที่มา: TCDC

แนวความคิดด้านองค์ประกอบ

- เทคโนโลยีดั้งเดิมดนตรี
- การระดมความฝัน
- ความขบขันและคึกคะนอง

Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด)

จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี คือปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณาเมื่อวางแผนเมืองในอนาคต องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ(FAO) คาดการณ์ว่าประชากรในโลกจะเพิ่มขึ้นจาก 6 พันล้านคนในปัจจุบันเป็น 8.3 พันล้านคนในปี 2030 หรือในอัตราเฉลี่ย 1.1% ต่อปี และการสำรวจขององค์การอนามัยโลก(WHO) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า ตั้งแต่ช่วงปี 2010 เป็นต้นมา ประชากรครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมือง และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 6 ใน 10 คนในปี 2030 โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา สถิติเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า เมืองกลายเป็นศูนย์กลางการใช้ชีวิตของคนส่วนใหญ่ การวางแผนอย่างรอบด้านในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี รวมถึงการบริหารจัดการ การทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องใหญ่

สัดส่วนจำนวนประชากรในเมืองที่เพิ่มขึ้น ผสมกับสภาพทางเศรษฐกิจที่ไร้เสถียรภาพมาหลายปี รวมถึงความผันแปรจากภาวะสังคม และความไม่แน่นอนจากปัญหาสิ่งแวดล้อม ล้วนเป็นแรงผลักดันให้เราต้องสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นสำหรับเมือง นั้นหมายถึงการปรับปรุงบ้านหลังเดิมให้น่าอยู่ขึ้นเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่หลักของการใช้ชีวิตในแต่ละวัน รวมถึงการมองหาทิศทางและวางกรอบสำหรับเมืองใหม่ที่ไม่ได้เป็นแค่ศูนย์กลางของความก้าวหน้า หากแต่เป็นการบูรณาการในทุกมิติเพื่อสร้างความยั่งยืนสำหรับผู้อยู่อาศัย

การสร้าง "เมืองฉลาด" (Smart City) กลายเป็นแนวโน้มสำคัญสำหรับปี 2014 แนวคิดนี้ นำหลักการของเมืองยั่งยืนผนวกกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่ก้าวล้ำมาวางโครงสร้างพื้นฐานของเมือง ซึ่งจะมีผลต่อค่าใช้จ่าย ภาวะแวดล้อม การประหยัดพลังงาน ไปจนถึงการให้บริการในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มระดับคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในภาพรวม เช่นที่สหราชอาณาจักร กลาสโกว์เป็นเมืองแรกจากกว่า 60 เมืองที่ชนะโครงการวางผังเมืองสำหรับอนาคตและได้รับรางวัล 24 ล้านปอนด์จากรัฐบาล ปัจจุบันโครงการบางส่วนได้เริ่มดำเนินการแล้ว อาทิ การบูรณาการระบบบริการที่เกี่ยวข้องภายใต้ศูนย์กลางบริหารจัดการเดียวกันและแจ้งข้อมูลแบบเรียลไทม์ เช่น ข้อมูลพื้นที่จราจรติดขัดหรือแอปพลิเคชันเพื่อตรวจสอบการมาถึงของรถประจำทางและขบวนรถไฟ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มประโยชน์ของเสาไฟริมทางทำด้วยการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดเพื่อความปลอดภัย เก็บข้อมูล รวมถึงการเชื่อมโยงระบบกล้องวงจรปิดทั่วมืองกับหน่วยบริหารจัดการจราจรเพื่อระบุพิบัติการเกิดอุบัติเหตุเพื่อให้ความช่วยเหลือได้เร็วขึ้น และยังช่วยรักษาความปลอดภัยป้องกันอาชญากรรมในเมือง ทั้งยังมีหน้าจอสสำหรับตรวจสอบระดับพลังงานที่แต่ละเขตใช้ เพื่อวางแผนการจัดการทรัพยากรที่แนวโน้มว่าจะขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต

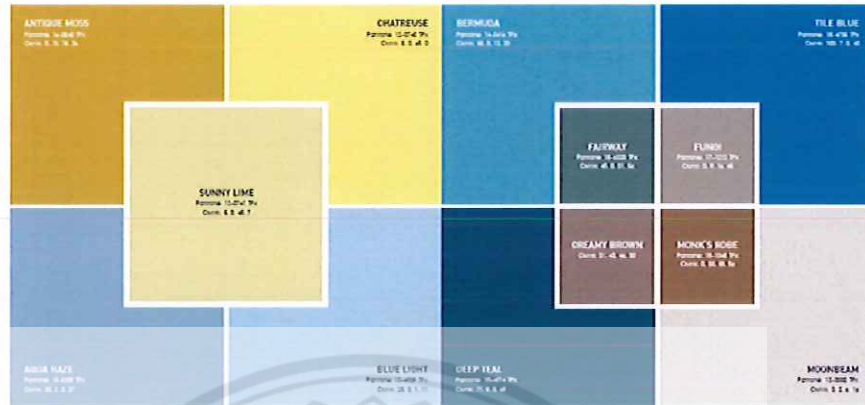
โครงการนี้ถือเป็นต้นแบบที่ดีที่สุดสำหรับการวางผังเมืองในอนาคตที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว

การจัดการข้อมูลถือเป็นหัวใจของโมเดล “เมืองฉลาด” การเรียนรู้รูปแบบการใช้ชีวิตของคนในเมืองจะช่วยให้สามารถมองหาความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา และออกแบบวิธีการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตส่วนใหญ่ของคนและเมืองมากที่สุด

ริค โรบินสัน สถาปนิกระดับสูงของไอบีเอ็ม มองว่า “เมืองฉลาด” เป็นรูปแบบเมืองที่ประสบความสำเร็จด้านเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนทั้งยังสามารถเชื่อมโยงโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งหมายถึงการลบเส้นแบ่งระหว่างส่วนการบริหารจัดการที่เคยแยกเป็นส่วนๆ ออก อาทิ การคมนาคมขนส่ง พลังงาน การดูแลด้านสุขภาพ ระบบการสื่อสาร แล้วนำมาเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวซึ่งจะสร้างประสิทธิภาพที่ดีกว่า

ตัวอย่างเช่น การรวมระบบการสร้างพลังงานความร้อนเพื่อส่งต่อสู่ระบบการคมนาคมขนส่ง ซึ่งจะช่วยลดก๊าซคาร์บอนในสิ่งแวดล้อมเครือข่ายที่วางไว้ยังสามารถจัดการและวิเคราะห์ฐานข้อมูลการขนส่งได้แบบนาที่ต่อนาที ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในระบบบริการให้ดีขึ้น ประสิทธิภาพจากการบูรณาการระบบต่างๆ จะสามารถช่วยพลิกฟื้นภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาในหลายประเทศเพราะการสร้าง “เมืองฉลาด” โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเชื่อมโยงระบบนั้นจะช่วยลดปัญหา เพิ่มคุณภาพและความสำเร็จของธุรกิจ รวมถึงสร้างความยั่งยืนให้กับเมืองบางเมืองการใช้แนวทางดังกล่าวแล้ว อาทิ โครงการ Dublin's Dublinked ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างเมืองหลวงของประเทศไอร์แลนด์และสภาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไอร์แลนด์ เครือข่ายนักธุรกิจและผู้ประกอบการ ร่วมแบ่งปันชุดข้อมูลกว่า 3,000 ชุดเพื่อวิเคราะห์ช่องทางการขนส่งภายในเมืองว่าควรเป็นไปในทิศทางใด หรือเมืองซานฟรานซิสโก มีโครงการพัฒนาระบบจราจร เพื่อสร้างระบบที่จะช่วยวิเคราะห์ ตรวจจับความเร็วและความหนาแน่นของรถบนท้องถนนในแต่ละชั่วโมงล่วงหน้าซึ่งแม่นยำกว่า 85% และช่วยในการจัดการระบบการเดินรถ และการจัดไฟจราจรให้สอดคล้องตามสถานการณ์ ส่วนเมืองคูบีวิก รัฐโอไฮโอของสหรัฐอเมริกา มีระบบการควบคุมน้ำที่ชาญฉลาด สามารถเปรียบเทียบปริมาณการใช้น้ำในแต่ละครัวเรือน หากบ้านหลังใดใช้น้ำน้อยจะได้รางวัล “Green Points” โดยจากการทดลองใช้ระบบนี้พบว่า กฎกติกาซึ่งมีเรื่องส่วนบุคคลและการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเดียวกันเข้ามาเกี่ยวข้องจะมีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ตัวอย่างเมืองข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในระบบการบริหารจัดการจะช่วยสร้างศักยภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการด้วย โดยจะช่วยสร้างความยืดหยุ่น และอาจสร้างความเป็นไปได้ใหม่ๆ ที่ดีกว่า

Color

ภาพ 71 ภาพแสดงสี Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด)

ที่มา: TCDC

ภาพ 72 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด)

ที่มา: TCDC

ภาพ 73 ภาพแสดง Mood&Tone Key trend 4: Smart city (เมืองฉลาด)

ที่มา: TCDC

แนวความคิดด้านองค์ประกอบ

- การโยกย้ายถิ่นฐานอย่างอิสระ
- การปฏิรูประบบอาหารในเมือง
- ระบบการเดินทางสีเขียว
 - ทิศทางยานพาหนะรุ่นใหม่
 - รูปแบบการบริการการเดินทาง

3.2 ทฤษฎีแนวคิดสตรีนิยม

ในช่วงประมาณสองร้อยปีที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ การก่อเกิดและการยอมรับในเรื่องสิทธิมนุษยชน การให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการผลิตแบบเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ได้ทำให้ผู้หญิงส่วนหนึ่งได้รับโอกาสการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ชาย ผู้หญิงได้ทำงานนอกบ้านมากขึ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเชื่อเดิมๆ ที่เสนอว่าผู้หญิงมีสถานะที่ด้อยกว่าชาย และความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายเป็นเรื่องตามธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ รวมทั้งการพยายามหาคำตอบว่าทำไมความเชื่อเช่นนี้เกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้มาเป็นเวลานาน การเกิดการตั้งคำถาม การหาคำอธิบาย และการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อตลอดจนสภาพแห่งความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศนี้ ได้มีการเรียกรวม ๆ ว่าสตรีนิยม (Feminism) สตรีนิยมได้เติบโตอย่างรวดเร็วในช่วง 40 ปีหลังของศตวรรษที่ 20 นำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในมิติต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และได้ใช้ความคิดรวบยอดในเรื่องความเป็นเพศ (Gender) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่สำคัญ

ความเหลื่อมล้ำทางเพศได้ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเรียกร้องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงสี่ศตวรรษที่ผ่านมา ในช่วงเวลาดังกล่าวยังได้เกิดการศึกษาคำอธิบายหรือแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นรองของผู้หญิงในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายอีกด้วย

คำอธิบายหรือแนวคิดทางสตรีนิยมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดกระแสหลัก ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเสรีนิยม (Liberalism) ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) หรือแนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) นักสตรีนิยมได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาขยายความ ปรับแต่งให้กลายเป็นกรอบทฤษฎีที่กว้างขึ้นและใช้อ้างอิงได้ (Arneil 1999) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหลายสำนักคิดด้วยกัน และในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยอมรับประเด็นที่นักสิทธิสตรีนำเสนอ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องเพศ เรื่องความเสมอภาค ประเด็นเหล่านี้ได้มีสื่อออกไปไม่เฉพาะแต่ประเทศในตะวันตกเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิสตรีในประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน และเป็นประเด็นปัญหาที่ควรจะหยิบยกมาพิจารณาในการแก้ไขปัญหาครอบครัว และปัญหาสังคมของผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้สตรีนิยมมีประวัติความเป็นมาในประเทศต่างๆ ดังนี้

สตรีนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของขบวนการสิทธิสตรี ทั้งประเทศตะวันตกและตะวันออก

สตรีนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นความพยายามที่จะกำจัดการใช้อำนาจระหว่างเพศ และเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม สิทธิสตรีเกี่ยวข้องกับทั้งทางวัฒนธรรม กฎหมาย สังคม และ เศรษฐกิจ หนังสือเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่ได้รับความเสมอภาคถูกค้นพบเมื่อคริสต์ทศวรรษที่ 18 โดยแมรี แอสเทลล์ (Mary Astell) เรื่อง Some Reflection upon Marriage เป็นการเปิดประเด็นของค สิทธิความเสมอภาคของทั้งหญิงชาย ทั้งในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ และได้นำไปสู่การจัดเป็น องค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับผู้หญิง ในช่วงประมาณปี ค.ศ. 1840 สิทธิสตรีมีเรื่องที่สำคัญคือ การกดขี่ (oppression) และได้มีการเคลื่อนไหวเรื่องการข่มขืน การทำร้ายเด็ก การทำแท้ง ใน ปี ค.ศ. 1991 และในคริสต์ทศวรรษที่ 19 และ 20 มีขบวนการสิทธิสตรีที่มีการเคลื่อนไหวมากใน เรื่องความเสมอภาคและโอกาสของผู้หญิง

สตรีนิยมในประเทศอังกฤษ เริ่มเป็นที่รู้จักโดย โจเซฟิน บัตเลอร์ (Josephine Butler) ได้มีขบวนการรณรงค์ในปี ค.ศ. 1864 เรื่องการติดโรคของผู้หญิง ซึ่งเป็นผู้ทำการ รักษาพยาบาลให้กับผู้หญิงโดยรักษาโรคติดต่อทางเพศ โดยเฉพาะผู้หญิงโสเภณี และยังได้เป็น สาระสำคัญในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงที่ทำให้ผู้หญิงตกต่ำกว่าผู้ชาย และจากนั้นภาค ประชาชนหรือองค์กรต่างๆ ก็ได้หันมาให้ความสนใจกับสิทธิสตรีและได้ตั้งองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับ สิทธินิยมขึ้นมาก และที่สำคัญคือในปี ค.ศ. 1913 ได้มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงในแถบ เอเชีย เพื่อปลดปล่อยให้ผู้หญิงเป็นอิสระและเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง ได้มีการจัดตั้ง สมาคมระดับชาติเกี่ยวกับผู้หญิงขึ้น สภาสตรีใน 16 ประเทศ ในกลุ่มโลกที่สาม ซึ่งใน ระยะเวลาของศตวรรษที่ 20 ได้มีการเยี่ยมผู้หญิงในโลกที่สามจากกลุ่มสิทธิสตรียุโรปผู้มีบทบาท สำคัญ ได้แก่ เอลลีย์ คีย์ (Elley Key) แอนนี บีแซนต์ (Annie Besant) และมาร์กาเรต แซนเกอร์ (Margaret Sanger) ซึ่งก่อให้เกิดกิจกรรมหลายลักษณะและขบวนการเคลื่อนไหวของ ผู้หญิงในเรื่องต่างๆ แต่แนวคิดของตะวันตกอาจนำมาใช้ไม่ได้ทั้งหมดกับผู้หญิงในโลกที่ สาม เช่น ขนชั้นทางสังคมระหว่างเพศและเรื่องผู้หญิงอยู่ในขบวนการพรรคการเมืองของแต่ละ ประเทศ

ในส่วนของสิทธิสตรีในประเทศไทยนั้น จะเห็นได้ว่าขบวนการเคลื่อนไหวของสตรีไทยได้มีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงบทบาทและสถานภาพตั้งแต่ระบบการเมืองการปกครอง ในการเปลี่ยนแปลงนั้นเริ่มจากระบบการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งเริ่มปรากฏเด่นชัดในสมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่ากฎหมายเก่าไม่ยุติธรรม เช่น การขายเมีย หรือการบังคับให้ลูกสามแต่งงานโดยไม่เต็มใจ จึงโปรดเกล้าให้เลิกเสีย และต่อจากนั้นก็ได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายมาโดยตลอด โดยเฉพาะกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว นับได้ว่าสตรีไทยไม่ได้มีความยากลำบากในการต่อสู้เพื่อความเสมอภาค แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าสตรีไทยส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนา ได้รับโอกาสทางกฎหมายหลายๆ ด้าน แต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีการกีดกันและการปิดกั้นโอกาสผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ซึ่งสมควรที่จะได้รับการพัฒนาเรื่องนี้ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งผู้หญิงก็เป็นกลุ่มหนึ่งในเรื่องสิทธิมนุษยชน เช่นกัน แม้ว่าการเรียกร้องสิทธิสตรีจะมีพัฒนาการมายาวนานและนานาประเทศให้ความสนใจในประเด็นสิทธิสตรีมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าความเรียกร้องนี้ควรจะยุติ และในบางสังคมความเสมอภาคที่แท้จริงยังไม่ได้เกิดขึ้นและยังต้องมีการค้นหาต่อไปว่า ความเสมอภาคระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่แท้จริงคือจุดใด และจะทำอย่างไรเพื่อที่จะขจัดความเป็นเพศออกไปได้

2. แนวคิดทางสตรีนิยมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดกระแสหลัก ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเสรีนิยม (Liberalism) ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) หรือแนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) นักสตรีนิยมได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาขยายความปรับแต่งให้กลายเป็นกรอบทฤษฎีที่กว้างขึ้นและใช้อ้างอิงได้ (Arneil 1999) สามารถแบ่งออกเป็นหลายสำนักคิดด้วยกัน ได้แก่

2.1 สตรีนิยมสายเสรีนิยม การพัฒนาแนวคิดเสรีนิยมในคริสต์วรรษที่ 18 เกิดขึ้นจากกลุ่มที่ต่อต้านกลุ่มกรรมกร และพวกศักดินา ภายใต้ระบบศักดินา ฐานะสังคมถูกกำหนดมาแต่กำเนิด แนวคิดเสรีนิยมยืนยันว่าฐานะทางสังคมควรจะถูกกำหนดโดยความสามารถและทักษะของปัจเจกบุคคล และวัดโดยความสำเร็จของบุคคลในการแข่งขันกับบุคคลอื่น ซึ่งสตรีนิยมสายเสรีนิยมถือว่าเป็นสำนักคิดแรกและถูกมองว่าเป็นแนวคิดกระแสหลักของสตรีนิยม เพราะคนส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับแนวคิดนี้ สตรีนิยมสายเสรีนิยมได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวคิดเสรีนิยมที่ให้

ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันของมนุษย์โดยเฉพาะในทางกฎหมาย ให้ความสำคัญต่อบีเจกนิยมนิยมที่มีเหตุผล ทำให้นักสตรีนิยมในแนวนี้มักเรียกร้องให้ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นคนมีเหตุผล ปรับปรุงตัวเองให้เหมือนกับผู้ชาย เช่น ต้องไม่ใช่อารมณ์ ไม่แสดงความอ่อนแอ และเชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายไม่มีความแตกต่างกัน เป็นมนุษย์เหมือนกัน

ดังนั้นผู้หญิงควรมีโอกาสที่จะทำทุกอย่างให้ได้เหมือนผู้ชาย เรียกร้องให้ผู้หญิงมีโอกาสที่เท่าเทียมในการแข่งขันภายในระบบสังคมที่เป็นอยู่โดยเฉพาะในปริวิตถลสาธารณะ ให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย ทางการเมือง เพื่อสิทธิของปัจเจกบุคคลในการแข่งขันในตลาดสาธารณะ เพราะเชื่อว่าถ้าผู้หญิงมีโอกาสที่เท่าเทียมแล้ว ผู้หญิงจะเป็นเหมือนผู้ชายได้ทุกอย่าง

การต่อสู้หลักของสตรีนิยมสายนี้คือ การต่อสู้ผ่านทางการแก้ไขกฎหมาย หรือการแก้ไขในแนวสังคมสงเคราะห์ ไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงที่โครงสร้างสังคม นักสตรีนิยมสายเสรีนิยมถูกวิจารณ์ค่อนข้างมากโดยเฉพาะการให้ความสำคัญเฉพาะประเด็นของกฎหมาย เพราะความด้อยโอกาสของผู้หญิงหลายประการไม่สามารถแก้ไขผ่านทางการแก้ไขกฎหมาย เช่น ไม่มีกฎหมายใดระบุว่าผู้หญิงต้องเป็นหลักในการดูแลลูก แต่ผู้หญิงก็ต้องทำแม้ว่าอาจจะไม่ต้องการทำ (Eisenstein 1981)

นอกจากนี้การเรียกร้องให้ผู้หญิงต้องปรับตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายหรือแสดงท่าทาง ตลอดจนการคิด อารมณ์ให้เหมือนผู้ชาย ก็ถูกวิจารณ์เช่นกันว่าเป็นการแสดงถึงการยอมรับให้ "ความเป็นผู้ชาย" เป็นตัวแบบของมนุษย์ที่พึงประสงค์ ซึ่งไม่น่าถูกต้อง เพราะคุณลักษณะหลาย ๆ ประการของผู้ชาย เช่น การชอบแข่งขัน ไม่มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ไม่มีความอ่อนโยน ความก้าวร้าว การเก็บกดทางอารมณ์ ล้วนไม่ใช่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมนุษย์อีกต่อไป

2.2 สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ เป็นอีกแนวคิดหนึ่งเกิดขึ้นในช่วงต้นทศวรรษที่ 1970 ได้รับอิทธิพลทางความคิดของคาร์ล มาร์กซ์ และเฟรดเดอริกซ์ เองเกลส์ (Frederick Engels) โดยเชื่อว่าการกดขี่ที่ผู้หญิงได้รับเป็นผลจากระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในระบบการผลิตแบบทุนนิยม

สตรีนิยมสายนี้เชื่อว่าระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมทำให้เกิดการแบ่งการทำงานออกเป็นงานบ้านที่ถือว่าเป็นงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต ไม่มีคุณค่าและไม่มีค่าตอบแทน และงานนอกบ้านซึ่ง

เป็นงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตมีค่าตอบแทน ระบบทุนนิยมพยายามที่จะให้เก็บผู้หญิงไว้ทำงานบ้าน การกระทำเช่นนี้ถือว่เป็นประโยชน์ต่อทุนนิยมเพราะผู้ชายสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลาในการทำงานบ้านหรือทำอาหาร และนายทุนไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าแรงงานสูงขึ้นเพื่อนำมาจ่ายให้กับคนทำงานบ้านเพราะมีผู้หญิงหรือภรรยาทำให้ฟรีอยู่แล้ว

ในกรณีที่ผู้หญิงได้มีโอกาสทำงานนอกบ้าน ภายใต้ระบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ งานที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ทำถูกถือว่เป็น "งานของผู้หญิง" เช่น งานพยาบาล งานเย็บผ้า งานเลขานุการ ซึ่งเชื่อว่เป็นงานที่คล้ายคลึงกับงานที่ผู้หญิงทำที่บ้าน จึงทำให้งานเหล่านั้นได้รับค่าตอบแทนต่ำเมื่อเทียบกับงานที่ผู้ชายส่วนใหญ่ทำ เพราะงานบ้านถูกตัดสินว่เป็นค่าที่ไม่มีคุณค่าในระบบทุนนิยม ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมจึงถือว่เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของความเป็รองของผู้หญิง

ดังนั้นการต่อสู้ของผู้หญิงสำหรับสตรีนิยมสายนี้ คือต้องเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมที่เป็นอยู่ การเสนอดังกล่าวทำให้สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ถูกวิจารย์ว่มองไม่เห็นการกดขี่ผู้หญิงในรูปแบบอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่นการกดขี่ที่ผู้หญิงได้รับในโลกส่วนตัว หรือภายในครอบครัว มองไม่เห็นว่การกดขี่ผู้หญิงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการกดขี่ทางชนชั้น ข้อวิจารย์นี้นำไปสู่การเกิดขึ้นของสำนักคิดสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน (Radical Feminism)

2.3 แนวคิดสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน อธิบายว่ การกดขี่ผู้หญิงเกิดขึ้นเพราะเธอเป็นผู้หญิง หรือผู้หญิงถูกกดขี่เพราะเพศของเธอ ความไม่เที่ยมกันทางเพศที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจาก อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ระบบชายเป็นใหญ่ หมายถึง ระบบของโครงสร้างสังคม และแนวการปฏิบัติที่ผู้ชายมีความเหนือกว่า กดขี่และเอารััดเอาเปรียบผู้หญิง

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นระบบที่ผู้ชายมีความเหนือกว่าผู้หญิงในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็ร เศรษฐกิจ การเมือง หรือวัฒนธรรม กลุ่มแนวคิดนี้ให้ความสนใจต่อสถานะที่เป็นรองของผู้หญิงและมองว่ความเป็รองที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากความต้องการเหนือกว่าของผู้ชาย และอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้พยายามสร้างวัฒนธรรมต่อความเหนือกว่าของผู้ชาย (ผู้ชายเข้มแข็งกว่า ฉลาดกว่า มีเหตุผลมากกว่า คิดอะไรที่ลึกซึ้งได้มากกว่า ฯลฯ) และทำให้ความเหนือกว่านี้ดำรงอยู่ในความเชื่อของคนในสังคมผ่านทางกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ สตรีนิยมสายนี้ได้มีการแตกย่อยเป็รสตรีนิยมสายวัฒนธรรม (cultural feminism) และสตรีนิยมสายนิเวศ(ecofeminism)

2.4 สตรีนิยมสายวัฒนธรรม จะยอมรับว่ผู้หญิงและผู้ชายมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน

เหมือนที่เคยเชื่อกันในอดีต แต่นักสตรีนิยมสายนี้เสนอว่าคุณลักษณะที่เป็นหญิงนั้นดีกว่าหรือเหนือกว่าของผู้ชาย (ไม่ใช่ด้อยกว่าดังที่เชื่อกันในอดีต) ไม่ว่าจะ เป็นความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ผู้อื่น การเอาใจใส่ดูแล ความอ่อนโยน ความสันติไม่ก้าวร้าว ล้วนเป็นคุณลักษณะที่ผู้หญิงควรชื่นชม และรักษาความเป็นหญิงเหล่านั้นไว้

2.5 สตรีนิยมสายนิเวศ มีความเชื่อคล้ายคลึงกับสายวัฒนธรรมว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายและดีกว่าผู้ชายตามธรรมชาติ แต่เสนอเพิ่มเติมว่าผู้หญิงมีความใกล้ชิดหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับธรรมชาติ เช่นการที่ผู้หญิงเป็นผู้ให้กำเนิดบุตร ทำให้ผู้หญิงเชื่อมโยงกับธรรมชาติ เชื่อมโยงกับโลก ส่วนผู้ชายนั้นใกล้ชิดกับวัฒนธรรม และในนามของวัฒนธรรมผู้ชายได้พยายามและประสบความสำเร็จในการข่มเหงรังแกทั้งผู้หญิงและธรรมชาติ การเชื่อมโยงผู้หญิงเข้ากับธรรมชาตินี้ได้นำไปสู่การฟื้นฟูพิธีกรรมโบราณที่ให้ความสำคัญกับการบูชาพระแม่เจ้า รวมทั้งระบบสืบพันธุ์ของผู้หญิง โดยมองว่าธรรมชาติเปรียบเสมือนแม่และพระแม่เจ้าซึ่งเป็นที่มาของพลังอำนาจและแรงบันดาลใจ และเรียกร้องให้มีการปฏิเสธรหัสวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี (Merchant 1995) ทั้งสตรีนิยมสายวัฒนธรรมและสายนิเวศถูกวิจารณ์ว่าเป็นพวกสารัตถะนิยม คือเชื่อว่ามีธาตุแท้ของความเป็นหญิง

2.6 สตรีนิยมสายสังคมนิยม (Socialist Feminism) ถือว่ามีความคล้ายคลึงกับสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์อยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความเหมือนกันหรือการวิเคราะห์สังคมโดยแบ่งเป็นโลกส่วนตัวและโลกสาธารณะ รวมทั้งการเสนอให้ผลักดันโลกส่วนตัวเข้าไปอยู่ในโลกสาธารณะ แต่ที่แตกต่างกันคือ สตรีนิยมสายสังคมนิยมมองว่าการอธิบายถึงการกดขี่ผู้หญิงจำเป็นต้องทำความเข้าใจต่อโลกหรือพื้นที่ส่วนตัวด้วย เช่นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศหญิงกับเพศชายและหน้าที่การให้กำเนิดเด็กของผู้หญิง

ดังนั้นสตรีนิยมสายนี้จึงเสนอว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กันของระบบชายเป็นใหญ่และระบบทุนนิยมในสังคม หรือกล่าวได้ว่า เมื่อทั้งระบบความเป็นเพศและระบบเศรษฐกิจมาสัมพันธ์กันในยุคสมัยหนึ่งๆ ได้ทำให้เกิดโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่ผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ ส่วนผู้หญิงอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ ตัวอย่างเช่น ระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างความเชื่อที่ว่า คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยและความสาว (คุณค่าของผู้ชายอยู่ที่ความสามารถ การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน) ความเชื่อนี้เมื่อปฏิสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ

แบบตลาดที่ต้องการขายสินค้าให้ได้มาก ดังนั้น ผ่านทางการโฆษณา ผู้หญิงจึงตกเป็นเหยื่อทางการค้าของธุรกิจเครื่องสำอางหลากหลายชนิดอย่างเต็มใจ เพื่อต้องการสวยและรักษาความสาวไว้

2.7 **สตรีนิยมสายจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Feminism)** เป็นแนวคิดสตรีนิยมอีกสำนักหนึ่ง ได้ใช้แนวคิดของจิตวิเคราะห์อธิบายถึงการเกิดขึ้นของความเป็นชายความเป็นหญิงซึ่งนำไปสู่ความเป็นรองของผู้หญิง โดยเชื่อว่าการทำความเข้าใจต่อพัฒนาการความเป็นชายเป็นหญิงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในระดับจิตใต้สำนึก นักสตรีนิยมสายนี้เชื่อว่าความเป็นเพศ หรือความเป็นชายเป็นหญิงไม่ใช่เรื่องทางชีววิทยาที่มีมา แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นในระดับจิตไร้สำนึก (unconscious) ในพัฒนาการชีวิตช่วงต้นๆ ของเด็ก ซึ่งถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญในการก่อรูปอัตลักษณ์ของความเป็นเพศ เช่นงานของแนนซี โชโดรอฟ (Nancy Chodorow) (1978) ที่อธิบายว่าการเลี้ยงดูเด็กอ่อนที่ไม่สมดุล คือการที่แม่เลี้ยงดูเด็กใกล้ชิดแต่เพียงผู้เดียวโดยมีพ่อคอยดูอยู่ห่าง ๆ ก่อให้เกิดการก่อรูปอัตลักษณ์ความเป็นเพศที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ชายมักเป็นคนที่ปิดกั้นตัวเอง ไม่มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเป็นตัวของตัวเองสูง ส่วนผู้หญิงจะมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่มีความเป็นตัวของตัวเองน้อย ซึ่งเธอเสนอว่าความเป็นหญิงเป็นชายแบบนี้ไม่เหมาะสมทั้งคู่ มนุษย์ที่พึงประสงค์ควรเป็นการผสมผสานคุณลักษณะของทั้งสองเพศ ซึ่งจะได้มาโดยเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดูเด็กให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูลูกในระดับเดียวกับแม่ (equal parenting)

2.8 **สตรีนิยมสายหลังสมัยใหม่** สตรีนิยมแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นถูกมองว่าเป็นผลผลิตของแนวคิดในยุคสมัยใหม่ (ยกเว้นนักสตรีนิยมสายจิตวิเคราะห์บางคน) และถูกวิจารณ์จากสตรีนิยมสายแนวคิดหลังสมัยใหม่ว่ามีข้อบกพร่องโดยเฉพาะประเด็นการเสนอภาพผู้หญิงที่เป็นหนึ่งเดียว คือเชื่อว่าผู้หญิงทั้งโลกมีความเหมือนกัน ไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทางชาติพันธุ์ ทางชนชั้น สตรีนิยมสายหลังสมัยใหม่ ซึ่งได้รับความสนใจอย่างสูงตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา ได้ให้ความสำคัญต่อความแตกต่างของกลุ่มผู้หญิง รวมทั้งความหลากหลายที่มีอยู่ของผู้หญิงแต่ละคน นอกจากนี้ยังปฏิเสธความคิดสารัตถะนิยม โดยเสนอว่าไม่มีผู้หญิง ไม่มีความเป็นผู้หญิง ทุกอย่างล้วนสร้างผ่านปฏิบัติการทางวาทกรรม จึงไม่มีความเป็นผู้หญิงที่แท้ คงที่ตายตัว และไม่เปลี่ยนแปลง การเสนอว่าไม่มี "ผู้หญิง" ของสตรีนิยมหลังสมัยใหม่ได้นำไปสู่การถูกวิจารณ์อย่างรุนแรงจากนักสตรีนิยมสายอื่น ๆ ว่าทำให้การต่อสู้เพื่อสถานะที่ดีขึ้นของผู้หญิงเป็นเรื่อง

เป็นไปไม่ได้เพราะไม่มีสิ่งที่เรียกว่าผู้หญิงเสียแล้ว ถือเป็นการทำลายความชอบธรรมของ ขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิงนอกจากแนวคิดดังกล่าวที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีแนวคิดสตรีนิยม แนวรัฐสวัสดิการ และแนวคิดสตรีนิยมผิวดำและสตรีนิยมในโลกที่สาม ซึ่งมีหลักการคิด คือ

2.9 สตรีนิยมแนวคิดรัฐสวัสดิการ เป็นแนวคิดที่เน้นในเรื่องสวัสดิการของผู้หญิงเป็นหลัก ผู้หญิงจำเป็นต้องได้รับสวัสดิการที่ดี ที่เหมาะสมในฐานะมารดาและภรรยา ขณะเดียวกัน ผู้ชายก็ต้องเข้ามามีบทบาทและรับผิดชอบต่อผู้หญิงในฐานะมารดาและภรรยา เช่นเดียวกัน แนวคิดนี้เน้นให้เห็นคุณค่าของผู้หญิงในบทบาททั้งสองที่สังคมคาดหวัง แนวคิดนี้ยัง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสวัสดิการ ครอบครัว ผู้หญิง และต่อผู้หญิงในบริการ สวัสดิการในฐานะมารดา คณงานสิทธิส่วนบุคคลของผู้หญิง

2.10 แนวคิดสตรีนิยมผิวดำและสตรีนิยมในโลกที่สาม แนวคิดนี้สนับสนุนแนวคิดสตรีนิยม แนวสังคมนิยม โดยแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้หญิงผิวดำถูกกดขี่ซ้ำซ้อนจากการกดขี่ต่างๆ ทาง สังคม เช่น จากคนผิวดำ หรือเริ่มมาจากผู้ชายผิวดำ และระบบเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสตรีนิยม ในโลกที่สามที่ถูกกดขี่ในลักษณะเดียวกันด้วย

จากแนวคิดสตรีนิยมในแนวคิดต่างๆ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม ค่านิยม ความ เชื่อ แบบแผนต่างๆ ในทางสังคมเป็นผู้กำหนดในเรื่องแนวคิดของสังคมต่อผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็น แนวคิดใดก็ตาม จุดประสงค์หลักคือ เน้นการแก้ไขความไม่เสมอภาคทางสังคม ถ้าเราสามารถนำ แนวคิดต่างๆ มาร่วมกันและพิจารณาสิ่งที่ดีที่สุดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ก็จะเป็นทางแก้ปัญหา ความไม่เสมอภาคที่ดีที่สุด

3.3 โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายภายใต้แรงบันดาลใจจากผลงานศิลปะลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ของ “ซาลวาดอร์ ดาลี” (Fashion design inspiration by “Salvador Dali of Surrealism”)

ศิวประภา เกียรติธาดัย ผู้วิจัยและศึกษาลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ของ ซาลวาดอร์ ดาลี ศิลปะเหนือจริง หรือ เซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) เป็นงานศิลปะที่มีลักษณะที่เหนือความเป็นจริง เป็นการสร้างสรรค์มาจากจิตใต้สำนึก หรือ จินตนาการ และความฝัน โดยจะไม่คำนึงถึงหลังของเหตุผลในโลกแห่งความเป็นจริง มุ่งสะท้อนภาพความเก็บกด ภาพความจริงจากระดับจิตใต้สำนึก จิตไร้สำนึก ความฝันที่คนเราพยายามซ่อนเร้นไว้ด้วยระดับจิตสำนึก (consciousness) ซึ่งแสดงศีลธรรม จริยธรรมในสังคม งานชนิดนี้จะมีทั้งที่แสดงออกมาในลักษณะของความน่ากลัว วังเวง น่าพิศวง และในลักษณะอื่น ๆ ก็ขึ้นอยู่กับตัวศิลปินเอง งานชนิดนี้พัฒนาขึ้นมาในยุโรป ได้รับอิทธิพลมาจากยุค Romantic และมีความเกี่ยวข้องและพัฒนาพร้อมกับแนวคิด ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

ภาพ 74 ตัวอย่างผลงาน (Fashion design inspiration by “Salvador Dali of Surrealism”)

ที่มา: <http://designinnovathai.com/th/designdata/>

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี โดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม ซึ่งปัจจุบันชีวิตคนเมืองมีความเร่งรีบทั้งการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันจึงต้องการเครื่องแต่งกายที่ตอบสนองต่อชีวิตที่เร่งรีบจึงเกิดมาเป็นโครงการวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมที่ตอบสนองความต้องการของผู้หญิงที่รักการแต่งกายตามแฟชั่นที่แอบซ่อนลูกเล่นความเป็นสตรีเพศ ความอ่อนโยน และความเป็นธรรมชาติ สามารถสวมใส่ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและงานปาร์ตี้ เป็นแนวเสื้อผ้าที่สร้างขึ้นมาจากคนรักในการแต่งตัวสนุกกับการ มิกซ์ แอนด์ แมทช์ (MIX & MATCH) จับโน้มนามาผสมนี้ มาเป็นชุดที่สื่อถึงความอ่อนหวานของสตรีแต่ยังคงความรักในแฟชั่น

ผลงานวิจัยในครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิดที่ตนเองสนใจและทำการรวบรวมข้อมูลต่างๆและวิเคราะห์แนวคิดและข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการออกแบบผลงาน โดยผลงานที่ออกมา นั้นจะต้องมีความอ่อนโยนและแข็งแกร่งในแบบสตรีเพศซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากแนวความคิดสตรีนิยมและสามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณมาใช้ในการทำงานวิจัยเป็นหลักโดยผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. ศึกษาเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ
3. การออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม
4. สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- ผู้บริโภคสตรี อายุระหว่าง 25-35 ปี ที่มีลักษณะการใช้ชีวิตที่รักการแต่งกาย หุหรหามีรสนิยม มีความสนใจในแฟชั่น มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ทันสมัยและชอบความแปลกใหม่ ใช้ชีวิตในสังคมเมืองที่เร่งรีบและมีกิจกรรมต่างๆในชีวิตค่อนข้างมาก

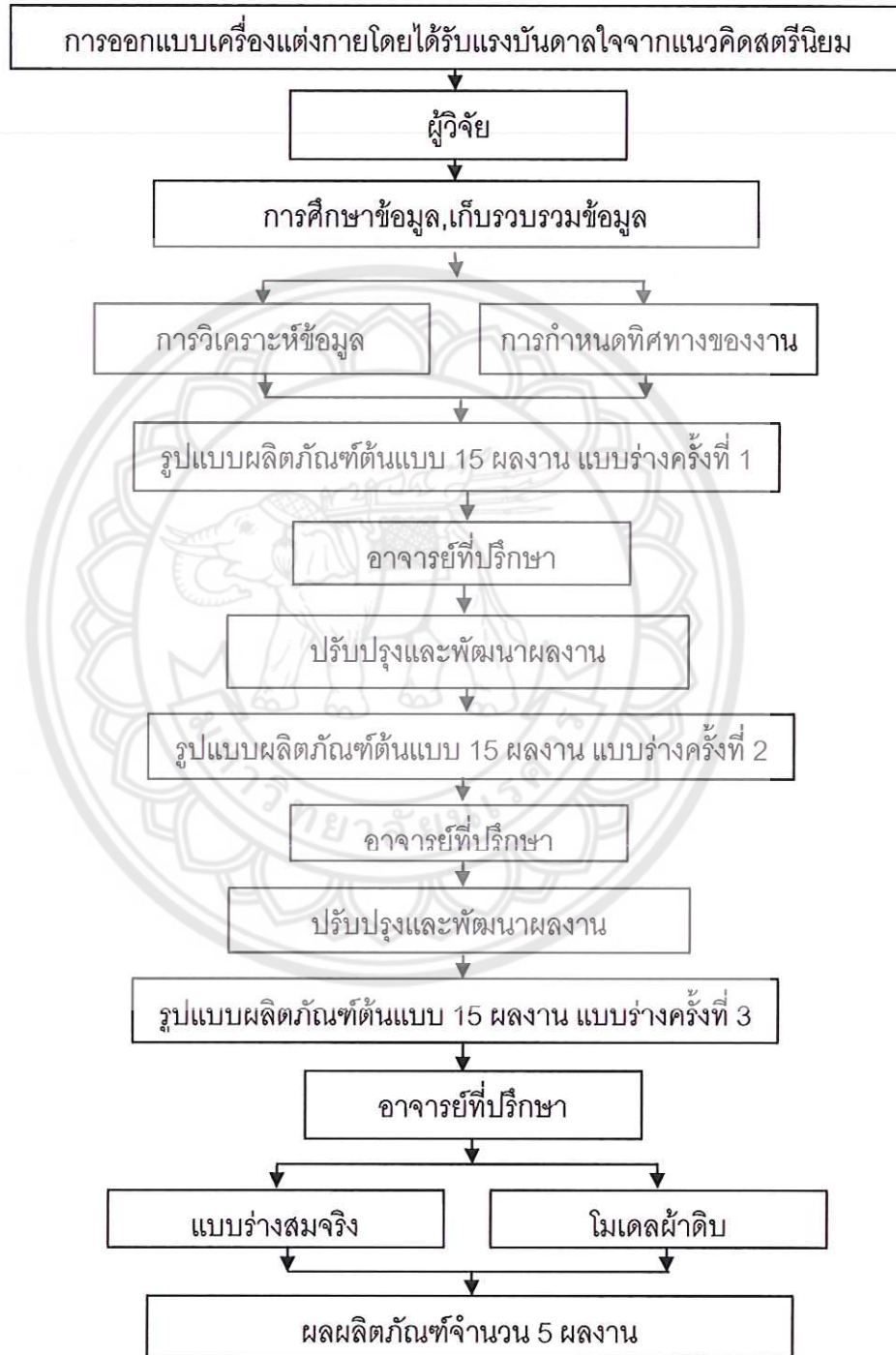
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและรูปแบบเครื่องแต่งสตรีในยุคปัจจุบัน
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแรงบันดาลใจในการออกแบบ เช่น ศึกษาแนวคิดสตรีนิยม แนวคิดสตรีนิยมเริ่มตั้งแต่ยุคไหน การแต่งกายสตรีในแต่ละยุค ในยุคใดสตรีนิยมรุ่งเรืองมากที่สุด จุดเด่นของเครื่องแต่งกายในแต่ละยุค เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีให้สอดคล้องและลงตัวมากที่สุด
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความนิยมในการแต่งกายของกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

เครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม ซึ่งดึงเอาความหุหรหมาจากยุคที่สตรีนิยมรุ่งเรืองมากที่สุดคือ ยุค 1920 โดยในยุค 1920 ผู้หญิงนิยมสวม flapper dress กันมากและเป็นจุดเปลี่ยนของยุคที่ผู้หญิงออกมาใช้ชีวิตในสังคมเมืองมากขึ้นและมีบทบาททางสังคมมากขึ้น มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ได้อย่างสอดคล้องและลงตัวมากที่สุดเพื่อเป็นข้อมูลและวางแผนในการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมขั้นต่อไป

แผนผังแสดงขั้นตอนการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี
โดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ภาพ 75 แผนผังแสดงขั้นตอนการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี
โดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีที่ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

เครื่องแต่งกายสตรีที่ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม เป็นการออกแบบเพื่อตอบสนองการใช้ชีวิตที่เร่งรีบของสังคมเมือง โดยออกแบบให้สามารถใช้เป็นชุดทำงานได้ หรือ ใช้เป็นชุดไปงานปาร์ตี้หลังเลิกงานและศูนย์การหรือการเดินเล่นในห้างสรรพสินค้าต่างๆในสังคมเมืองใหญ่ในวันหยุด ซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากแนวคิดสตรีนิยมในสายนิเวศ ที่มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความใกล้ชิดและเชื่อมโยงกับธรรมชาติ มากกว่าผู้ชายและเป็นเพศที่อ่อนโยนและละเอียดอ่อนมากกว่า นำมาผสมผสานกับความหรูหราของแฟชั่น flapper dress ในยุค 1920 ที่สตรีนิยมรุ่งเรืองถึงขีด

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำข้อมูลองค์รวมเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี รวมถึงขั้นตอนการวิจัยที่ครบถ้วนโดยละเอียดมาเรียบเรียงเพื่อให้ผู้สนใจในด้านแฟชั่นหรือคนทั่วไปได้ศึกษาค้นคว้าต่อยอดทางความคิดและพัฒนาแฟชั่นสิ่งทอต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของสภาพทั่วไปของเครื่องแต่งกายสตรี รวมถึงแนวคิด แรงบันดาลใจในการออกแบบแฟชั่น ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ แล้วนำผลวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการออกแบบ ผลการวิจัยมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 วิเคราะห์แนวคิดของแรงบันดาลใจจากแนวคิด สตรีนิยม (FEMINISM)

ในช่วงประมาณสองร้อยปีที่ผ่านมามีสังคมของมนุษย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ การก่อเกิดและการยอมรับในเรื่องสิทธิมนุษยชน การให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการผลิตแบบเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ได้ทำให้ ผู้หญิงส่วนหนึ่งได้รับโอกาสการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ชาย ผู้หญิงได้ทำงานนอกบ้านมากขึ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเชื่อเดิมๆ ที่เสนอว่าผู้หญิงมีสถานะที่ด้อยกว่าชาย และความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายเป็นเรื่องตามธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ รวมทั้งการพยายาม หาคำตอบว่าทำไมความเชื่อเช่นนี้เกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้มาเป็นเวลานาน การเกิดการตั้งคำถาม การหาคำอธิบาย และการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อตลอดจนสภาพแห่ง ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศนี้ ได้มีการเรียกรวม ๆ ว่าสตรีนิยม (Feminism)

นักออกแบบจึงรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจต่อการต่อยอดแนวความคิดเช่น

1. แนวความคิด สตรีนิยมสายนิเวศ

สตรีนิยมสายนิเวศ มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายและดีกว่าผู้ชาย ตามธรรมชาติ ผู้หญิงมีความใกล้ชิดหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ เช่นการที่ผู้หญิงเป็นผู้ให้กำเนิดบุตร ทำให้ผู้หญิงเชื่อมโยงกับธรรมชาติ เชื่อมโยงกับโลก ส่วนผู้ชายนั้นใกล้ชิดกับ วัฒนธรรม และในนามของวัฒนธรรมผู้ชายได้พยายามและประสบความสำเร็จในการข่มเหงรังแก ทั้งผู้หญิงและธรรมชาติ การเชื่อมโยงผู้หญิงเข้ากับธรรมชาตินี้ได้นำไปสู่การฟื้นฟูพิธีกรรมโบราณที่ ให้ความสำคัญกับการบูชาพระแม่เจ้า รวมทั้งระบบสืบพันธุ์ของผู้หญิง โดยมองว่าธรรมชาติ

เปรียบเสมือนแม่และพระแม่เจ้าซึ่งเป็นที่มาของพลังอำนาจและแรงบันดาลใจ และเรียกร้องให้มีการปฏิเสธรหัสวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งสตรีนิยมสายนิเวศถูกวิจารณ์ว่าเป็นพวกสาวรัตตะนิยม คือเชื่อว่า "มีธาตุแท้ของความเป็นหญิง"

2. การแต่งกายของสตรีในยุคที่แนวคิดสตรีนิยมรุ่งเรืองมากที่สุดยุค Jazz age 1920s

เมื่อสงครามสงบ โลกทั้งใบจึงเริ่มเข้าสู่ยุคของคนรุ่นใหม่และหนุ่มสาวซึ่งเจริญเติบโตขึ้นมารุ่งเรือง มีฐานะ และผู้หญิงที่เคยทำงานช่วงสงครามก็ไม่อยากกลับไปเป็นแม่บ้านอีก ยังคงทำงานต่อไปและมีอิสระมากกว่าเดิม หลังสงครามจบ สไตล์ชุดที่มาแรงที่สุดอาจเป็นสัญลักษณ์ของยุคนี้คือ "Flapper dress" เป็นชุดลำตัวตรง หน้าอกแบนเป็นไม้กระดาน กระโปรงสั้น แฟชั่นในยุค '20s ของแท้ต้องมีการรัดหน้าอกด้วยสายรัด เพราะเชื่อว่า หน้าอกแบนๆ กับผมสั้น กุดเป็นสัญลักษณ์ของหนุ่มสาว ซึ่งไม่ทำให้แฟชั่นยุคนี้ดูแปลกและไม่สมส่วนเนื่องจากสไตล์ชุดแบบ flapper dress ก็ยังได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน

1920s คือช่วงเวลาพิเศษมากของแฟชั่นยุคใหม่ เพราะคือเวลาที่หนุ่มสาวยุคนั้นพากันฉีกกรอบเดิมๆของการสวมใส่เสื้อผ้า เมื่อกรอบเดิมๆถูกใช้จนไปจนมาถึงจุดหนึ่ง เป็นธรรมชาติของคนที่จะต้องหาวิถีเดินออกจากกรอบเดิมนั้นให้ได้ ในยุคสิบปี ตั้งแต่ปี 1920-1930 คือช่วงเวลาที่ต้องเรียกว่า Modern Era แห่งวงการแฟชั่น เป็นช่วงเวลาที่หนุ่มสาวเบื่อกับที่จะใส่เสื้อผ้าที่เป็นทางการซ้ำๆตลอดเวลา เลยพยายามหาเสื้อผ้าที่ใส่สบายขึ้น ผู้หญิงก็เริ่มหันมาใส่กางเกงแบบผู้ชายบ้าง ผู้ชายก็หันไปใส่เสื้อผ้าสำหรับเล่นกีฬา ซึ่งหลายอย่างกลายเป็นพื้นฐานการแต่งตัวที่คงมาถึงปัจจุบัน

แฟชั่นในยุค 1920s นั้น ถูกแสดงออกอย่างชัดเจนจากการลุกขึ้นมาแสดงบทบาทที่ไม่เป็นรองผู้ชาย ของเหล่าสาว ๆ การลุกขึ้นมาเป็นผู้หญิงที่ทำงานเก่ง แบบ Working Women การลุกขึ้นมาสิทธิมีเสียงทางการเมือง (เป็นปีแรกที่ผู้หญิงมีสิทธิในการเลือกตั้ง) โดยเริ่มก่อตัวตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ที่ผู้หญิงมีบทบาทในการทำงานต่างๆในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

นอกจากนี้ ความล้าหน้าในยุคนั้นยังมาถึงอุตสาหกรรมผ้าด้วย ช่วงเวลานั้นผ้าที่เป็นใยธรรมชาติอย่าง Cotton , Wool ได้รับความนิยมสูง โดยเฉพาะ Silk (ผ้าไหม) กลายเป็นผ้าที่มีความต้องการอย่างมหาศาลในตลาด แต่กำลังผลิตของตลาดมีจำกัด ทำให้ Silk กลายเป็นผ้าที่มีราคาสูง จนกระทั่งมีการผลิตผ้า Rayon ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นผ้าที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาระหว่างเนื้อไม้กับสารเคมี มีลักษณะเงามันคล้ายกับ Silk จึงถูกนำมาใช้แทนในราคาที่ถูกลง

ภาพ 76 ชุด flapper dress ในยุค 1920s
ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081024>

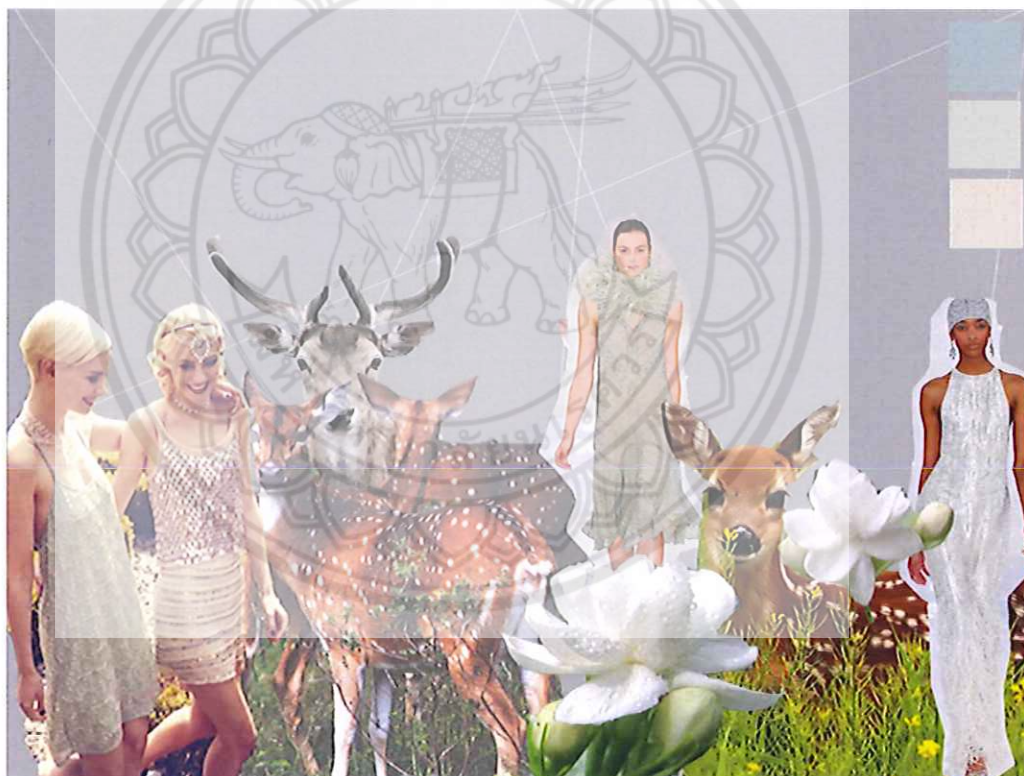
ภาพ 77 ชุด flapper dress ในยุค 1920s
ที่มา: <http://www.pinterest.com/>

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาแรงบันดาลใจในการออกแบบจากแนวคิดสตรีนิยม (FEMINISM)

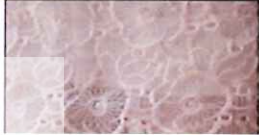

นำข้อมูลเกี่ยวกับ แนวคิด สตรีนิยม (FEMINISM) ได้แก่

- แนวคิดสตรีนิยมสายนิเวศ
- การแต่งกายของสตรีในยุคที่แนวคิดสตรีนิยมรุ่งเรืองมากที่สุดยุค Jazz age 1920s

โดยนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีสำหรับใส่ทำงานและใส่ออกงานกลางคืนหรือเป็นชุดไปงานปาร์ตี้หลังเลิกงานและศูนย์การค้าหรือการเดินทางในห้างสรรพสินค้าต่างๆในสังคมเมืองใหญ่ในวันหยุด ในการออกแบบเพื่อสร้างแนวทางร่วมในการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ภาพ 78 ภาพแสดงแรงบันดาลใจ

	1	2	3
กลุ่ม A Inspiration (ดอกไม้)			
กลุ่ม B Inspiration (สัตว์)			
กลุ่ม C วัสดุ			
กลุ่ม D โทนสี			

ตาราง 2 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบทั้ง 3 กลุ่ม

4.2 ดำเนินการออกแบบ

ทำการออกแบบโดยผสมผสานข้อมูลที่วิเคราะห์จากตารางข้อมูลที่เก็บมา เช่น

กลุ่มภาพ A (ภาพที่ 1-3) Inspiration ที่มาจากดอกไม้

กลุ่มภาพ B (ภาพที่ 1-3) Inspiration ที่มาจากสัตว์

กลุ่มภาพ C (ภาพที่ 1-3) วัสดุหรือผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บ

กลุ่มภาพ C (ภาพที่ 1-3) เฉดโทนสี

จากนั้นแบ่งการออกแบบเป็น 3 แนวทาง แนวทางละ 5 แบบ รวมเป็น 15 แบบโดยได้

กำหนดโทนสี รูปร่าง รูปทรง สัดส่วน จังหวะและปริมาณให้มีความเหมาะสมลงตัวมากที่สุด

แนวทางที่ 1 ได้จากการผสมผสานข้อมูลภาพในตารางกลุ่มภาพ A1+B1+C1+D2 (Inspirationดอกไม้ และ Inspirationกระต่าย วัสดุผ้าชีฟอง เจดสี D2)

ภาพ 79 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางการที่ 1 (ชุดที่ 1-5)

	1	2	3
กลุ่ม A Inspiration (ดอกไม้)			
กลุ่ม B Inspiration (สัตว์)			
กลุ่ม C วัสดุ			
กลุ่ม D โทนสี			

ตาราง 3 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางที่ 1 (ชุดที่ 1-5)

แนวทางที่ 2 ได้จากการผสมผสานข้อมูลภาพในตารางกลุ่มภาพ A3+B2+C2+D1 (Inspirationดอกมะลิ และ Inspirationกวาง วัสดุผ้าลินิน เจดสี D1)

ภาพ80 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 2 (ชุดที่ 6-10)

	1	2	3
กลุ่ม A Inspiration (ดอกไม้)			
กลุ่ม B Inspiration (สัตว์)			
กลุ่ม C วัสดุ			
กลุ่ม D โทนสี			

ตาราง 4 ข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางที่ 2 (ชุดที่ 6-10)

แนวทางที่ 3 ได้ ได้จากการผสมผสานข้อมูลภาพในตารางกลุ่มภาพ A2+B3+C3+D3 (Inspirationดอกคาลาลิลลี่ และ Inspirationเสื้อ วัสดุผ้าลูกไม้ เจดสี D3)

ภาพ 81 ภาพแบบร่างสเก็ตแนวทางการที่ 3 (ชุดที่ 11-15)

	1	2	3
กลุ่ม A Inspiration (ดอกไม้)			
กลุ่ม B Inspiration (สัตว์)			
กลุ่ม C วัสดุ			
กลุ่ม D โทนสี			

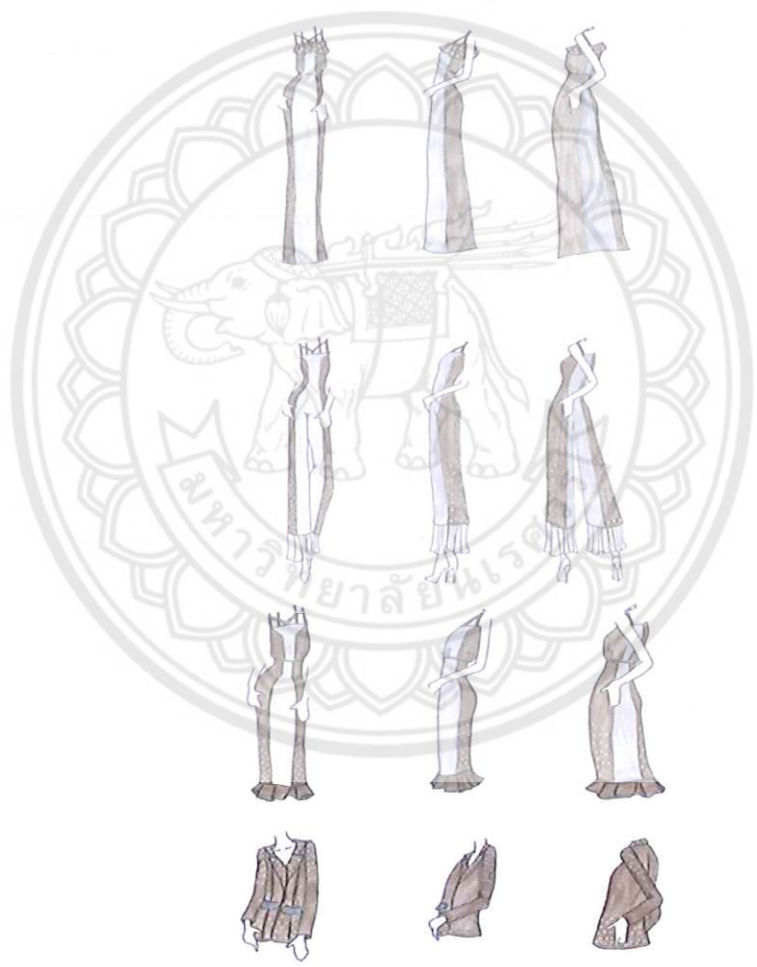
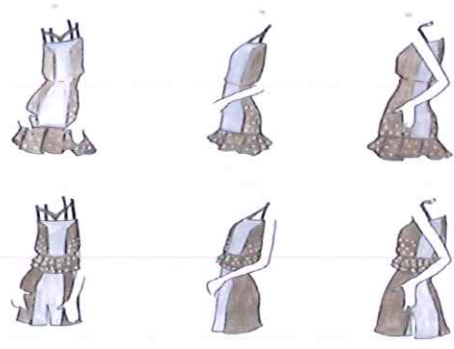
ตาราง 5 ข้อมูลแนวทางการออกแบบแนวทางการที่ 3 (ชุดที่ 11-15)

ภาพ 82 รวมภาพแบบร่างสเก็ตทั้ง 3 แนวทาง (ชุดที่ 1-15)

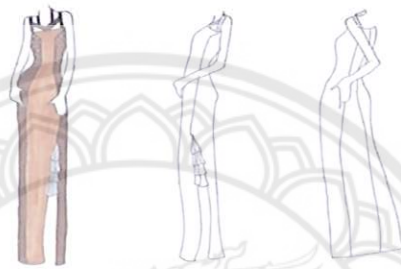
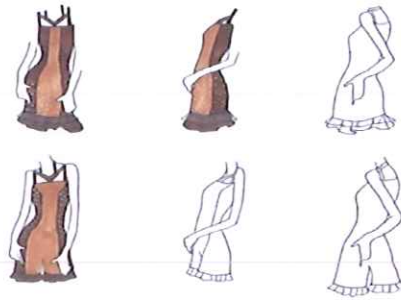
จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสเก็ตในการเสนอแบบร่างครั้งที่ 1 นำมาพัฒนาต่อโดยได้เลือกแบบในการนำมาพัฒนาต่อจากแนวทางที่ 2 ซึ่ง ได้จากการผสมผสานข้อมูลภาพในตารางกลุ่มภาพ A3+B2+C2+D1 (Inspirationดอกมะลิ และ Inspirationกว้าง วัสดุผ้าลินิน เจดสี D1) โดยได้พัฒนาออกแบบมา 3 แนวทางเพื่อปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาดังนี้

แนวทางที่ 1

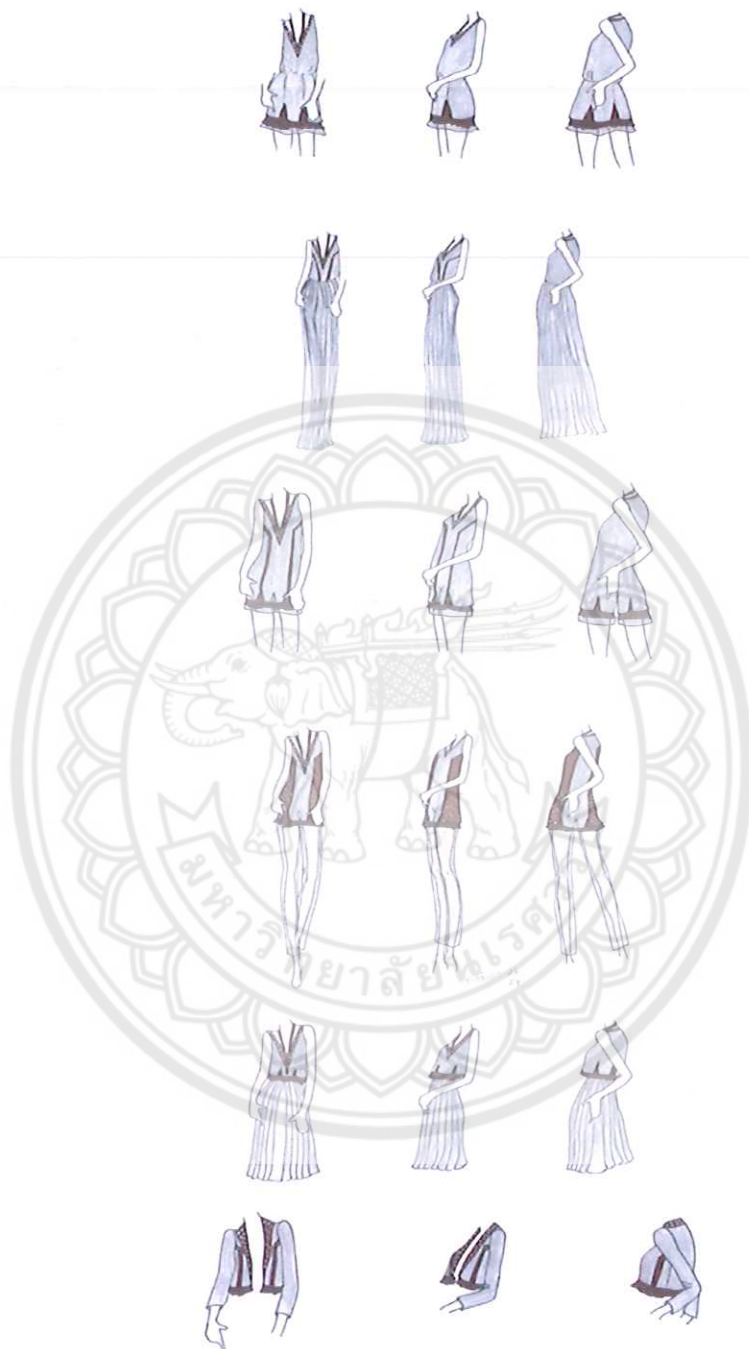
ภาพ 83 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 1

แนวทางที่ 2

ภาพ 84 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 2

แนวทางที่ 3

ภาพ 85 ภาพแสดงแบบสเก็ตแบบที่ 3

จากนั้นผู้วิจัยจะสรุปแบบร่างเครื่องแต่งกายสตรีกับอาจารย์ที่ปรึกษาออกมาเป็นแบบ 5 ชุด 6 ชิ้น ดังนี้

ภาพ 86 ภาพแสดงแบบสเก๊ตสมบุรณ์ชุดที่ 1-3

ภาพ 87 ภาพแสดงแบบสเก๊ตสมบุรณ์ชุดที่ 4-6

หลังจากการสรุปแบบร่างและเสนอแบบร่างในครั้งที่ 2 แล้วผู้วิจัยได้จัดทำโครงร่างชุดซึ่งขึ้นจากผ้าดิบเพื่อเป็นแนวทางในการตัดเย็บชุดจริง

ภาพ 88 แสดงชุดโครงร่างผ้าดิบ

ผลงานที่สร้างสรรค์

ภาพที่ 89 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

บทที่ 5

สรุปผลงานวิจัย

การดำเนินการศึกษาศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อ การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม เพื่อสร้างสรรค์ตอบสนองการใช้ชีวิตที่เร่งรีบของสังคมเมือง โดยออกแบบให้สามารถใช้เป็นชุดทำงานได้ หรือ ใช้เป็นชุดไปงานปาร์ตี้หลังเลิกงานและศูนย์การหรือ การเดินเล่นในห้างสรรพสินค้าต่างๆในสังคมเมืองใหญ่ในวันหยุด ซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากแนวคิดสตรีนิยมในสายนิเวศ ที่มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความใกล้ชิดและเชื่อมโยงกับธรรมชาติมากกว่าผู้ชายและเป็นเพศที่อ่อนโยนและละเอียดอ่อนมากกว่า นำมาผสมผสานกับความหรูหราของแฟชั่น flapper dress ในยุค 1920 ที่สตรีนิยมรุ่งเรืองถึงขีดสุด เพื่อตอบโจทยความต้องการของผู้หญิงที่มีลักษณะการใช้ชีวิตที่รักการแต่งกาย หูหรร่า มีรสนิยม มีความสนใจในแฟชั่น มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ทันสมัยและชอบความแปลกใหม่ ใช้ชีวิตในสังคมเมืองที่เร่งรีบและมีกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตค่อนข้างมาก ทำให้เกิดเป็นเครื่องแต่งกายสตรีที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุดด้วยวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษารูปแบบและแนวคิดของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม 2. เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

5.2 สรุปผลและอภิปราย

วิเคราะห์จากการใช้ชีวิตที่เร่งรีบของสังคมเมืองสุดและเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้หญิงที่มีลักษณะการใช้ชีวิตที่รักการแต่งกาย หูหระ มีรสนิยม มีความสนใจในแฟชั่น มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ทันสมัยและชอบความแปลกใหม่ ใช้ชีวิตในสังคมเมืองที่เร่งรีบและมีกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตค่อนข้างมากรูปแบบผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม จากขั้นตอนการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจุบันชีวิตคนเมืองมีความเร่งรีบทั้งการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันจึงต้องการเครื่องแต่งกายที่ตอบสนองต่อชีวิตที่เร่งรีบจึงเกิดมาเป็นโครงการวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมที่ ตอบสนองความต้องการของผู้หญิงที่รักการแต่งกายตามแฟชั่นที่แอบซ่อนลูกเล่นความเป็นสตรีเพศ ความอ่อนโยน และความเป็นธรรมชาติ สามารถสวมใส่ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและงานปาร์ตี้ เป็นแนวเสื้อผ้าที่สร้างขึ้นมาจากความรักในการแต่งตัวสนุกกับการ มิกซ์ แอนด์ แมทช์ (MIX & MATCH) จับโน้มนามสมัยนี้ มาเป็นชุดที่สื่อถึงความอ่อนหวานของสตรีแต่ยังคงความรักในแฟชั่น

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแรงบันดาลใจในการออกแบบและศึกษาเพิ่มเรื่องรายละเอียดของรูปร่าง รูปทรงของชุดเครื่องแต่งกายสตรีในยุคที่แนวความคิดสตรีนิยมรุ่งเรืองมากที่สุดและหยิบเอาชุดสไตล์ flapper dress ที่มีลักษณะเป็นชุดแบบปล่อยแบบเรียบๆและมีลูกเล่นของชุดโดยการปักเลื่อมและลูกบิดและเลือกบางเทคนิคของหลักการออกแบบเครื่องแต่งกายพื้นฐานมาใช้กับผลงานของผู้วิจัยเองแล้วจึงทำแบบร่างไปเสนอ

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยมมาเป็นแนวคิดในการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายในครั้งนี้ โยมุ่งเน้นทางด้านความงามของเครื่องแต่งกายและผสมผสานกับแนวคิดจากผู้วิจัยเอง ทำให้ได้ผลงานที่มีสุนทรียภาพทางศิลปะและมีความแปลกใหม่นำเสนอแก่ผู้ชมผลงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ในหัวข้อ การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และศึกษารูปแบบแนวคิดและรูปแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากแนวคิดสตรีนิยม ซึ่งพบปัญหาในการดำเนินการวิจัยคือการออกแบบตามแนวคิดของผู้วิจัยเองและผลการทำแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันค่อนข้างมาก ส่งผลให้ในการออกแบบผู้วิจัยต้องศึกษาหาข้อมูลและดึงความคิดของตนเองให้เข้าใจกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และพยายามออกแบบให้ตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมาย จึงอาจต้องเลือกตัดสินใจในการออกแบบด้วยเหตุผลกับข้อมูลส่วนประกอบในการตัดสินใจมากกว่าความรู้สึกของตนเอง

บรรณานุกรม

ขจีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ. "ความรู้เกี่ยวกับผ้าไทย" วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 43 (มกราคม-เมษายน) : 52-59.

จุฑาทิพย์ รัตนระนาพันธ์. 2554. "การเลือกใช้ผ้าและวัสดุตกแต่ง." กรุงเทพมหานคร : สาขาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (อัดสำเนา)

จูเลียตบอร์เด็น. 2534. สารพัดกับโบว์. แปลโดย ธัญญลักษณ์. กรุงเทพมหานคร : ชนิษฐา.

เจียรพรรณ ไสภโณ. 2525. ตำราเรียนตัดเสื้อสตรีชุดนพเก้า 2 เรื่องเสื้อสตรี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์

ชาคริต โรจนารุจิ. "ดีไซน์ตามสไตล์ : การเลือกผ้าให้เหมาะกับรูปทรงและรูปแบบ" แฟชั่นรีวิว. 110 (พฤษภาคม 2535) : 201-203.

TCDC (Thailand Creative & Design Center). (2554). บทสรุป "เจาะเทรนด์โลก โดย TCDC" (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). กรุงเทพฯ: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (สำนักงาน)

โกทูโน ดอท โออาจี. สตรีนิยม. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2556,

จาก. <http://www.gotoknow.org/posts/357827>

ดีไซน์อินโนเวไทย ดอท คอมฯ. โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายภายใต้แรงบันดาลใจจากผลงาน ศิลปะลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ของ "ซาลวาดอร์ ดาลี" (Fashion design inspiration by "Salvador Dali of Surrealism"). สืบค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2556, จาก. <http://designinnovathai.com/th/designdata/catalog/16/page/1>

นวลแข ปาลีวณิช. 2542. ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย. กรุงเทพมหานคร ช บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น
จำกัด(มหาชน)

วาริน จันทระเจริญ. 2543. Knowing Fashion กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ดอกหญ้า

ภาคผนวก ก แบบประเมิน

แบบสอบถามข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการออกแบบเครื่องแต่งสตรี
โดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิด สตรีนิยม

ผู้วิจัย

นางสาว สกาวเดือน เชื้อสีดา

e-mail: Funnarak111134@hotmail.com โทร.(089)-694-0620

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ชโรธรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร. นิรัช สุดสังข์

ศิลปนิพนธ์ ระดับบัณฑิต สาขาศิลปะและการออกแบบ

ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดสตรีนิยมเพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

2.2 เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดสตรีนิยม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

1. อายุ ปี

2. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ โปรดระบุ

3. อาชีพ

- ข้าราชการ พนักงานบริษัท
- ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป
- อื่นๆ โปรดระบุ

4. รายได้

- ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน
- 10,000 – 15,000 บาท/เดือน
- 15,001 – 20,000 บาท/เดือน
- 20,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการออกแบบ

1. เมื่อเลิกงาน ท่านนิยมไปพักผ่อนหรือ ท่องเที่ยวในสถานที่ใด (โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

- ห้างสรรพสินค้า ร้านกาแฟ
- สถานบันเทิง ร้านอาหาร
- พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ
- ตลาดนัด
- อื่นๆ โปรดระบุ

2. ในวันหยุดงาน ท่านนิยมไปท่องเที่ยวในสถานที่ใด (โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

- ห้างสรรพสินค้า ร้านกาแฟ
- ร้านอาหาร พิพิธภัณฑ์
- ทะเล สวนสัตว์
- สถานบันเทิง สวนดอกไม้
- สวนสาธารณะ สวนสนุก
- อื่นๆ โปรดระบุ

3. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่ท่านนิยมไปท่องเที่ยว

- สวนดอกไม้ (กรุณาทำต่อข้อ 4) สวนสัตว์ (กรุณาทำต่อข้อ 5)
 ภูเขา ทะเล
 อื่นๆ โปรดระบุ

4. ดอกไม้ชนิดใดที่ท่านคิดว่า สื่อถึงบุคลิกของท่านมากที่สุด

- ดอกกุหลาบ (Rose) ดอกเดซี่ (Daisy)
 ดอกไฮเดรนเยีย (Hydrangea) ดอก คาล่า ลิลลี่ (Calla lily)
 ดอกมะลิ (jasmine) ดอกพุดซ้อน (Gardenia)
 อื่นๆ โปรดระบุ

5. สัตว์ชนิดใดที่ท่านคิดว่า สื่อถึงบุคลิกของท่านมากที่สุด

- กระทาย แมว
 นกยูง เสือ
 หงส์ กวาง
 อื่นๆ โปรดระบุ

6. ท่านนิยมเสื้อหรือกางเกงที่มีzipหรือไม่

- นิยม ไม่นิยม

7. ท่านนิยมเสื้อหรือกางเกงที่มีกระดุมหรือไม่

- นิยม ไม่นิยม

8. คอเสื้อแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่ (โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

- คอกกลม คอเกือกม้า คอตัดตรง คอตัวยู

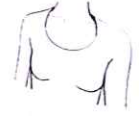
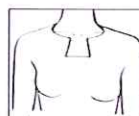

- คอหัวใจ

- คอรูทญแจ

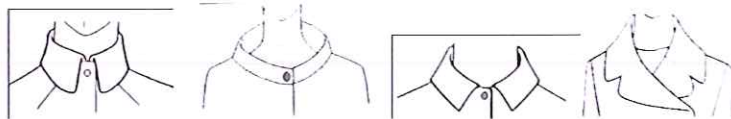
- คอรูปไข่

- คอเหลี่ยมเพชร

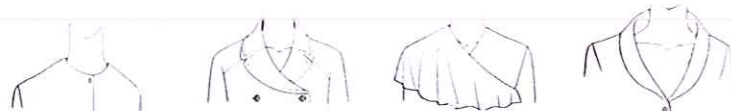

9. ปกเสื้อแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

- คอปกดัชรท์ คอปกตั้ง คอปกแบบกลมพับ คอปกพับใหญ่

- แบบไม่มีปก คอปกแบบเชิ้ตคอกว้าง คอปกแบบปาดระบาย คอปกแบบผ้าคลุมไหล่

- ปกแบบที่คอ คอปกใบทองกลาง คอปกแบบคอตั้ง

10. แขนเสื้อแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

- แขนพองเฉพาะด้านบน แขนตุ๊กตา แขนทรงกระดิ่ง แขนทรงกระบอก

- แขนพองจับจีบรูด แขนพองสั้น แขนย้วย แขนยาวพองที่ปลาย

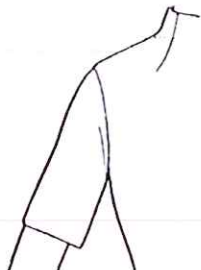

- แขนยาวปลายตวง แขนสั้นทรงหมวก

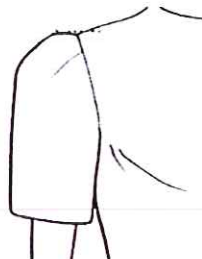

11. ไหล่เสื้อแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด

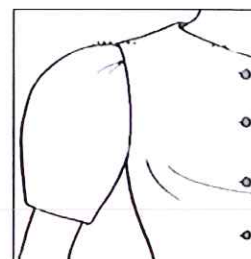
ไหล่ปกติ

ไหล่ทรงจัตุรัส

ไหล่กลม

12. กระโปรงความยาวเท่าใดที่ท่านนิยมสวมใส่

micro

mini

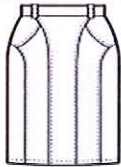
Street-length

midi

maxi

13. กระโปรงทรงใดที่ท่านนิยมสวมใส่(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

กระโปรงชายทแยงมุม กระโปรงตรง กระโปรงติดระบายเป็นชั้นๆ กระโปรงทรงบอลูน

กระโปรงบานรอบตัว

กระโปรงปลายบาน

กระโปรงปลายสอบ

กระโปรงปากแตร

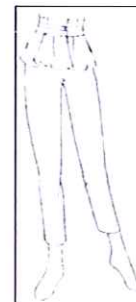
กระโปรงพลีท

14. กางเกงทรงใดที่ท่านนิยมสวมใส่(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

กางเกงขากระดิ่ง กางเกงขากว้าง กางเกงจัมขา กางเกงติด

ระบาย

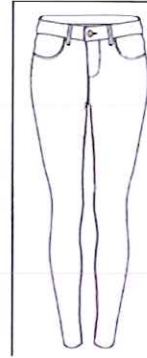
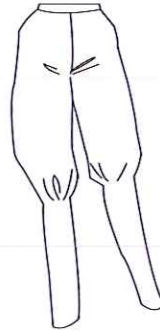

กางเกงขากระบอก

กางเกงขาบาน

กางเกงทรงขี้น้ำ

กางเกงสกินนี่

15. ท่านนิยมเสื้อหรือกางเกงที่มีกระเป๋หรือไม่

ชอบ(กรุณาทำต่อข้อ 16)

ไม่ชอบ

16. กระเป๋าเสื้อ/กางเกงแบบใดที่ท่านนิยม

กระเป๋าเจาะมีขอบ

กระเป๋าในตะเข็บ

กระเป๋าหัว

กระเป๋าแบบปะ

17. เสื้อนอกแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

เสื้อนอกแขนคางคาว

เสื้อนอกตัวสั้นคอระบาย

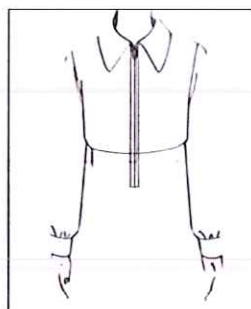
เสื้อนอกตัวยาว

เสื้อนอกทรงมีผ้าคลุมไหล่

เสื้อนอกทรงเสื้อวอร์มตัวสั้น

เสื้อนอกแบบมีระบายต่อเอว

18. เนื้อผ้าแบบใดที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด(โปรดเรียงลำดับที่ท่านชื่นชอบ 1-5)

ผ้าชีฟอง

ผ้าซาติน

ผ้าลินิน

ผ้าลูกไม้

ผ้าฝ้าย

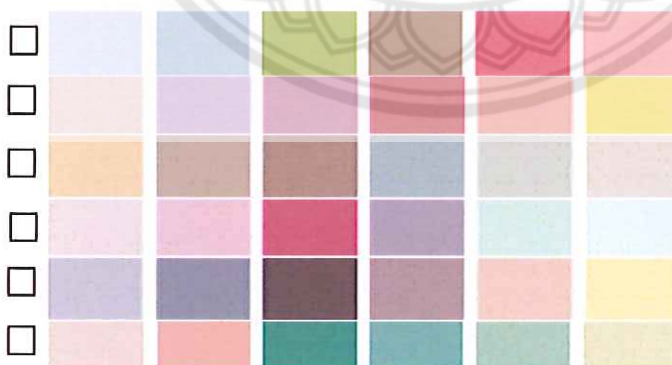
ผ้าวูล

ผ้าไหม

19. โทนสีใดที่ท่านคิดว่า สีสอดคล้องกับบุคลิกของท่านมากที่สุด

ภาคผนวก ข กระบวนการการทำงาน

ภาคผนวก ค รูปแบบผลงานที่เสร็จแล้ว

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล สกาวเดือน เชื้อสีดา
 วัน เดือน ปี เกิด 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534
 ที่อยู่ปัจจุบัน 88 หมู่ 8 ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 รหัสไปรษณีย์ 57000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 จากโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
 (ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์)
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 จังหวัดพิษณุโลก

